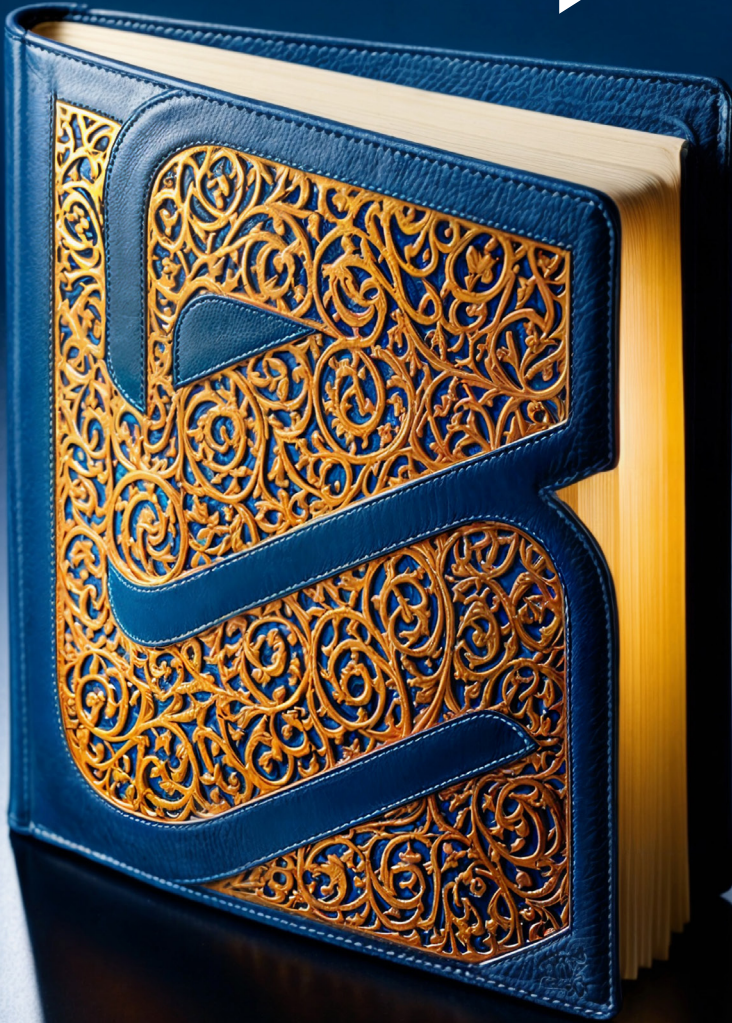

آبان ماه ۱۴۰۳ 15

جشنواره علامه حلی

ویژہ نامہ پانزدہمین جشنواره علامہ حلی (۱۵)

بسم الله...

کجای دنیا قشنگ است،
اگر اعتباری به رنگ و لعاب و خنده و خوشی‌اش نیست؟
ما دوام لازم داریم
یک قشنگ بادوام سراغ داری؟
یکی مثل خودت که همیشه باشد
که همیشه گرم و عاشق ما را دوست بدارد...
نه! همهٔ عالم را بگردیم
خوب‌تر و قشنگ‌تر از «تو» نیست.

ویژه‌نامه پانزدهمین جشنواره علامه حلی

آبان ماه ۱۴۰۳

تهیه و تنظیم: دبیرخانه جشنواره
به کوشش و ویرایش: مهدی مظاهری
گرافیک و صفحه آرایی: مصطفی برجی
باتشکر از همکاران دبیرخانه: محمدتقی نجات،
محسن طالبی، مسعود فرهنگیان

آدرس: جمکران، ابتدای بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه،
دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره)

www.jhelli.ir

سخن دبیر ۵

گفت‌وگوها ۱۳

گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی
گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید کاظم سید باقری

سیر تطوّر جشنواره علامه حلّی (ره) ۲۱

نمودارهای پانزدهمین جشنواره علامه حلّی (ره) ۴۳

برگزیدگان پانزدهمین جشنواره علامه حلّی (ره) ۶۳

نمودارهای دومین جشنواره پژوهشی اساتید حوزه‌های علمیه ۷۰

برگزیدگان دومین جشنواره پژوهشی اساتید حوزه‌های علمیه ۸۷

دیرخانه‌های برتر ۹۱

عناوین آثار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در جشنواره کشوری ۹۳

نگاهی گذرا به مراسم چهاردهمین جشنواره ۱۰۷

حجت الاسلام والمسلمین محمد صالح مازنی
دبیر پانزدهمین جشنواره علامه حلی (ره)

جشنواره علامه حلی (ره)

پشتیبان محور
مقاومت اسلامی

سرآغاز

به نام و یاد خدا و درود بی‌کران به ساحت پیامبر اعظم و خاندان پاکش، در ظلّ عنایات و توجهات حضرت ولی‌عصر(عج)، و با آرزوی پیروزی جبهه مقاومت بر صهیونیسم جهانی، گزارش پانزدهمین دوره برگزاری «جشنواره علامه حلی(ره)» و دومین دوره «جشنواره آثار پژوهشی اساتید حوزه‌های علمیه»، به همراه چهارمین دوره انتخاب دبیرخانه‌های برتر استانی و مدرسه‌ای جشنواره‌های یادشده، تقدیم می‌شود.

۱. جشنواره علامه حلی

۱.۱. گزارش مجموع آثار رسیده به پانزدهمین جشنواره علامه حلی(ره)

- حاصل قلم به دست گرفتن ۷۹۷۵ طلبه در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، تألیف، تصحیح و ترجمه ۱۰۷۷۸ اثر در قالب‌های کتاب، مقاله، تحقیق پایانی و پایان‌نامه شده است.
- برادران در جشنواره علامه حلی ۷۹۲۱ و خواهران ۱۰۵۵ مقاله (جمعاً ۸۹۷۶) مقاله، ارائه داده‌اند.
- ۲۷۶ کتاب توسط برادران و ۱۹ کتاب توسط خواهران (جمعاً ۲۹۲) کتاب، در جشنواره علامه حلی(ره) تألیف یا ترجمه شد.
- خواهران ۱۸۹ و برادران ۹۱۳ (جمعاً ۱۰۱۰۲) تحقیق پایانی تولید کرده‌اند.
- در تدوین پایان‌نامه سهم خواهران ۶۳ و سهم برادران ۳۴۲ اثر (جمعاً ۴۰۵) پایان‌نامه، بوده است.
- آثار ارائه‌شده به دوره پانزدهم بر اساس سطح ارزیابی بدین قرار است:
- در سطح یک ارزیابی (پایه ۱ تا ۳ برادران و ترم ۱ تا ۶ دوره عمومی خواهران) ۱۱۶۶۰ اثر (۱۰۴۰۵ اثر از برادران و ۲۵۵ اثر از خواهران)؛
- سطح دو ارزیابی (پایه ۴ تا ۶ برادران و ۲ سال پایانی سطح ۲ و یک سال از سطح ۳ خواهران) ۴۵۷۳ اثر (۳۸۱۷ اثر از برادران و ۷۵۶ اثر از خواهران)؛
- سطح سه ارزیابی (پایه ۷ تا ۹ برادران و دو سال پایانی سطح ۳ خواهران) ۲۷۰۷ اثر (۲۴۷۳ اثر از برادران و ۲۳۴ اثر خواهران)؛
- و سطح چهار ارزیابی (پایه ۱۰ به بالای برادران و طلاب خواهر سطح ۴ با مدرک دانشجویی) ۱۸۳۵ اثر (۱۷۵۴ اثر از برادران و ۸۱ اثر از خواهران) بوده است.
- میزان مشارکت طلاب در بخش عمومی ۱۰۷۲۶ اثر (۹۴۱۱ اثر از برادران و ۱۳۱۶ اثر از خواهران)؛
- و بخش ویژه جشنواره با موضوع «نقش حوزه‌های علمیه در راهبردهای فرهنگ عمومی و دین‌داری جامعه» با ۵۱ اثر (۴۱ اثر از برادران و ۱۰ اثر از خواهران) بوده است؛
- درصد پراکندگی آثار در گروه‌های علمی به ترتیب بیشترین سهم از این قرار است:
- گروه اخلاق و تربیت: ۲۲ درصد؛
- گروه فقه و حقوق اسلامی: ۱۶٫۵ درصد؛
- گروه کلام: ۱۵٫۱ درصد؛

- گروه علوم انسانی: ۱۲ درصد؛
- گروه ادبیات: ۷ درصد؛
- گروه تفسیر و علوم قرآنی: ۸٫۵ درصد؛
- گروه اصول فقه: ۸٫۵ درصد؛
- گروه تاریخ اسلام: ۵٫۸ درصد؛
- گروه فلسفه و منطق: ۲٫۲ درصد؛
- گروه علوم حدیث و درایه: ۱٫۸ درصد.

۱٫۲. گزارش روند بررسی آثار و فرایند دستیابی به نتایج نهایی

■ آثار ارائه شده به جشنواره، ابتدا در دبیرخانه های استانی مورد ارزیابی اجمالی و تفصیلی قرار گرفتند و ضمن تقدیر از آثار برتر در هر یک از دبیرخانه های استانی، ۵۱۳ اثر برگزیده آنها به دبیرخانه سراسری ارسال شد. (گفتنی است این فرایند در مدارس که جشنواره مدرسه ای برپا کرده اند؛ از مدرسه شروع شده است.)

■ آثار رسیده به دبیرخانه سراسری جشنواره، مجدداً وارد چرخه ارزیابی در سطحی بالاتر شدند. در این دوره نیز تدبیر دوره های اخیر جشنواره، برای تقویت و اعتبار بخشی هرچه بیشتر دبیرخانه های استانی، اجرایی شد. از این رو میانگین نمره ارزیابان استانی به عنوان یک ارزیابی مقبول کشوری لحاظ گردید.

■ در ارزیابی تفصیلی آثار این دوره، از همکاری قریب به نهصد صاحب نظر و اندیشمند حوزوی و دانشگاهی در تمامی دبیرخانه های مدرسه ای، استانی و سراسری بهره گرفتیم. محصول تلاش و دقت نظر علمی ایشان در ارزیابی آثار، به ضمیمه تأیید شورای علمی جشنواره، معرفی ۴۴ اثر برتر کشوری بوده است.

■ سهم برگزیدگان رقابت کشوری از میان آثار برگزیده بر اساس قالب اثر عبارت است از:

- ۲۰ مقاله (۱۸ مقاله از برادران و ۲ مقاله از خواهران)، ۱۲ پایان نامه (۱۰ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران)؛ ۵ تحقیق پایانی (از برادران)؛ و ۷ کتاب (۷ اثر از برادران).

۱٫۳. پراکندگی برگزیدگان در گروه های علمی بدین قرار است:

- گروه علمی «کلام» ۷ اثر (۵ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران)،
- «اخلاق و تربیت» با ۵ اثر (۵ اثر از برادران)،
- «اصول فقه» ۵ اثر (۵ اثر از برادران)،
- «فقه و حقوق اسلامی» با ۵ اثر (از برادران)،
- «تاریخ اسلام» ۵ اثر (۴ اثر از برادران و ۱ اثر از خواهران)،
- «علوم تربیتی و روانشناسی» ۳ اثر (از برادران)
- «اقتصاد و مدیریت» ۳ اثر (از برادران)
- «سیاسی و اجتماعی» ۴ اثر (از برادران)
- «تفسیر و علوم قرآنی» ۲ اثر (از برادران)،

- «فلسفه و منطق» ۲ اثر (از برادران)،
- «علوم حدیث و درایه» ۳ اثر (از برادران)،
- «ادبیات و زبان‌شناسی» یک اثر (از خواهران)،
- ۲ اثر از آثار بخش ویژه جشنواره علامه حلی با موضوع «نقش حوزه‌های علمیه در راهبردهای فرهنگ عمومی و دین‌داری جامعه» حائز رتبه برگزیدگی شدند.

۱.۴. توزیع فراوانی برگزیدگان جشنواره سراسری از میان استان‌ها بدین قرار است:

- استان قم: ۳۰ اثر برگزیده؛
- تهران: ۳ اثر؛
- کاشان ۲ اثر؛
- یزد ۲ اثر؛
- استان‌های اصفهان، خراسان، خوزستان، زنجان، سیستان و بلوچستان، فارس و هرمزگان هرکدام با یک اثر برگزیده.

۲. جشنواره آثار پژوهشی اساتید

- گزارش مجموع آثار رسیده به دومین جشنواره آثار پژوهشی اساتید حوزه
- حاصل قلم به دست گرفتن ۷۸۸ استاد پژوهشگر (۵۹۸ استاد برادر و ۱۹۰ نفر استاد خواهر) در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، تألیف، تصحیح و ترجمه ۱۴۳۲ اثر در قالب‌های کتاب، مقاله، تحقیق پایانی و پایان‌نامه شده است.
- مجموع آثار برادران ۱،۱۰۲ اثر و خواهران ۳۳۰ اثر بوده است.
- برادران ۸۷۷ و خواهران ۲۵۴ مقاله ارائه داده‌اند (جمعاً ۱۱۳۱ مقاله).
- ۲۰۲ کتاب توسط برادران و ۶۹ کتاب توسط خواهران تألیف یا ترجمه شد (۲۷۱ کتاب).
- در تدوین پایان‌نامه سهم خواهران ۷ و سهم برادران ۲۳ اثر بوده است.
- آثار ارائه‌شده در دوره پانزدهم بر اساس سطح ارزیابی بدین قرار است:
- با بیان این نکته که آثار اساتید در سطح سه و چهار ارزیابی می‌شود، وضعیت آثار اساتید بر اساس سطوح بدین شرح است.
- سطح سه ارزیابی ۱۹۴ اثر (۵۱ اثر از برادران و ۱۴۳ اثر خواهران)؛
- و سطح چهار ارزیابی ۱،۲۳۸ اثر (۱،۰۵۱ اثر از برادران و ۱۸۷ اثر از خواهران) بوده است.
- میزان مشارکت اساتید در بخش عمومی ۱،۴۲۱ اثر (۱،۰۹۳ اثر از برادران و ۳۲۷ اثر از خواهران)؛
- و بخش ویژه جشنواره با موضوع «نقش حوزه‌های علمیه در راهبردهای فرهنگ عمومی و دین‌داری جامعه» با ۱۲ اثر (۹ اثر از برادران و ۳ اثر از خواهران) بوده است؛
- درصد پراکندگی آثار در گروه‌های علمی به ترتیب بیشترین سهم از این قرار است:
- گروه فقه و حقوق اسلامی: ۲۰،۴ درصد؛
- گروه اخلاق و تربیت: ۱۴،۶ درصد؛
- گروه تفسیر و علوم قرآنی: ۱۴،۲ درصد؛

- گروه کلام: ۱۳/۴ درصد؛
- گروه علوم انسانی: ۱۱/۹ درصد؛
- گروه فلسفه و منطق: ۸/۷ درصد؛
- گروه اصول فقه: ۷/۷ درصد؛
- گروه علوم حدیث و درایه: ۳/۳ درصد.
- گروه ادبیات: ۲/۸ درصد؛
- گروه تاریخ اسلام: ۲/۶ درصد؛

گزارش روند بررسی آثار و فرایند دستیابی به نتایج نهایی

- آثار ارائه شده به جشنواره، ابتدا در دبیرخانه های استانی مورد ارزیابی اجمالی و تفصیلی قرار گرفتند و ضمن تقدیر از آثار برتر در هر یک از دبیرخانه های استانی، ۲۸۰ اثر برگزیده آنها به دبیرخانه سراسری ارسال شد.
- آثار رسیده به دبیرخانه سراسری جشنواره، مجدداً وارد چرخه ارزیابی در سطحی بالاتر شدند. در این دوره نیز تدبیر دوره های اخیر جشنواره، برای تقویت و اعتباربخشی هرچه بیشتر دبیرخانه های استانی، اجرایی شد. از این رو میانگین نمره ارزیابان استانی به عنوان یک ارزیابی مقبول کشوری لحاظ گردید.
- محصول تلاش و دقت نظر علمی ارزیابان محترم، به ضمیمه تأیید شورای علمی جشنواره، معرفی ۲۷ اثر برتر کشوری بوده است.
- سهم برگزیدگان رقابت کشوری بر اساس قالب اثر عبارت است از:
 - ۱۹ مقاله (۱۴ مقاله از برادران و ۵ مقاله از خواهران) و ۸ کتاب (۶ اثر از اساتید برادر و ۲ اثر از اساتید خواهر).
 - پراکندگی برگزیدگان در گروه های علمی بدین قرار است:
 - گروه علمی «کلام» ۵ اثر (۴ اثر از برادران و ۱ اثر از خواهران)،
 - «اخلاق و تربیت» با ۴ اثر (۲ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران)،
 - «سیاسی و اجتماعی» ۴ اثر (۳ اثر از برادران و ۱ اثر از خواهران)،
 - «تفسیر و علوم قرانی» ۳ اثر (۱ اثر از برادران و ۲ اثر از خواهران)،
 - «فقه و حقوق اسلامی» با ۳ اثر (۲ اثر از برادران و ۱ اثر از خواهران)،
 - «علوم تربیتی و روانشناسی» ۲ اثر (از برادران)
 - «علوم حدیث و درایه» ۲ اثر (از برادران)،
 - «ادبیات و زبان شناسی»، «اصول فقه»، «اقتصاد و مدیریت» و «فلسفه و منطق» هر کدام ۱ اثر (همه آثار از برادران)،
 - هیچ یک از آثار «تاریخ اسلام» در جشنواره اساتید حائز رتبه برگزیدگی نشدند.
 - ۱ اثر از آثار بخش ویژه جشنواره حائز رتبه برگزیدگی شد.
- توزیع فراوانی برگزیدگان جشنواره سراسری آثار پژوهشی اساتید از میان استان ها بدین قرار است:

- استان قم: ۱۰ اثر برگزیده؛
- البرز ۳ اثر برگزیده؛
- خراسان ۳ اثر برگزیده؛
- تهران ۲ اثر برگزیده
- یزد ۲ اثر برگزیده
- آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، خوزستان، زنجان، سمنان، کرمان و هرمزگان، هرکدام یک اثر برگزیده.

۳. دبیرخانه‌های استانی برتر

جشنواره پانزدهم برای چهارمین سال و به‌منظور قدردانی و ارج نهادن به همکاران فعال در استان‌ها، به انتخاب دبیرخانه‌های برگزیده مبادرت ورزیده است. در این راستا منطقه بابل و استان‌های اصفهان، یزد، البرز و سیستان و بلوچستان به‌عنوان دبیرخانه‌های برتر معرفی می‌گردند.

ضمن اینکه برای چهارمین بار جشنواره‌های مدرسه‌ای برتر به شرح زیر تجلیل می‌شوند: به ترتیب مدارس علمیه: امام خمینی (ره) تهران، آخوند (ره) همدان، حقانی قم، امام خمینی (ره) ارومیه و امام صادق (ع) تالش.

- همچنین امتیاز برتری در تک‌شاخص‌های رتبه‌بندی به شرح ذیل اعلام می‌گردد:
۱. شاخص سرانه دریافت آثار؛ دبیرخانه‌های استانی چهارمحال و بختیاری، هرمزگان و یزد؛
 ۲. شاخص بیشترین تعداد آثار ارسالی؛ دبیرخانه‌های استانی قم، اصفهان و خراسان؛
 ۳. شاخص درصد رشد آثار استان نسبت به دوره گذشته؛ دبیرخانه‌های استانی خراسان، بابل و کهگیلویه و بویراحمد؛
 ۴. شاخص سرانه برگزیدگی استانی؛ دبیرخانه‌های استانی البرز، لرستان و یزد؛
 ۵. شاخص کسب رتبه برگزیدگی کشوری؛ دبیرخانه‌های استانی قم، تهران، یزد و خراسان؛
 ۶. شاخص درصد آثار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در دبیرخانه کشوری؛ دبیرخانه‌های استانی سمنان، زنجان و قم.

۴. برخی از ویژگی‌های جشنواره پانزدهم

۱. در دوره پانزدهم با تصمیم شورای علمی، گروه‌های علمی جشنواره با تقسیم گروه علوم انسانی به «سیاسی و اجتماعی»، «اقتصاد و مدیریت»، «علوم تربیتی و روانشناسی» از ۱۰ گروه به ۱۲ گروه علمی افزایش یافت؛
۲. انتشار و رونمایی از مقاله‌های چاپ نشده دوره‌های دوازدهم و سیزدهم در قالب مجموعه مقالات از جمله دیگر ویژگی‌های جشنواره به شمار می‌رود.
۳. انتخاب سه اثر در بخش ویژه نیز با توجه به اینکه در سنوات اخیر، اثری در بخش ویژه منتخب نشده بود، از دیگر امتیازات این دوره محسوب می‌شود.

۵. سخنی با اساتید ارجمند و صاحب نظران گرانقدر

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار با فضیای حوزه در سال گذشته به اهمیت مضاعف تبلیغ و ارتباط آن با تحقیق و پژوهش اشاره داشته و فرمودند: «واقعاً با اطلاعاتی که به من می‌رسد از جهات مختلف، نسبت به تبلیغ نگرانم! نیاز ما بیش از این‌ها است! این قدر ظرفیت تبلیغ در این کشور انبوه و متراکم و گسترده است که اگر ما چندین برابر آن مقداری هم که کار می‌کنیم، کار کنیم، به نظرم این ظرفیت پُر نمی‌شود. هم به تبلیغ احتیاج داریم، هم به موعظه احتیاج داریم، هم به تحقیق احتیاج داریم؛ اگر تبلیغ ما متکی به تحقیق نباشد، خنثی و ابتر خواهد شد.» در جای دیگر درباره هدف اصلی تحقیق و پژوهش فرمودند: «پژوهش‌های بی‌هدف را بایستی از دایره کار خارج کرد. هدف پژوهش قاعداً دو چیز است: یکی رسیدن به مرجعیت علمی و حضور در جمع سرآمدان علم و فناوری، دوم حل مسائل کنونی و آینده کشور. این‌ها باهم منافات هم ندارد؛ هر دو هدف درست است.» بر همین مبنا دوره پانزدهم جشنواره علامه حلی علاوه بر اینکه با رویکرد پشتیبانی از تبلیغ معارف دینی برگزار شد، به آثار کاربردی و مسئله محور تأکید ویژه داشته است؛ اما همچنان توجه به نکاتی ضرورت دارد.

جشنواره علامه حلی که بسامد علم و تحقیق در بین طلاب جوان است، زمانی می‌تواند به عنوان پشتیبان تبلیغ معارف دینی و «مرجعیت علمی کشور» نقش شایسته‌ای ایفا نماید که جهت تولید علم در حوزه به‌درستی ترسیم شده باشد. این یعنی ساختار و سازمان علمی حوزه در مسیر گذار مستمر به سمت درک واقعیات عصری و دستیابی به دانش جدید برای حل مسائل میدانی قرار بگیرد و چرخه تولید علم بانشاط، پویا و در حال حرکت به پیش باشد. این حرکت پیش‌رونده و پیش‌برنده منوط به دریافت واقعی از تحولات و تغییرات در سبک زندگی، شتاب علم، اقتضائات جدید، تغییر ذائقه بخصوص در جوانان و بروز پرسش‌های نوین است. تعیین آگاهانه جهت علم در پاسخ فعال به نیازهای نو نیاز به تکاپوی مضاعف و شناخت و استفاده از ابزارهای نو دارد، علاوه بر اینکه باید گام به گام به سمت مرجعیت علمی در سطح جهانی پیش رفت.

اگر بخواهیم بدانیم در وضعیت کنونی، جهت تولید علم، چه وضعیتی دارد، تا وضعیت مطلوب علم را ترسیم کرده؛ و برای مرجعیت بخشی به نهاد علم سهمی شایسته ایفا کنیم، نیاز به شاخص داریم. یکی از شاخص‌ها استفاده از نتایج جشنواره‌های علمی ازجمله جشنواره علامه حلی است. به این معنی که از داده‌ها و اطلاعات؛ مقالات، کتب و نتایج ارزیابی‌های جشنواره علامه حلی و جشنواره‌های مشابه برای این مهم استفاده کنیم. این امر یک اقدام دوسویه است، از سویی اطلاعات جشنواره می‌تواند به تحلیل وضعیت کنونی جهت علم کمک کند، و از طرفی دیگر جشنواره علامه حلی با استفاده از نتایج تحقیقات، شناخت دقیق‌تری نسبت به وضعیت جهت و حرکت علم پیدا کرده و می‌تواند به نحو مؤثرتری به جهت‌دهی طلاب به‌سوی اولویت‌های مورد نیاز حوزه و نظام کمک نماید.

بنابراین از صاحب نظران حوزه‌های تخصصی علوم اسلامی درخواست می‌شود ضمن استفاده از داده‌های جشنواره، به معاونت پژوهش برای تعیین جهت تولید علم و مرجعیت بخشی به نهاد علم کمک کنند.

۶. سخن پایانی

چند نکته درباره جشنواره پیش رو (جشنواره شانزدهم علامه حلی و سومین دوره جشنواره آثار پژوهشی اساتید) ارائه می‌شود:

۱. تاکید می‌شود؛ همکاران استانی، مراسم پایانی جشنواره شانزدهم را به سال آتی موکول نکنند، ان شاء الله در آذرماه امسال برگزار نمایند؛ چرا که برگزاری به موقع جشنواره سراسری منوط به ارائه اثر در زمان بندی مقرر توسط مدارس و استان‌ها است.

۲. با توجه به ضرورت نقش آفرینی پژوهش و جشنواره علامه حلی در حمایت از محور مقاومت، و با شعار «جشنواره علامه حلی (ره) پشتیبان محور مقاومت اسلامی»، از دبیرخانه‌های مدرسه‌ای و استانی درخواست می‌شود؛ آثاری که به نوعی در راستای حمایت و پشتیبانی مؤثر از محور مقاومت است، به بخش ویژه با امتیاز ویژه منتقل شود.

۳. از همه عزیزانی که در اجرای پانزدهمین دوره جشنواره علامه حلی (ره) همکاری کرده‌اند؛ اعم از طلاب برادر و خواهر شرکت‌کننده در جشنواره، مدیران و اعضای محترم گروه‌های علمی، ارزیابان محترم، اساتید، صاحب‌نظران، فرهیختگان، مدیران و معاونین محترم مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه برادران و خواهران، اعضای محترم شوراهای سیاست‌گذاری و علمی، خصوصاً حضرت آیت‌الله اعرافی، مدیر محترم حوزه‌های علمیه، حضرات حجج اسلام والمسلمین مقیمی، رئیس محترم شورای سیاست‌گذاری، رضایی معاون علمی حوزه علمیه خراسان و جلالی معاون پژوهش حوزه علمیه اصفهان و جناب مستطاب آقای مظاهری کارشناس مسئول محترم دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) و دبیران محترم جشنواره‌های استانی و مدرسه‌ای تشکر و قدردانی می‌نمایم.

و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب

گفت و گوها

بخش اول

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی
معاون پژوهش حوزه و رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره

رشد جریان پژوهش و مهارت‌آموزی در حوزه‌های علمیه

۱۴

گفت‌وگوها

به عنوان نخستین سؤال، ارزیابی شما از این دوره جشنواره و تحلیلتان از وضعیت کمی و کیفی آثار این دوره چیست؟

بسم الله الرحمن الرحيم. به لطف الهی جشنواره علامه حلی(ره) در راستای تشویق طلاب جوان به امر نگارش، هدف‌نگاری شده و در طول سنوات گذشته پانزده دوره را پشت سر گذاشته است. نکته مهم در این جشنواره این است که جریان پژوهش و مشق پژوهش و مهارت‌آموزی در حوزه‌های علمیه را در مدارس سراسر کشور نهادینه کنیم. هر چه ما بتوانیم به پشتوانه جشنواره‌های مختلف مثل جشنواره علامه حلی(ره)، جشنواره کانون‌های علمی، جشنواره مجلات واحدهای آموزشی و مانند این‌ها طلابی که در صف مدارس ما هستند را تشویق به امر نگارش و مهارت‌آموزی در پژوهش کنیم تا صیقل خورده و رشد کنند و به ابزار و روش تحقیق مسلط شوند، ما به اهدافمان رسیده‌ایم. ما جشنواره علامه حلی(ره) را یکی از وسیله‌ها و مشوق‌ها در این مسیر در حوزه برادران می‌دانیم و آرام‌آرام وارد مرحله استانی شدیم و در دو سه سال اخیر مرحله مدرسه‌ای را به آن اضافه کردیم. شرکت‌کنندگان ما در حوزه برادران در دوره‌های اول هزار یا کمتر از هزار بوده و در حال حاضر به ده هزار اثر رسیده و لذا این را می‌رساند که جشنواره علامه حلی(ره) در این مسیر موفق بوده و در حوزه علمیه قم هم که اجتماع بسیار زیادی از طلاب است، قریب ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ اثر به جشنواره واصل می‌شود که دو برابر کل کشور در سال‌های اولیه است و این نشانه رشد کمی جشنواره می‌باشد. در کنار آن، در طی این سال‌ها مخصوصاً سال‌های اخیر سنجش‌نامه‌ها را تخصصی‌تر کرده و به سنجش‌نامه‌های پژوهشی، ترویجی و فرهنگی و... تفکیک کردیم تا طلبه‌هایی که شرکت می‌کنند سطح‌بندی بهتری داشته باشند و همه این‌ها برای این است که آن امر کیفی و وزانت جشنواره رشد داشته باشد. طبیعی است که شاید همه مدیران و اعضای که در گروه‌های علمی جشنواره هستند این را تصدیق کنند که مقالاتی که در سنوات اخیر به جشنواره آمدند و یا شاید برگزیده شدند اگر امروز به آن گروه‌ها ببایند، حائز رتبه نخواهند شد. چون به مرور گروه‌های ما سخت‌گیرتر و دقیق‌تر شده‌اند. به سبب اینکه رقابت‌ها فشرده‌تر و آثار فنی‌تر شده و با کیفیت‌تر هستند و برای راهیابی برای مرحله تفصیلی یا کاندیدا شدن برای انتخاب، باید از ویژگی‌های خوبی برخوردار باشند.

در رابطه با افزایش سطح کیفی پژوهش‌های طلاب، چه اقداماتی در حوزه‌های علمیه در حال جریان است؟

برای افزایش کیفی سطح پژوهش‌های طلاب که مهم‌ترین مخاطب ما در حوزه‌های علمیه در این بخش، مدیریت ترویج هست، اقدامات مختلفی را انجام داده‌ایم. به عنوان مثال

نکته مهم در این
جشنواره این است
که جریان پژوهش
و مشق پژوهش
و مهارت آموزی در
حوزه های علمیه را
در مدارس سراسر
کشور نهادینه
کنیم.

۱۶

گفت وگوها

برنامه هایی که در نظام آموزش دیده شد و الان جزء برنامه های ابلاغی شورای محترم عالی است که از سوی مدیر محترم ابلاغ شده، مانند بحث کارگاه مهارتی که درس مستقلى است و کتاب برای آن تدوین شده است و بعد از سال های سال این کتاب منتشر شده و در کنار آن پژوهش درسی در پایه سه و چهار و پنج ابلاغ شده و جز برنامه آموزشی طلاب است. تحقیق پایانی که در پایه شش دارند و جزو برنامه ابلاغی معاونت آموزش است. خوب این برنامه هایی است که در نظام آموزش جانمایی شده که خودش کمک می کند به افزایش کیفی طلاب و امر پژوهش.

در کنار این ها ما جشنواره علامه حلی (ره) را داریم که یک برنامه تشویقی است. نشریات واحدهای آموزشی را داریم که این هم یک نوع تشویق است برای اینکه اساتید و طلاب در آن شرکت کنند. همچنین بحث کانون های علمی را داریم که یک استاد با چند طلبه در یک رشته علمی هفته ای یک بار یا هر دو هفته یک بار یک نشست علمی. پژوهشی داشته باشند که در آن نکات علمی بحث می شود و سرانجام به نگارش و پژوهش ختم خواهد شد. در حال حاضر بیش از ۱۲۰۰ کانون علمی در سراسر کشور فعالند و در میان خودشان جشنواره دارند. این ها مجموعه برنامه هایی است که در سطح یک برای طلاب در نظر گرفته شده و مهم تر از آن کارگاه های تابستانی است که در دو سال اخیر با حمایت های معاونت امور طلاب و دیگر بخش ها انجام شده و ما هم حمایت هایی از این کارگاه ها انجام دادیم. حضور طلاب در این کارگاه های تابستانی در سال گذشته و امسال از مرز ۳۰۰۰ نفر طلبه گذشته که در کارگاهی که از قبل تعیین شده و دارای سرفصل و اساتید مختلف هستند، آنجا طلاب مهارت هایی کسب می کنند که در نهایت منجر به نگارش و پژوهش می شود و در طول سال همین کارگاه ادامه دارد. نکته دیگر اینکه شانزده دوره تربیت مدرس با مهارت های پژوهشی تربیت کردیم که در همه استان ها طبق جمعیت و نیاز افراد شرکت کردند و بسیاری از این دوره ها در استان ها برگزار شد که در کنار آن جدول تکمیلی شهریه پژوهشی اساتید از سوی شورای عالی ابلاغ شد که اساتیدی که وارد پژوهش شوند به عنوان الگوی طلاب تشویق شوند. این ها مجموعه برنامه هایی است که برای ارتقاء کیفی پژوهش طلاب در این چند سال اخیر پیگیری شده و رشد بسیار خوبی هم داشته و همچنین نتیجه های خوب.

با توجه به دومین دوره برگزاری جشنواره پژوهشی اساتید حوزه های علمیه، این جشنواره را تا چه میزان در اهداف خود - از جمله ارتقای فرایند آموزش و همچنین، سطح رقابتی و تشویقی خود جشنواره - موفق می دانید؟

یکی از کارهای خوب و تحولی این است که در کنار جشنواره علامه حلی (ره) و بصورت مستقل، جشنواره اساتید راه اندازی شد. البته سنجش نامه های آنها از سنجش نامه های طلاب مستقل است و اینها با هم رقابت کرده و در رقابت با طلاب نیستند. این امر با هدف الگوسازی برای افزایش روند کیفی و کمی پژوهش در بدنه حوزه علمیه انجام شد و یک کار مهمی است که

اساتیدی که در مدار کلاس‌ها هستند آنها هم باید و مقاله بنویسند و کسب مهارت کنند. این باعث می‌شود هم خودشان رشد بکنند و هم طلاب را رشد بدهند. لذا این دوره از اقبالی خوب و روندی رو به رشد برخوردار شد. البته ما باید برای ایجاد انگیزه در اساتید بیشتر کار بکنیم و جلسات تبیینی و کارگاه‌های بیشتری بگذاریم. هرچه ما اساتید را بیشتر درگیر امر پژوهش کنیم، این امر باعث می‌شود که طلاب در زمینه پژوهش تشویق شده و بیشتر فعالیت و اقدام کنند.

چگونه می‌توان فعالیت‌های پژوهشی طلاب جوان و اساتید حوزه را به سمت حوزه‌های نیاز نظام و گره‌گشایی معضلات جامعه و انسان معاصر سوق داد؟

این سوال نسبت به سطوح مختلف طلاب متفاوت است. در سطوح عالی و کسانی که در سطح سه و چهار حوزه در جشنواره شرکت می‌کنند، ما از آنها آثار تحقیقی می‌خواهیم؛ به ویژه از طلاب محترمی که در رشته‌های تخصصی تحصیل می‌کنند یا در جشنواره اساتید. این نکته، نکته بسیار خوبی است که طلاب وقتی که در یک رشته تحصیلی تخصص و دانش لازم را کسب کردند، پژوهش‌هایشان باید به سمت نقاط کور علمی یا به نقاط مورد نیاز کاربردی و راهبردی برود و در آن زمینه‌ها پژوهش کنند و وارد موضوعات تکراری و غیرلازم نشوند. در این زمینه طلاب و اساتید می‌توانند از اولویتهایی که دبیرخانه حمایت در موضوعات مورد نیاز جامعه و کشور معرفی می‌کند استفاده کنند. ما در آنجا موضوعات مورد نیاز را احصا می‌کنیم. تا کنون چند نسخه جدید از این مجموعه منتشر کرده‌ایم و پژوهشگران برای اینکه مسائل مورد نیاز در حوزه کلام، فقه، اصول، اخلاق و... را متوجه شوند که چه موضوعاتی مورد نیاز نظام و جامعه است باید به کتابچه اولویت‌های پژوهشی دبیرخانه حمایت از پژوهش‌های مورد نیاز نظام و جامعه مراجعه کنند و به سمت نیازها حرکت کنند و این مورد نیاز بودن، جزو شاخص‌های ارزیابی ما در جشنواره است و امتیاز خوبی هم دارد. اما طلابی که در سطح یک و دو جشنواره بوده و هنوز مشغول آموختن دروس پایه هستند، باید پژوهش‌هایی در راستای آموزش‌های خود انجام دهند؛ یعنی در آن حوزه‌ای که درس خوانند باید ورود داشته باشند. مثلاً در حوزه ادبیات که یاد گرفتند، در کاربردسازی ادبیات ورود کنند و ما از آنها توقع نداریم که الزاماً به پاسخ به مسائل نظام ورود کنند. چون آنجا روش‌های پژوهشی خاص خود را می‌طلبند و این گروه از طلاب آموزش کامل را در این زمینه ندیده‌اند. ما همیشه بیان کرده‌ایم که در سطح یک حوزه، پژوهش مکمل آموزش است و طلاب می‌بایست موضوعات را با مشورت اساتید در راستای تعمیق مسائل درسی که می‌آموزند انتخاب کنند. در پایان، از همه همکاران دبیرخانه در مدارس سراسر کشور، دبیران استانی جشنواره، معاونان پژوهش استان‌ها و همچنین دوستانی که در دبیرخانه مرکزی جشنواره زحمت می‌کشند، به خصوص حجت‌الاسلام والمسلمین مازنی، دبیر محترم جشنواره تشکر می‌کنم.

در گفت‌وگو با حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر سید کاظم سید باقری
عضو شورای علمی جشنواره

لزوم مشورت و رایزنی

**با پژوهشگران
و استادان**

گاه ده دقیقه

مشورت، به اندازه

ساعت‌ها انسان

را جلو می‌اندازد و

افق‌های جدیدی را

پیش روی انسان

می‌گشاید.

به نظر شما یک پژوهش روش‌مند و مولد چه ویژگی‌هایی دارد؟

به نظر بنده پژوهش روش‌مند، پژوهشی است که محدود به سؤال و فرضیه‌ای مشخص باشد و با رویکرد ریز و جزئی در پی پاسخ به مشکلی در جامعه اسلامی باشد تا بتواند گرهی از مشکلات جامعه باز کند و مسیر آن را به سوی کارآمدی و تقویت بگشاید که امیرالمؤمنین علیه‌السلام فرمودند بهترین دانش آن است که سودمند باشد: «خَيْرُ الْعِلْمِ مَا نَفَعَ» نوآوری آن‌گاه به فرایند پژوهش وارد می‌شود که از منظری جزئی و ناظر به دشواری‌های جامعه اسلامی و با مراجعه دقیق و تحقیق همه‌جانبه، بحث‌واشکافته شود.

برگزاری جشنواره‌های علمی تا چه حد در ایجاد و گسترش فرهنگ پژوهش مؤثر است؟

جشنواره‌های علمی بهترین مجال و فرصت است برای پژوهشگران و علاقه‌مندان تا آثار و تکاپوهای علمی خود را عرضه کنند و در فرایند مقایسه‌ای و رقابتی، میزان رشد و کارایی پژوهش‌های خود را باز یابند.

جنابعالی برای ارتقای جایگاه جشنواره و نیل به اهداف آن چه پیشنهادی دارید؟

پیشنهاد بنده آن که بیش از پیش جشنواره در سمت‌وسوی تخصصی شدن حرکت کند و طلاب گرمی را در جریان و روند و ملاک‌های ارزیابی قرار دهد و حتی در مواردی چرایی انتخاب یک اثر برای دیگران توضیح داده شود. این امر خود کار آموزشی و ترویجی بزرگی است که می‌تواند به فرهنگ پژوهش یاری بسیار رساند.

با توجه به حضور شما در شورای علمی جشنواره، آثاری که به مرحله برگزیدگی می‌رسند معمولا واجد چه ویژگی‌هایی هستند؟ و آیا در شورای علمی جشنواره برای انتخاب آثار برتر ملاحظات خاصی در نظر گرفته می‌شود؟

به نظر بنده این‌گونه آثار غالبا دارای مسأله مشخص و محدود، نوآوری و تحقیق مستوفی هستند و پژوهشگر در حد و اندازه خود توانسته است گرهی از جامعه علمی یا جامعه اسلامی را باز کند یا طرح مسأله کرده باشد. گاه طرح مسأله و آفتابی کردن آن و نشان دادن راه‌های برون‌رفت از آن، می‌تواند گامی آغازین باشد برای گشایش‌گری و کارآمدی. در شورای علمی این ملاک‌ها در نظر بود و اعضا با وسواس و دقتی والا آثار را بررسی می‌کردند. گاه درباره یک اثر سؤال‌ها و پرسش‌های چند و مباحثات گوناگونی انجام می‌شد و در نهایت تصمیم‌گیری می‌شد. با آن‌که از قبل این آثار ارزیابی چند لایه و چند گانه شده بود.

به عنوان سخن پایانی، توصیه حضرت عالی برای طلابی که علاقه‌مند به پژوهش هستند چیست؟

توصیه بنده آن است که طلاب گرمی در کنار کلاس‌ها و آموزش‌هایی که می‌بینند، حتما با پژوهشگران و استادان این عرصه مشورت و رایزنی کنند. گاه ده دقیقه مشورت، به اندازه ساعت‌ها انسان را جلو می‌اندازد و افق‌های جدیدی را پیش روی انسان می‌گشاید. نکته دیگر خواندن و نوشتن در کنار پژوهش است. پژوهش خوب آن‌گاه شکل می‌گیرد که پژوهشگر درباره مسأله تحقیق، فراوان خوانده باشد، آثار جدید را دیده باشد و سپس مطالب جدید را در نظم و نسقی عالی با نگارشی سخته و استوار عرضه کند. و البته همواره این کلام حضرت علی (ع) را در ذهن داشته باشیم که «لَا عَمَلَ كَالْتَحْقِيقِ» (غرر الحکم، درر الکلم، ص ۷۶۸) هیچ عملی مانند پژوهش نیست.

مقاله جشنواره

بخش دوم

سیر تطوّر جشنواره علامه حلّی (ره) از نخستین دوره تاکنون (دوره پانزدهم)

محمد صالح مازنی^۱

چکیده

جشنواره علامه حلّی (ره) رقابت آثار علمی طلاب جوان زیر ۳۵ سال خواهر و برادر است که از سال ۱۳۸۷ همه ساله برگزار می شود. این جشنواره تاکنون پانزده دوره را برگزار کرده است. بررسی سیر تطوّر جشنواره‌ی یادشده محل بحث این تحقیق است که نگارنده با روش توصیفی-تحلیلی و استفاده از اسناد موجود، آن را بررسی کرده است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد جشنواره از آغاز راه‌اندازی تاکنون به سه مرحله قابل تقسیم است: «مرحله‌ی راه‌اندازی و استقرار جشنواره و فرهنگ‌سازی ادبیات آن در بین طلاب جوان»، «مرحله گسترش جشنواره به مراکز استانی و واحدهای آموزشی» و «مرحله تثبیت جایگاه علمی و تمرکز بر کیفیت آثار جشنواره».

کلیدواژه: حوزه‌های علمیه، جشنواره علامه حلّی، طلاب جوان، رقابت علمی، نهادسازی پژوهش، ترویج پژوهش، برگزیدگی، استعداد برتر، نخبه‌گزینی.

۲۲

این مقاله در شماره ۳
نشریه پژوهش پژوهی
منتشر شده است.

۱. دانش‌آموخته حوزوی
(درس خارج)، دکترای
مدرسی معارف اسلامی،
دبیرجشنواره علامه حلّی

مقدمه

یکی از مأموریت‌های حوزه‌های علمیه، پژوهش و استنباط آموزه‌های دینی و پاسخ به مسائل جامعه و نظام اسلامی و جهان اسلام است. برای انجام این مهم از ظرفیت‌های مختلفی می‌توان بهره گرفت. یکی از این ظرفیت‌ها، ایجاد حس رقابت سالم و برگزاری مسابقات و فراخوان‌های پژوهشی است. جشنواره علامه حلی (ره) که در سال ۱۳۸۶ راه‌اندازی، و اولین آیین پایانی آن در سال ۱۳۸۷ با تعداد ۲۲۴۹ اثر برگزار شد، فرصتی ایجاد کرد تا از طریق رقابت آثار علمی و تشویق و حمایت از صاحبان آثار برگزیده از ظرفیت علمی طلاب حوزه‌های علمیه در این راستا بهره جوید.

مهم‌ترین اهداف این جشنواره بدین شرح تدوین شده است: «تقویت نشاط علمی و گسترش روحیه پژوهش در بین طلاب»، «زمینه‌سازی شناسایی نخبگان و استعدادها، علمی برتر طلاب و حمایت از آنان»، «تقویت فرهنگ پژوهش و نگارش آثار علمی»، «افزایش سطح مشارکت و رقابت طلاب در عرصه‌های علمی-پژوهشی»، «زمینه‌سازی استعدادها، طلاب به گرایش‌های تخصصی علوم حوزه‌ای» و «جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی طلاب به سمت نیازهای پژوهشی حوزه و نظام اسلامی».

با توجه به اهداف یادشده، موضوع آثار ارسالی در ارتباط با علوم اسلامی و علوم انسانی مرتبط با حوزه دین است. بنابراین اثری که به جشنواره ارسال می‌شود، به‌رغم علمیت، اما چنانکه در قلمرو علوم اسلامی و انسانی نباشد از چرخه رقابت حذف خواهد شد.

جشنواره علامه حلی (ره) مانند همه برنامه‌ها با تغییر، تحول و تکامل مواجه می‌شود. از این رو می‌بایست خط کلی برنامه با طراحی سیاست‌های کلان حفظ شود. براین قرار اعضای شورای سیاست‌گذاری جشنواره در زمان راه‌اندازی آن، که (اغلب آنها) بنیان‌گذاران جشنواره نیز محسوب شده و بر خاستگاه تأسیس جشنواره اشراف داشته‌اند، سیاست‌هایی را به‌عنوان رهنمودی گسترده و کلی تهیه کرده‌اند که نشان‌دهنده چراغ راه برای مدیران آتی در اتخاذ تصمیم مناسب باشد. این سیاست‌ها عبارت‌اند از: «ارتباط فعال و اثربخش با واحدهای آموزشی و پژوهشی در راستای اهداف جشنواره»، «جلب مشارکت اساتید، مدیران، طلاب و فضلا در فرایند برگزاری جشنواره»، «توجه به سطوح مختلف طلاب و توانایی‌های آنان» و «اهتمام به نیازهای علمی و پرداختن به موضوعات روزآمد و تخصصی مناسب با سطح علمی جشنواره».

در جشنواره‌ی علامه حلی (ره) شورای سیاست‌گذاری، رئیس، دبیر و شورای علمی به‌عنوان ارکان جشنواره تعیین شدند. شورای سیاست‌گذاری بالاترین رکن سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری در برنامه‌های کلان جشنواره است.

نوشته‌ی حاضر کار نوینی بوده و پیشینه‌ی پژوهشی ندارد؛ اگرچه طرح پژوهشی «راهکارهای تحول و توسعه در جشنواره علامه حلی (ره)» تحت نظارت نگارنده و توسط رضا ابروش در سال ۱۳۹۸ نوشته شده است؛ اما طرح یادشده بررسی جشنواره از دوره نخست تا دوره نهم بوده که از نتایج آن نیز در این تحقیق استفاده شده است.

مراحل تطور و تکامل جشنواره

در طول پانزده دوره‌ی جشنواره، مجموع آثار ثبت شده در سامانه‌ی ثبت آثار جشنواره، به ۱۸۴,۴۰۷ اثر می‌رسد و طی این ادوار از بیش از ۱۰۰۰ اثر به عنوان برگزیده تجلیل شده است. با نگاهی به ادوار مختلف جشنواره و بررسی مراحل گسترش آن از آغاز راه‌اندازی تاکنون می‌توان آن را به سه مرحله قابل تقسیم است: «مرحله‌ی راه‌اندازی و استقرار جشنواره و فرهنگ‌سازی ادبیات آن در بین طلاب جوان» و «مرحله‌ی گسترش جشنواره به مراکز استانی و واحدهای آموزشی» و «مرحله تثبیت جایگاه علمی و تمرکز بر کیفیت آثار جشنواره».

مرحله اول: راه‌اندازی و استقرار جشنواره و فرهنگ‌سازی ادبیات آن

اگر بخواهیم به جشنواره به عنوان یک نهاد شکل گرفته و دارای تشخص و اعتبار یاد کنیم، می‌توانیم بازه زمانی نخستین سال راه‌اندازی جشنواره در سال ۱۳۹۷ تا اولین سال راه‌اندازی بخش ویژه در دوره‌ی ششم که در سال ۱۳۸۸ روی داد را ناظر به مرحله‌ی استقرار جشنواره و نگارش و تصویب سازوکارهای آن از طریق تهیه‌ی آیین‌نامه‌ها و نظایر آن و نیز فرهنگ‌سازی و گفتمان‌سازی ادبیات جشنواره در بین طلاب نام‌گذاری نماییم.

این مهم که در کنار سایر اقدامات ترویجی نظیر راه‌اندازی تشکلهای علمی طلبگی، تحت عنوان کانون علمی، راه‌اندازی مجلات علمی واحدهای آموزشی و برگزاری نشست‌های علمی، جشنواره نیز نیازمند گفتمان‌سازی در بین اساتید حوزه و طلاب جوان و مدیران و معاونان واحدهای آموزشی بوده است. براین اساس فعالیت‌هایی برای فرهنگ‌سازی جشنواره (نظیر تهیه‌ی بروشور، عکس‌نوشت، موشن‌گرافی، سخنرانی، مصاحبه، برگزاری جلسات هم‌اندیشی و سمینارهای سالانه با معاونان پژوهش و مدیران)، گرفت. ضمن اینکه در این دوره ساختار و سازمان نفرات و ارکان جشنواره نیز راه‌اندازی و مستقر شد.

برخی از مهم‌ترین نکاتی که ناظر به «راه‌اندازی و کیفیت ساختار گروه‌های علمی»، «سطوح علمی شرکت‌کنندگان»، «مراحل ارزیابی آثار جشنواره»، «بخش ویژه در جشنواره علامه حلی (ره)»، «برگزاری نشست برگزیدگان با مسئولین جشنواره»، «برگزاری مراسم پایانی و معرفی برگزیدگان به مراجع ذیصلاح» و دست آخر «آمار جشنواره» در این دوره است به شرح ذیل است.

گروه‌های علمی جشنواره

از زمان راه‌اندازی جشنواره، آثار ارائه شده در گروه‌های علمی مختلفی ثبت شده‌اند. این گروه‌ها عبارت‌اند از: «تفسیر و علوم قرانی»، «علوم حدیث و درایه»، «کلام»، «اخلاق و تربیت»، «فقه و حقوق اسلامی»، «فلسفه و منطق»، «اصول فقه»، «تاریخ اسلام و تشیع»، «ادبیات عرب» و «علوم انسانی (مرتبط با حوزه دین)». این گروه‌ها که از ۳ تا ۵ نفر تشکیل می‌شوند از میان اساتید و محققان صاحب نظر در هریک از شاخه‌های علمی یادشده به پیشنهاد رئیس گروه‌های داور و تأیید شورای علمی انتخاب می‌شوند.

۲. آیین‌نامه جشنواره، ماده ۱۶. گروه‌های علمی در مرحله سوم (تثبیت جایگاه علمی و تمرکز بر کیفیت آثار جشنواره) تغییراتی یافت که در همان قسمت توضیح آن آمده است.

سطوح علمی شرکت کنندگان

در ماده‌ی ۴ آیین‌نامه‌ی ارزیابی این جشنواره آمده است؛ آثار علمی طلاب در چهار سطح به شرح ذیل ارزیابی می‌شوند:

سطح ۱: آثار طلاب پایه‌های یکم تا سوم حوزه‌های علمیه برادران و نیمسال اول تا ششم حوزه‌های علمیه خواهران و سفیران هدایت؛ سطح ۲: آثار طلاب پایه‌های چهارم تا ششم حوزه‌های علمیه برادران و نیمسال هفتم تا پایان دوره‌ی عمومی و نیمسال اول و دوم سطح سه حوزه‌های علمیه خواهران و سفیران هدایت؛ سطح ۳: آثار طلاب پایه‌های هفتم تا نهم حوزه‌های علمیه برادران و نیمسال سوم تا پایان سطح سه حوزه‌های علمیه و سفیران هدایت؛ سطح ۴: آثار طلاب پایه دهم و شاغل به درس خارج حوزه‌های علمیه برادران و سطح چهار حوزه‌های علمیه خواهران و سفیران هدایت.^۳

البته بنابر تبصره این ماده، آثار طلابی که دارای مدرک کارشناسی باشند، یک سطح بالاتر و آثار طلابی که دارای مدرک کارشناسی ارشد باشند، دو سطح بالاتر و آثار طلابی که دارای مدرک دکتری باشند، در سطح چهار ارزیابی می‌شود. همچنین آثار سطح ۱ و ۲، با ملاک‌های علمی-ترویجی و آثار سطح ۳ و ۴، با ملاک‌های علمی-پژوهشی ارزیابی می‌شود.^۴

مراحل ارزیابی آثار جشنواره

مراحل ارزیابی آثار که توسط گروه‌های تخصصی انجام می‌شود بدین قرار است:

مرحله اول: ارزیابی اجمالی که باهدف شناسایی آثار شایسته‌ی ورود به مرحله ارزیابی تفصیلی انجام می‌شود و حداقل امتیاز لازم در این مرحله، ۷۵ از ۱۰۰ امتیاز است. مرحله دوم: ارزیابی تحصیلی (اول و دوم)، که عبارت است از بررسی تفصیلی آثار به‌منظور انتخاب آثار برتر. البته هر اثر در صورتی به مرحله ارزیابی تفصیلی دوم راه پیدا می‌کند که در ارزیابی تفصیلی اول، حداقل حائز امتیاز ۷۰ از ۱۰۰ امتیاز شده باشد. براساس آیین‌نامه‌ی ارزیابی معدل ارزیابی تفصیلی اول و دوم به‌عنوان امتیاز نهایی آن اثر محسوب خواهد شد.

دبیرخانه جشنواره در جریان ارزیابی‌ها با موارد اندکی مواجه می‌شود که اختلاف نتیجه ارزیابی اول و دوم به بیش از ۲۰ امتیاز می‌رسد. این امر که اعتبار ارزیابی‌ها را با تردید مواجه می‌کند، موجب شد تا در صورتی که اختلاف امتیاز ارزیابان در مرحله‌ی ارزیابی تفصیلی بیش از ۲۰ امتیاز باشد، اثر به ارزیاب سوم ارجاع شده و میانگین ارزیابی سوم و نزدیک‌ترین ارزیابی به آن به‌عنوان امتیاز نهایی اثر محسوب شود.^۵

شیوه‌ی برگزیدگی در دوره‌های نخست، به‌گونه‌ای بود که آثار حائز امتیاز ۸۰ به بالا در هر قالب/سطح نامزد انتخاب در جشنواره بودند که سه امتیاز اول به‌عنوان اثر برگزیده رتبه یک تا سه، سه امتیاز دوم به‌عنوان شایسته تقدیر و پنج امتیاز سوم به‌عنوان اثر قابل تحسین معرفی می‌شدند.^۶ این شیوه پس از بررسی‌های کارشناسی در شورای سیاست‌گذاری و شورای علمی جشنواره اصلاح شد که درباره‌ی آن که از دوره‌ی دهم صورت گرفته است، به‌زودی توضیح داده می‌شود.

۳. آیین‌نامه‌ی ارزیابی،

ماده‌ی ۴.

۴. همان، تبصره‌ی

ماده‌ی ۴.

۵. همان، ماده‌ی ۱۰.

۶. همان، ماده‌ی ۱۳.

بخش ویژه در جشنواره علامه حلی (ره)

راه‌اندازی بخش ویژه، یکی دیگر از ابتکارات شورای سیاست‌گذاری جشنواره بود که در آیین‌نامه‌ی ارزیابی پیش‌بینی شده است.^۷ این ابتکار از دوره‌ی دوم در فراخوان جشنواره عملیاتی شده است. موضوعات بخش ویژه ناظر به سیاست‌های جشنواره اعم از زمینه‌سازی و هدایت طلاب مستعد به گرایش‌های تخصصی علوم حوزوی، جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی طلاب به سمت نیازهای پژوهشی حوزه و نظام اسلامی و کمک به کاربردی کردن علوم اسلامی از طریق شناسایی مسائل و نیازهای حوزه‌های علمیه، جامعه و نظام اسلامی تهیه می‌شود.^۸ از این رو آثاری که در این بخش تعریف شوند (با فرض رعایت برخی از استانداردها نظیر روشمندی اثر و قوت استدلال و استحکام آن) در صورتی که حداقل ۷۵ امتیاز را کسب نمایند به عنوان برگزیده سوم، ۸۰ امتیاز برگزیده دوم و ۸۵ امتیاز به عنوان برگزیده اول تعیین می‌شوند.^۹ بر این قرار آثار بخش ویژه جشنواره در یک قالب سطح مستقل نامزد انتخاب در این بخش بوده و از صاحبان آثار تجلیل به عمل آمده می‌آید. مجموع آثار ارائه شده به بخش ویژه در پانزده دوره‌ی جشنواره ۳۸۸۴ اثر بوده، که از این تعداد ۲۰ اثر برگزیده شدند. همچنین موضوعات بخش ویژه جشنواره در ادوار مختلف جشنواره به قرار ذیل است:

موضوعات بخش ویژه از نخستین دوره تا دوره ششم

چنانکه پیشتر گفته شد، اولین موضوع برای بخش ویژه، در جشنواره دوم پیشنهاد شد و تا دوره‌ی پانزدهم ادامه یافت. در این بخش ضمن برشماری موضوعات بخش ویژه به آمار آثار رسیده و آثار برگزیده‌ی این بخش نیز اشاره خواهد شد، البته ضمن اظهار تأسف، باید گفت در میان اسناد دبیرخانه جشنواره؛ اطلاعات و آمار دوره‌های ۱ تا ۶ ناقص است که در توضیح دوره موردنظر به آن اشاره می‌شود.

موضوع بخش ویژه‌ی جشنواره دوم به اولویت‌های درون حوزه‌ای اشاره داشت؛ از این رو شورای سیاست‌گذاری جشنواره موضوع «پژوهش‌های مرتبط با حوزه‌های علمیه (مدیریت و برنامه‌ریزی، تهذیب و امور فرهنگی، آموزش، پژوهش، تبلیغ و...)» را پیشنهاد کرده است. موضوع بخش ویژه‌ی سومین دوره مشخص نبوده و آمار آثار رسیده، تعداد برگزیدگان و آثار شایسته تقدیر و تحسین معین نیست.

در چهارمین جشنواره موضوعات «جریان‌شناسی انحرافات مهدویت و عرفان‌های نوظهور»، «جهاد اقتصادی و اخلاق معیشت» و موضوع «مطالعات زنان» برای طلاب پایه ۷ به بالا پیشنهاد شده است. آماری از اطلاعات بخش ویژه‌ی این دوره در دست نیست؛ اما در میان برگزیدگان ۱ اثر برگزیده و ۲ اثر شایسته تقدیر شناخته شد.

سه موضوع برای جشنواره پنجم پیشنهاد شده است؛ باهدف عطف توجه طلاب به قلم‌فرسایی در زمینه‌ی حضرت صاحب‌الامر (ع)، موضوع «پژوهش‌های مرتبط با مهدویت»، و به پاس قدردانی از چهره‌ی برجسته‌ی جهان اسلام، موضوع «آرا و اندیشه‌های علامه حلی (ره)» و به دلیل قرار گرفتن کشورهای اسلامی در آن دوره‌ی جشنواره، با پدیده‌ی خیزش سراسری

- ۷. آیین‌نامه‌ی ارزیابی، ماده ۱۴.
- ۸. آیین‌نامه‌ی جشنواره‌ی علامه حلی، ماده‌ی ۳.
- ۹. بنده‌ها ۷ تا ۹. همان.

۱۰. براساس تجربه‌ی مدیریت نگراننده، مهمترین مشکل نایسامانی و آشفتگی برخی از اطلاعات و آمار، ناقص بودن بانک اطلاعات و معیوب بودن سازوکار انتقال اسناد توسط متصدیان واحدها در هنگام جابجایی و به تعبیری مدیریت دانش در نظام اداری است. این موضوع که تنها آسیب جشنواره نبوده و نظام اداری در سطوح خرد و کلان را درگیر کرده است، به عزم و اراده‌ی جدی متولیان امر به‌ویژه اراده‌ی مسئولین برنامه‌ریزی و نظارت و منابع انسانی سازمان‌ها نیازمند است؛ به نحوی که اگر این سازوکار به درستی مدیریت شود، آسیب موجود به نحو قابل توجهی رفع خواهد شد.

کشورهای اسلامی، شورای سیاست‌گذاری جشنواره موضوع سوم این دوره را به «بیداری اسلامی» اختصاص داد که دو اثر از این بخش شایسته تقدیر شناخته شد. بخش ویژه‌ی جشنواره ششم: مقوله سبک زندگی از جمله مباحث مهمی است که در دوره‌ی ششم جشنواره که در سال ۱۳۹۳ برگزار شد، محل توجه جدی جامعه بود، از این رو، شورای سیاست‌گذاری جشنواره موضوع اولین بخش ویژه جشنواره را «سبک زندگی از منظر اسلام» معرفی کرد. در میان برگزیدگان این دوره ۱ اثر به‌عنوان برگزیده و ۲ اثر به‌عنوان شایسته‌ی تقدیر معرفی شد.

تحلیل آمار و اطلاعات بخش ویژه‌ی جشنواره در مرحله نخست

چنانکه به تفصیل آمده است؛ ۸ عنوان، فراوانی موضوعی جشنواره در مرحله نخست را تشکیل می‌دهد، از این تعداد ۲ موضوع برای طلاب پایه ۷ به بالا بوده و ۵ موضوع برای همه‌ی پایه‌ها. همچنین آثار رسیده به بخش ویژه (از ۳۸۸۴ اثر در کل پانزده دوره)، آمار دوره نخست تا دوره ششم در دسترس نیست! البته از میان آثار ارائه شده به این بخش، تعداد ۲ اثر برگزیده و ۶ اثر شایسته تقدیر شناخته شد.^{۱۰}

برگزاری نشست برگزیدگان و مسئولین جشنواره

یکی از اقدامات جشنواره برگزاری مراسمی با حضور برگزیدگان جشنواره با دبیر و رئیس و نایب‌رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره است. در این مراسم که هر دوره برگزار می‌شود، ضمن تبریک به برگزیدگان اهم اولویت‌های جشنواره، مشوق‌ها و حمایت‌های جشنواره و نظایر آن به برگزیدگان ارائه شده و ضمن استماع نظرات برگزیدگان، اقدامات لازم برای رفع برخی نواقص و اجرایی شدن پیشنهادها انجام می‌شود.

برگزاری مراسم پایانی و معرفی برگزیدگان به مراجع ذیصلاح

پایان بخش جشنواره در هر دوره که جذاب‌ترین بخش نیز به شمار می‌رود، برگزاری آیین پایانی است. در این برنامه که هر دوره با حضور شخصیت‌های حوزه‌ای، پژوهشگران و اساتید، عموم طلاب و برگزیدگان برگزار می‌شود، مراسم با تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید و سرود جمهوری اسلامی آغاز می‌شود، سپس گزارشی از سوی دبیر جشنواره به اطلاع حاضرین رسانده می‌شود، آنگاه پس از ارائه اثر توسط دو نفر از برگزیدگان، رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی (ره) سخنان کوتاهی ایراد می‌نماید، همچنین یکی از مراجع عظام تقلید و مدیر محترم حوزه‌های علمیه به ایراد سخن خواهد پرداخت. پایان بخش مراسم پایانی نیز تقدیر از برگزیدگان جشنواره است.

پس از مراسم تجلیل اسامی برگزیدگان جهت حمایت‌های پسینی به مراکز مربوط نظیر؛ مرکز امور نخبگان و استعدادهای برتر حوزه و مرکز خدمات حوزه معرفی می‌شود.

مروری بر آمار جشنواره در مرحله نخست

مجموع آثار دوره‌ی شش‌ساله در قالب‌های مقاله، کتاب، تحقیق پایانی و پایان‌نامه بالغ بر ۳۹۱۲ اثر گزارش می‌شود که تفکیک آن به‌شرط جدول ذیل است.

دوره‌ها	مقاله		کتاب		تحقیق پایانی		پایان نامه		جمع
	برادر	خواهر	برادر	خواهر	برادر	خواهر	برادر	خواهر	
نخستین	۸۳۷	۷۴۷	۱۹۳	۱۴	۱۸	۳۳۷	۷۱	۳۲	۲۲۴۹
	۱۵۸۴		۲۰۷		۳۵۵		۱۰۳		
دومین	۱۰۶۵	۴۹۴	۲۵۵	۲۹	۳۴	۴۱۹	۶۶	۲۷	۲۳۸۹
	۱۵۵۹		۲۸۴		۴۵۳		۹۳		
سومین	۲۰۵۴	۱۳۸۰	۱۰۷	۳۳	۲۷	۸۵۵	۴۱	۴۸	۴۵۴۵
	۳۴۳۴		۱۴۰		۸۸۲		۸۹		
چهارمین	۳۳۹۴	۱۴۰۹	۱۶۳	۱۵	۳۲	۱۱۸۵	۳۵	۳۷	۶۲۷۰
	۴۸۰۳		۱۷۸		۱۲۱۷		۷۲		
پنجمین	۲۹۱۱	۲۱۰۵	۱۱۸	۱۷	۱۴	۱۶۷۶	۱۲۴	۴۴	۷۰۰۹
	۵۰۱۶		۱۳۵		۱۶۹۰		۱۶۸		
ششمین	۴۵۱۸	۲۰۸۱	۹۵	۲۵	۲۲	۱۵۱۲	۱۵۶	۴۱	۸۴۵۰

مرحله دوم: گسترش جشنواره به مراکز استانی و واحدهای آموزشی

مجموعه اقداماتی که در دوره‌ی هفتم تا سیزدهم انجام شده است، موجب شد تا نگرانده این بازه زمانی را به مرحله «گسترش جشنواره به مراکز استانی و واحدهای آموزشی» نام‌گذاری نماید. این مرحله به دو مرحله‌ی خرد ذیل تقسیم می‌شود:

مرحله‌ی نخست: راه‌اندازی جشنواره در مراکز استانی؛

نخستین جشنواره‌های استانی در مدیریت حوزه‌های علمیه اصفهان، خراسان و تهران در سال ۱۳۸۹ برگزار شد و پس‌از آن برگزارکنندگان جشنواره سراسری به فکر راه‌اندازی جشنواره مدیریت حوزه علمیه قم شدند. از این‌رو در سال ۱۳۹۲ حوزه‌ی علمیه قم اولین جشنواره استانی‌اش را برگزار کرد. پس از قم، به تدریج شاهد رشد جشنواره‌های استانی بودیم؛

به نحوی که در دوره ی دهم تمامی مراکز استانی، جشنواره استانی خود را راه اندازی کردند. اکنون جشنواره های استانی با سه رکن شورای استانی، شورای علمی، رئیس و دبیر به انجام وظایف محوله در راستای اهداف و مصوبات ابلاغی فعالیت می کند.

مرحله دوم: راه اندازی جشنواره ی مدرسه ای؛

در ادامه روند توسعه فراگیر جشنواره و با توجه به سیاست ها و مأموریت های مرکز مدیریت حوزه های علمیه در خصوص مدرسه محوری، تقویت واحدهای آموزشی، واگذاری حداکثری وظایف و امورات به آنان و تصمیم شورای سیاست گذاری جشنواره از دوره یازدهم گسترش جشنواره از مراکز استانی به واحدهای آموزشی وارد مرحله ی جدیدی شد، به نحوی که در چهاردهمین دوره جشنواره در سال ۱۴۰۱ آمار مدارس دارای جشنواره به ۳۶٪ مدرسه (۲۰۴ مدرسه برادران و ۱۵۶ مدرسه خواهران) ارتقا یافت؛ اما در پانزدهمین دوره جشنواره در سال ۱۴۰۲ با کنار کشیدن مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران از همکاری در برگزاری جشنواره، تنها در مدارس برادران جشنواره های مدرسه ای برگزار و تعداد آن با افزایش ۷۳٪ مدرسه به ۲۷۷ مدرسه علمیه برادران رسیده است.

موضوعات بخش ویژه از دوره هفتم تا سیزدهم

شورای سیاست گذاری جشنواره در بخش ویژه ی جشنواره هفتم به مقوله به سازی فرهنگ توجه داشت. از این رو موضوع پیشنهادی این بخش عبارت بود از «بایسته ها، آسیب شناسی، و راه های به سازی فرهنگ در موضوعات مدیریت، اقتصاد مقاومتی، فرهنگ عمومی، جمعیت». ۳۳۸ اثر به این دوره واصل شد؛ اما هیچ یک از آثار ارائه شده، برگزیده یا شایسته تقدیر و تحسین شناخته نشد.

در دوره ی هشتم جشنواره دنیای اسلام با موضوع تکفیری ها و جنایات فرقه ی داعش مواجه بود، از این رو شورای سیاست گذاری جشنواره موضوع بخش ویژه ی جشنواره هشتم را «جهان اسلام و تهدیدات اندیشه ی تکفیر و افراطی گری» پیشنهاد داده است. در این دوره ۳۰۷ اثر به بخش ویژه ارائه شد که ۳ برگزیده و ۲ شایسته تقدیر داشت.

مقوله نقش انقلابی حوزه موضوعی بود که مقام معظم رهبری در بیانات خویش به آن اشاره کردند. بر این اساس در بخش ویژه ی جشنواره نهم: «بایسته های حوزه ی انقلابی» برای طلاب پایه ۷ به بالا و موضوع «مهدویت؛ فرصت ها و آسیب ها» برای عموم طلاب پیشنهاد شده است. در این دوره ۷۲۶ اثر به این بخش وارد شد و ۲ برگزیده داشت.

سه موضوع برای بخش ویژه ی دهمین دوره ی جشنواره پیشنهاد شده است؛ از آنجا که به دستور حضرت آیت الله مکارم شیرازی کنگره ی بین المللی نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم اسلامی مقارن با این دوره و با حضور جمعی از اندیشمندان شیعه و سنی در قم (سال ۱۳۹۶)، برگزار می شد، به پیشنهاد دبیر علمی این اجلاس، یکی از موضوعات بخش ویژه ی جشنواره دهم «نقش شیعه در پیدایش و گسترش علوم اسلامی»، پیشنهاد شده است. علاوه بر آن موضوع «قران و علوم اسلامی»، و به جهت ابلاغ الگوی اسلامی ایرانی

پیشرفت توسط مقام معظم رهبری، موضوع «الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت» پیشنهاد شده است. در این دوره ۲۷۵ اثر به بخش ویژه ارائه شد، اما هیچ کدام حائز شرایط برگزیدگی شناخته نشدند.

در جشنواره یازدهم شش موضوع برای بخش ویژهی جشنواره پیشنهاد شد: به دلیل نزدیک شدن به یک صدمین سال باز تأسیس حوزه موضوع «نقش حوزه در تحولات سیاسی - اجتماعی صدسال اخیر»، به جهت اولویت آسیب‌های اجتماعی موضوع دیگر بخش ویژه «آسیب‌های اجتماعی»، با توجه به ضرورت توجه به مقوله سبک زندگی، موضوع «سبک زندگی ایرانی - اسلامی» و به جهت قرار داشتن در چهلمین بهار انقلاب اسلامی نیز موضوع «چهل سالگی انقلاب اسلامی»، و «بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی» و به دلیل سی‌امین سالگرد صدور پیام امام به روحانیت موضوع «منشور روحانیت» برای همه‌ی سطوح جشنواره پیشنهاد شده است. در این دوره ۱۳۴۵ اثر درباره موضوعات بخش ویژه بود و از این تعداد نیز ۳ اثر برگزیده شد.

در بخش ویژه‌ی دوره‌ی دوازدهم، دو موضوع حائز اهمیت بود. از طرفی موضوع الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت که سابقاً به جامعه نخبگانی ابلاغ شد و در دوره‌ی دهم نیز جزو موضوعات بخش ویژه بود، همچنان دارای اولویت بود و از طرفی دیگر نیز موضوع بیانیه گام دوم انقلاب نیز اهمیت فوق‌العاده‌ای داشت. از این رو دو محور پیشنهادی جشنواره دوازدهم عبارت بود از: «بیانیه گام دوم انقلاب» و «الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت»؛ در این بخش ۴۷۵ اثر به بخش ویژه وارد شد و ۲ اثر برگزیده داشت.

موضوع یکصدمین سال باز تأسیس حوزه همچنان به‌عنوان یکی از اولویت‌های حوزه شناخته می‌شود، خاستگاه پژوهش حاضر نیز همین رویداد مبارک است. در دوره‌ی سیزدهم نیز این موضوع مهم بود. از این رو محور کلان «حوزه و جامعه؛ گذشته، حال و آینده» به‌عنوان موضوع بخش ویژه این دوره پیشنهاد شده است. مجموع آثار رسیده به جشنواره در این دوره ۴۹ اثر بود که هیچ برگزیده‌ای نداشت.

تحلیل آمار و اطلاعات بخش ویژه‌ی جشنواره در مرحله دوم

در بخش ویژه‌ی جشنواره در مرحله دوم (از دوره هفتم تا سیزدهم) ۱۶ عنوان، فراوانی موضوعی را تشکیل می‌دهد، از این تعداد ۲ موضوع برای طلاب پایه ۷ به بالا بوده و ۱۴ موضوع برای همه‌ی پایه‌ها. همچنین بر اساس آمار موجود (از ۳۸۸۴ کل پانزده دوره)، آثار رسیده به بخش ویژه در این مرحله به ۳۵۱۵ اثر می‌باشد؛ از میان آثار ارائه شده به این بخش، تعداد ۱۰ اثر برگزیده و ۲ اثر شایسته تقدیر شناخته شد.

اصلاح شیوه‌ی ارزیابی

در مرحله گسترش جشنواره، شیوه‌ی ارزیابی نیز با تغییرات اندکی همراه شد. به این معنی که با توجه به مشارکت استان‌ها و واحدهای آموزشی در برگزاری جشنواره علامه حلی (ره) که می‌بایست تمامی فرایند جشنواره اعم از ثبت نام تا ارزیابی و برگزاری مراسم پایانی در استان

انجام شود، به‌طور قهری با حضور تعداد زیادی از ارزیابان در مراکز استانی همراه شد. ارزیابی آثار جشنواره در مراکز استان‌ها فرصت ارزنده‌ای بود تا فرایندهای جشنواره با اصلاحاتی همراه شود. از این‌رو شبکه‌ای شدن ارزیابی‌های جشنواره در دستور کار دبیرخانه قرار گرفت تا نقش آفرینی ارزیابان استانی به نحوی در ارزیابی کشوری منظور شود. از این‌رو با تصویب شورای سیاست‌گذاری جشنواره مقرر شد، میانگین دو ارزیابی تفصیلی در دبیرخانه‌های استانی به‌عنوان یک ارزیابی مقبول کشوری لحاظ شود. بر این قرار آثار راه‌یافته به مرحله تفصیلی در صورتی که حداقل امتیاز ۷۰ را به دست آورده باشند، با میانگین دو ارزیابی استانی جمع بسته‌شده و حاصل جمع این دو به‌عنوان نتیجه ارزیابی جشنواره سراسری لحاظ شده است.^{۱۱}

اصلاح شیوه‌ی برگزیدگی

چنانکه پیشتر ذکر شد، روند برگزیدگی در آغاز؛ به‌گونه‌ای بود که سه امتیاز اول به‌عنوان اثر برگزیده‌ی رتبه یک تا سه، سه امتیاز دوم به‌عنوان شایسته تقدیر و پنج امتیاز سوم به‌عنوان اثر قابل تحسین معرفی می‌شدند. از دوره‌ی دهم همانند دوره‌ی گذشته، آثاری که امتیاز بالای ۹۰ را کسب نمایند به‌عنوان برگزیده رتبه اول، آثاری که حائز امتیاز ۸۵ تا ۹۰ شوند، به‌عنوان برگزیده رتبه دوم و آثار حائز امتیاز ۸۰ تا ۸۵ نیز به‌عنوان برگزیده رتبه سه معرفی می‌شوند؛ اما با توجه به بلوغ جشنواره و مشوق‌هایی که در راستای اعتبارسنجی آن در نظر گرفته‌شده بود، آثار شایسته تقدیر و آثار شایسته تحسین از فرایند تشویق حذف شدند.

تقویت روشی ارزیابان

آموزش ارزیابان با هدف ایجاد وحدت‌رویه در ارزیابی در ادوار مختلف جشنواره محل توجه بوده است که دبیرخانه جشنواره در این خصوص ضمن تهیه توضیح‌نامه ارزیابی (که در آن تمام آیتم‌های ارزیابی تشریح شد تا از اعمال سلیقه در ارزیابی پرهیز شود)، با اعزام برخی از مدیران گروه‌های علمی به استان‌ها و نیز برگزاری وبینار شیوه‌های ارزیابی به این امر مبادرت ورزید.

تجلیل از دبیرخانه‌های برگزیده استانی و مدرسه‌ای

از دوازدهمین دوره جشنواره باهدف تشویق دبیرخانه‌های استانی و مدرسه‌ای و ارج نهادن به همکاران فعال در استان‌ها، از دبیرخانه‌های برتر تجلیل می‌شود. در این راستا به‌منظور قدردانی از دبیرخانه‌های برتر استانی و مدرسه‌ای با توجه به این شاخص‌ها انتخاب می‌شوند. «سرانه‌ی دریافت آثار (نسبت به واجدین شرایط)»؛ «شاخص بیشترین تعداد آثار ارسالی»؛ «شاخص درصد رشد آثار استان نسبت به دوره‌ی گذشته»؛ «شاخص سرانه‌ی برگزیدگی استانی»؛ «شاخص کسب رتبه‌ی برگزیدگی کشوری»؛ «شاخص درصد آثار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در دبیرخانه کشوری» و «شاخص کمترین فاصله‌ی میانگین ارزیابی آثار برتر استانی با میانگین ارزیابی تفصیلی کشوری».

۱۱. جلسه‌ی شورای

سیاست‌گذاری

جشنواره علامه حلی،

مصوبه ۴ شماره ۱۰/۰۴،

مورخ ۹۷/۶/۲۱.

به‌رغم اهمیت و نقش این ابتکار در تقویت انگیزه‌ی دبیرخانه‌های استانی، اما به دلیل مقررات معیوب اداری، مشوق مادی از دبیر جشنواره‌ی برگزیده‌ی استانی ممکن نیست! در حالی که این اقدام می‌تواند تا حد قابل توجهی انگیزه‌ی دبیران را تقویت کرده و آنان را وارد رقابت جدی‌تر نماید.

طراحی اصول و مفروضات جشنواره

جشنواره علامه حلی (ره) مانند هر اقدام دیگری در عرصه مدیریت پژوهش، مبتنی بر مجموعه‌ای از مفروضات و اصول است که بدون توجه به آنها دستاورد مطلوبی نخواهد داشت. در دوره‌ی دهم جشنواره ازجمله اقدامات دبیرخانه، طراحی اصول و مفروضاتی برای جشنواره به شرح ذیل است:

۱. نظام‌دار بودن جشنواره

این جشنواره، فرایندی برنامه‌ریزی‌شده و حاوی مراحل مختلف اجرایی، علمی و آیین پایانی است. اجرای موفق جشنواره منوط به رعایت همه‌ی مراحل این فرایند است و بروز اشتباه در هریک از این مراحل، تأثیرات منفی و گاه جبران‌ناپذیری در سایر مراحل آن خواهد داشت.

۲. متکی بودن بر مشارکت

موفقیت در تکمیل چرخه برگزاری جشنواره منوط به جلب همکاری همه‌ی ذی‌نفعان، ذی‌نفوذها، ذی‌صلاح‌ها و همه‌ی کسانی است که در طراحی، استقرار و مدیریت نظام پژوهش نقش داشته و مؤلفه‌های این نظام، نظیر منابع انسانی، فرهنگ‌سازی و ترویج پژوهش، آموزش پژوهش، اخلاق و حقوق پژوهش و اقتصاد پژوهش را تشکیل می‌دهند. این بدان معنا است که برنامه‌ریزان و متصدیان اصلی جشنواره در فرایند اجرا، ارزیابی، شوراهای سیاست‌گذاری و علمی به‌تنهایی قادر به رساندن جشنواره به اهدافش نیستند. رسیدن به این مهم، همدلی دیگر ارکان نظام تعلیم و تربیت را نیز در ایفای درست نقش خویش می‌طلبد. هدایت و حمایت‌های نهادهای تأثیرگذار و تصمیم‌گیر نظیر شورای عالی حوزه‌های علمیه، مدیریت حوزه‌های علمیه و همکاری معاونت‌های دیگر، به‌ویژه معاونت آموزش و معاونت تهذیب با طراحی و اجرای نظام آموزش پژوهش محور مذهب‌پرور، تأثیر فراوانی در دستیابی به اهداف جشنواره دارد.

۳. مداوم و مستمر بودن

برگزاری جشنواره فرایندی یک‌باره نیست؛ بلکه به دلیل رسالت همیشگی حوزه‌های علمیه در تعلیم و تربیت جوانان و بسط اندیشه‌های اسلامی و همچنین، لزوم پاسخ درخور به نیازهای نوپدید جامعه امروز، این جشنواره نیازمند تداوم، پویایی و نشاط است.

۴. گامی مهم بودن در برنامه‌ریزی پژوهش

جشنواره علامه حلی(ره)، مؤلفه‌ای است که نیاز به برنامه‌ریزی پیشینی نظیر اصلاح برنامه آموزشی، آموزش مهارت‌های پژوهشی و فعالیت‌های الزامی پژوهشی دارد؛ درعین حال جهت‌بخش بوده و نحوه و ماهیت مراحل بعدی پژوهش متأثر از آن است. کاربردی کردن نتایج آثار پژوهشی برگزیده و قرار گرفتن در چرخه تصمیم‌گیری و عملیاتی‌سازی برنامه‌ریزان، از جمله گام‌های جهت‌دهنده جشنواره به شمار می‌رود.

۵. مبتنی بودن بر تفکر راهبردی و بلندمدت

اساساً پژوهش با تصمیمات دفعی و آنی تناسب ندارد؛ بلکه نتایج آن معمولاً درون‌داد و برای تصمیمات بلندمدت و استراتژیک است. از سویی عصاره عملکرد و تصمیمات و سیاست‌گذاری‌های پیشینی است و از سوی دیگر رویکردی راهبردی و آینده‌محور دارد، نه ضربتی و کوتاه‌مدت. نتایج آن نیز در افق‌های زمانی بلندمدت اثربخش است.

انجام طرح پژوهشی راهکارهای توسعه و تحول در جشنواره

باوجود تلاش‌های فراوان، برای دستیابی به اهداف جشنواره، اما در برگزاری جشنواره ضعف‌هایی ملاحظه می‌شد که می‌بایست با بهره‌مندی از تجربه‌های گذشته آسیب‌های آن را برطرف نموده و با استفاده از ظرفیت‌های موجود در حوزه‌های علمی، بستر توسعه و ارتقاء سطح جشنواره علامه حلی(ره) را مهیا کرد. بنابراین علی‌رغم تلاش‌های انجام‌شده جشنواره علامه حلی(ره) هنوز تا دستیابی به جایگاه ایدئال فاصله دارد. به همین دلیل طرح پژوهشی راهکارهای توسعه و تحول در جشنواره علامه حلی(ره) در دستور کار دبیرخانه جشنواره قرار گرفت و با طرح این سؤال که چگونه می‌توان با استفاده از سازوکارهای عملیاتی جشنواره علامه حلی(ره) را توسعه داد؟ سه اقدام مهم و اساسی که هرکدام نقش مهمی در توسعه و تقویت سطح جشنواره علامه حلی(ره) دارند، در این تحقیق بررسی شد. (۱) تحلیل وضعیت موجود: که با سازوکارها و ابزارهای وضعیت‌سنجی تحلیل دقیقی از وضعیت موجود ارائه شد.

(۲) شناسایی و تدوین شاخص‌های مطلوب جشنواره علامه حلی(ره): بر اساس اسناد بالادستی و اهداف جشنواره سعی شد تا شاخص‌های عملیاتی توسعه‌ی جشنواره شناسایی و محور فعالیت‌های جشنواره قرار گیرند.

(۳) ارائه راهکارهای عملیات: بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از مراحل قبلی تا مجموعه اقدامات و سازوکارهای عملیاتی که در توسعه و تقویت سطح جشنواره علامه حلی(ره) تأثیرگذار هستند شناسایی شدند. درواقع در این مرحله سازوکارهای عملیاتی برای تحول از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب جشنواره علامه حلی(ره) شناسایی و ارائه شدند. برای تحلیل وضعیت موجود جشنواره علامه حلی(ره) از الگوی دیکوم (DACUM) استفاده شد. روش تحلیل وضعیت موجود به روش دیکوم بر مصاحبه با گروهی از خبرگان که در حال فعالیت و همکاری با سازمان موردنظر هستند، تمرکز دارد. این گروه متشکل از افرادی

۱۲. رضا ابروش،
راهکارهای توسعه و
تحول در جشنواره
علامه حلی (ره)، ۱۳۹۹،
ص ۳۳.
۱۳. همان،
صص ۳۲ تا ۳۹.

از قبیل: افراد با سابقه مدیریت و مسئولیت در آن فعالیت کارمندان صاحب تجربه و موفق در آن حوزه، مدیران مستقیم رتبه بالاتر از آن وظیفه و دیگر منابع انسانی سازمان هستند. در این روش که معمولاً چند روز به طول می انجامد، تمام ابعاد موضوع و وضعیت موجود مورد بحث و بررسی قرار می گیرد. از وظایف و اختیارات گرفته تا شایستگی ها و نیازها حتی محتوا و روش اجرای فعالیت ها.

درواقع اطلاعات مورد نیاز این پژوهش از طریق مصاحبه با خبرگان حوزه ای به دست آمد. برخی از مصاحبه هایی که در اسناد و مدارک برخی از مطالعات پیشین وجود داشت نیز مورد توجه قرار گرفت و به دلیل هم خوانی موضوع آنها با موضوع و مسئله پژوهش سعی شد تا افزون بر انجام مصاحبه های جدید از مصاحبه های مرتبط با موضوع که از برخی بزرگان و خبرگان حوزه ای به دست آمده است استفاده شود.^{۱۲} اکثر راهکارهای ارائه شده در این طرح، به تدریج اجرایی شد.

با بررسی های انجام شده مهم ترین موضوعاتی که به عنوان آسیب های فراروی توسعه در جشنواره علامه حلی (ره) مورد شناسایی و تبیین قرار گرفت عبارت بودند از: تمرکزگرایی در جشنواره، عدم وحدت رویه و اجماع در ارزیابی آثار جشنواره، اختلاف نظر نتایج ارزیابی با نظرات شورا و گروه علمی، عدم بازبینی فرم های ارزیابی و معیارهای ارزیابی، کمبود بودجه در جشنواره، فقدان برنامه برای گروه های علمی جشنواره، تبیین وظایف مدیران گروه ها، فقدان یک رویکرد راهبردی در جشنواره، عدم حمایت معاونت ها و بخش های مختلف حوزه، ضعف اطلاع رسانی جشنواره در فضای رسانه ای، عدم همکاری ارزیابان برای ارزیابی نسخه های الکترونیکی، عدم استفاده از مجموع آثار جشنواره، تهیه جزوه از ضعف های پژوهشی.^{۱۳}

هریک از آسیب های یاد شده با راهکارهایی نیز همراه بود که کارگروهی متشکل از مدیران معاونت پژوهش مراکز مدیریت حوزه های علمیه و حوزه ای علمیه خاوران به همراه تعدادی از مدیران گروه های علمی به بررسی تفصیلی آسیب ها و راهکارها، مصوباتی برای اصلاح ایرادات مطرح داشته و قریب به اتفاق آن عملیاتی شد.

خدمات آموزشی جشنواره

توجه به مقوله آموزش و ترویج در راه اندازی جشنواره که آن را از برگزاری یک رویداد رقابتی صرف خارج کرده و جنبه ای تعلیمی به آن داده است باعث شد تا بخشی از تمرکز دبیرخانه جشنواره به موضوع آموزش و پرورش طلاب علاقه مند به پژوهش باشد، از این رو در این راستا فعالیت های ذیل انجام شد:

اعلام ایرادات و نقایص آثار ارزیابی شده جشنواره به صاحبان آثار

در این راستا با توجه به اینکه ارزیابان موظف به ارائه توضیحاتی درباره هر اثر شده اند، نقاط قوت و ضعف اثر در اختیار دبیرخانه جشنواره قرار گرفت، از این رو یکی از اقدامات جشنواره در هر دوره اطلاع رسانی نقاط قوت و ضعف آنها در پژوهش است.

شعارهای جشنواره

یکی از اقدامات دبیرخانه‌ی جشنواره از دوره دهم که جنبه‌ی نمادین داشته است؛ تهیه‌ی شعارهایی است که در بیانیه دبیر جشنواره و ویژه‌نامه‌ی همان دوره منعکس شده است؛ ازاین‌رو این شعارها انتخاب و ارائه شد؛ دهمین دوره: «جشنواره علامه حلی در مسیر رشد و نقش‌آفرین در تمدن‌سازی نوین اسلامی»؛ جشنواره دوره یازدهم: «با جشنواره علامه حلی می‌توانیم قوی شویم»؛ شعار دوره دوازدهم: «با جشنواره علامه حلی به‌سوی نخبه پروری»؛ شعار دوره سیزدهم: «جهاد تبیین در چشم‌انداز جشنواره علامه حلی» و دوره‌ی چهاردهم: «جشنواره علامه حلی پشتیبان تبلیغ دین». شعار دوره پانزدهم نیز پس از نهایی شدن برگزیده‌ها و شرایط زمان برگزاری مراسم اختتامیه نیز انتخاب می‌شود.

مروری بر آثار جشنواره در مرحله دوم

بر اساس مجموع آثار این دوره‌ی هفت‌ساله در قالب‌های مقاله، کتاب، تحقیق پایانی و پایان‌نامه بالغ بر ۱۰۸/۴۶۹ اثر گزارش می‌شود که تفکیک آن به‌شرح جدول ذیل است.

دوره‌های جشنواره	مقاله		کتاب		تحقیق پایانی		پایان‌نامه		جمع
	برادر	خواهر	برادر	خواهر	برادر	خواهر	برادر	خواهر	
هفتمین جشنواره	۶۴۱۰	۲۶۵۹	۳۱۷	۳۳	۹۸	۲۰۹۶	۱۲۶	۱۳۱	۱۱۸۷۰
	۹۰۶۹		۳۵۰		۲۱۹۴		۲۵۷		
هشتمین جشنواره	۸۶۱۲	۳۸۹۱	۱۴۲	۱۹	۸۰۶	۱۹۵۵	۲۳۰	۶۹	۱۵۷۲۴
	۱۲۵۰۳		۱۶۱		۲۷۶۱		۲۹۹		
نهمین جشنواره	۱۲۸۱۱	۶۹۶۷	۵۷۱	۱۲۲	۳۳۱	۳۴۹۸	۳۸۳	۵۹۵	۲۵۲۷۸
	۱۹۷۷۸		۶۹۳		۳۸۲۹		۹۷۸		
دهمین جشنواره	۱۳۴۶۲	۵۷۰۱	۳۲۷	۲۴	۳۰۵	۱۶۹۹	۲۳۶	۲۴۲	۲۱۹۹۶
	۱۹۱۶۳		۳۵۱		۲۰۰۴		۴۷۸		
یازدهمین جشنواره	۱۰۸۷۵	۴۱۲۸	۱۰۳	۴	۲۷۸	۱۹۱۲	۸۴	۳۹۶	۱۷۷۸۰
	۱۵۰۰۳		۱۰۷		۲۱۹۰		۴۸۰		
دوازدهمین جشنواره	۷۹۳۳	۵۵۷۴	۸۰	۶	۱۸۵	۱۶۲۷	۶۹	۳۴۷	۱۵۸۲۱
	۱۳۵۰۷		۸۶		۱۸۱۲		۴۱۶		
سیزدهمین جشنواره	۶۷۲۹	۷۴۲۶	۱۳۸	۲۱	۳۴۷	۲۴۶	۲۱۲	۲۸۲	۱۵۴۰۱
	۱۴۱۵۵		۱۵۹		۵۹۳		۴۹۴		

مرحله سوم: تثبیت جایگاه علمی و تمرکز بر کیفیت آثار جشنواره

این مرحله که در دوره‌های آغاز آن قرار داریم، عطف توجه شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی (ره) بر کیفیت آثار جشنواره است. بدین معنی که با توجه به اینکه طی بیش از یک دهه فعالیت آموزشی در واحدهای آموزشی و تربیت ۵۶۰ استاد مهارت‌های آموزشی و شرکت هزاران نفر از طلاب در کارگاه‌های آموزش مهارت‌های پژوهشی، نگارش حدود ۲۰۰ هزار پژوهش درسی و تحقیق پایانی و راه‌اندازی بیش از ۱۰۰۰ کانون علمی که در آن طلاب محترم به فعالیت‌های پژوهشی مشغول می‌باشند، انتظار از شرکت‌کنندگان جشنواره بر ارائه آثار کیفی بوده و بر تثبیت جشنواره از طریق تقویت استاندارد علمی و کیفی‌سازی تأکید می‌شود. از این‌رو از دوره‌ی پانزدهم جشنواره آیین‌نامه ارزیابی جشنواره در سطح کشوری، به نحو دقیق‌تری در حال اجرا است؛ به‌نحوی که شرکت‌کنندگان سطح یک و دو جشنواره با استانداردهای علمی ترویجی و سطح سه و چهار جشنواره با استانداردهای علمی پژوهشی ارزیابی می‌شوند.

موضوعات بخش ویژه از نخستین دوره چهاردهم و پانزدهم

بخش ویژه‌ی دوره‌ی چهاردهم نیز با توجه به یکصدمین سال باز تأسیس حوزه‌های علمی، محور کلان «دستاوردهای دانشی و عملکردی حوزه علمیه قم» تعیین شده است. ۳۹ اثر؛ مجموع آثاری بود که به این بخش ارائه شد. اگرچه هیچ‌کدام از این آثار حائز رتبه نشد. موضوع بخش ویژه پانزدهمین دوره‌ی جشنواره با توجه به ناآرامی‌های سال ۱۴۰۱: «نقش حوزه‌های علمیه در راهبردهای فرهنگ عمومی و دین‌داری جامعه» پیشنهاد شد، تا پژوهشگران جوان در این خصوص، تحقیقات خویش را به جشنواره ارائه نمایند. برای این بخش در دوره‌ی پانزدهم ۶۰ اثر وارد شد و چنانکه پیشتر گفته شد، با توجه به اینکه هنوز ارزیابی آثار این دوره به اتمام نرسیده است، معین نیست که چه تعداد از این آثار حائز رتبه برگزیدگی خواهند شد.^{۱۴}

تحلیل آمار و اطلاعات بخش ویژه‌ی جشنواره در مرحله سوم

در بخش ویژه‌ی جشنواره در مرحله سوم (دوره چهاردهم و پانزدهم) دو عنوان، فراوانی موضوعی را تشکیل می‌دهد، هر دو موضوع برای تمام پایه‌ها پیشنهاد شده است. همچنین بر اساس آمار موجود (از ۳۸۸۴ اثر کل پانزده دوره)، آثار رسیده به بخش ویژه در این مرحله به ۳۱۶ اثر می‌باشد! از میان این تعداد، هیچ اثری برگزیده یا شایسته تقدیر شناخته نشد.

۱۴. ضمناً اگرچه این مقاله به توصیف آثار پانزده دوره جشنواره پرداخته است؛ اما با توجه به اینکه در زمان نگارش این مقاله، ثبت‌نام دوره شانزدهم نیز انجام شد، به بخش ویژه شانزدهمین دوره‌ی جشنواره (علاوه بر موضوع مصوب سال قبل)، موضوع دیگری ناظر به سخنرانی مقام معظم رهبری در دیدار مورخ ۲۱ تیرماه سال ۱۴۰۲ طلاب و روحانیون بالایشان پیشنهاد شد. معظم‌له در این دیدار مباحث مهمی درباره رسالت تبلیغی طلاب و روحانیون ایراد فرمودند، از این‌رو موضوع «پژوهش و تبلیغ؛ ابزارها و شیوه‌ها» به‌عنوان دومین موضوع بخش ویژه جشنواره شانزدهم تعیین و پیشنهاد شد.

جمع کل آثار بخش ویژه در ادوار مختلف

با توجه به سه مرحله یادشده جدول وضعیت آثار بخش ویژه در ادوار مختلف تا دوره پانزدهم به شرح ذیل است.

مراحل جشنواره	کل عناوین بخش ویژه	موضوعات مختص پایه ۷ به بالا	همه پایه‌ها	مجموع آثار در هر مرحله	برگزیده	شایسته تقدیر
مرحله نخست	۸ عنوان	۲	۵	فاقد اطلاعات	۲	۶
مرحله دوم	۱۶	۲	۱۴	۳۵۱۵	۱۰	۲
مرحله سوم	۲	۰	۲	۳۶۹	۰	۰
جمع	۲۴	۴	۲۱	۳۸۸۴	۱۲	۸

نقش آفرینی ارزیابان استانی در ارزیابی کشوری

با توجه به اینکه در مرحله سابق مقرر شد تا میانگین دوازیابی در مرحله استانی به عنوان یک ارزیابی مقبول ملحوظ شود، بررسی میزان روابی و رعایت استانداردهای ارزیابی در دستور کار دبیرخانه جشنواره قرار گرفت، و پس از بررسی‌های کارشناسی به این نتیجه دست یافت که: با توجه به نزدیک بودن اغلب ارزیابی‌ها به استانداردهای ارزیابی، تدبیر شورای سیاست‌گذاری در اعتباربخشی به ارزیابی‌های استانی درست و سنجیده بوده است. اگرچه در مواردی نیز دیران استانی نیاز به آموزش‌ها و توجیه‌هایی داشتند که از طریق دبیرخانه انجام شده است.

تجدید نظر در سن شرکت در جشنواره

در ادوار مختلف جشنواره همواره سن شرکت‌کنندگان محل بحث و گفت‌وگوی طلاب و اساتید و صاحب‌نظران و شورای سیاست‌گذاری جشنواره بود. در این خصوص یک‌بار در دوره نهم جشنواره، شرط سنی از ۳۱ سال به ۴۰ ارتقا یافت. آنگاه مجدداً بحث و گفت‌وگو در این خصوص مطرح شد که پس از بررسی‌های مجدد به سن ۳۵ سال تغییر کرد. بنابراین طلاب خواهر و برادر زیر ۳۵ سال می‌توانند در جشنواره شرکت نمایند.

توسعه گروه‌های علمی

با توجه به اینکه گروه علوم انسانی (مرتبط با حوزه دین) از گروه‌هایی بود که فراوانی و تنوع موضوعی قابل توجهی داشت و از طرفی در تبصره ماده ۱۶ جشنواره، شورای سیاست‌گذاری مجاز به اصلاح گروه‌های علمی شده است. از این‌رو هم‌زمان با فراخوان دوره پانزدهم جشنواره در سال ۱۴۰۲ بررسی گروه‌های علمی در دستور شورای سیاست‌گذاری قرار گرفت

و پس از تصویب، گروه یادشده به سه گروه «علوم تربیتی و روان‌شناسی» و «علوم سیاسی و اجتماعی» و «گروه اقتصاد و مدیریت» تقسیم شد. بنابراین گروه‌های علمی از ۱۰ گروه به ۱۲ گروه افزایش یافت.^{۱۵}

تقویت حمایت‌ها و مشوق‌ها

یکی از اقدامات حمایتی که برای طلاب برگزیده کشوری انجام شده است، توافق با مرکز امور نخبگان و استعدادها برای برتر به منظور اعلام نخبگی برگزیدگان جشنواره شد. از این رو نظر به اینکه بر اساس آیین‌نامه‌های جشنواره، آثار واصله در دفعات متعددی در مراحل مختلف مدرسه‌ای، استانی و کشوری مورد ارزیابی علمی قرار می‌گیرند، پیشنهاد شد این جشنواره از سوی مرکز امور نخبگان و استعدادها برای برتر حوزه‌های علمیه به عنوان یک جشنواره نخبگانی شناسایی شده و برای نفرات برگزیده و شایسته تقدیر جشنواره کشوری امتیاز لازم محاسبه گردد.^{۱۶}

راه‌اندازی سامانه ثبت نام و ارزیابی آثار جشنواره علامه حلی (ره)

استفاده از ابزارهای نوین فناوری اقتضا می‌کرد تا نسبت به اصلاح فرایندها و بهبود روش‌ها و ابزارهای جشنواره اقدام مؤثری صورت گیرد، از این رو جشنواره علامه حلی (ره) با طراحی «سامانه ثبت نام و ارزیابی آثار جشنواره» توانسته است ضمن حذف کاغذ از فرایند ثبت و ارائه آثار به دبیرخانه جشنواره، ارزیابی آثار را در مراحل مختلف از طریق سامانه تحت وب انجام داده و از این طریق، فرایند ارزیابی بهینه‌سازی شود.

جشنواره علامه حلی (ره) رویدادی فرهنگی به سوی بین‌المللی‌سازی

جشنواره علامه حلی (ره) پس از پانزده سال به جایگاهی رسیده است که می‌توان آن را در شمار رویدادهای فرهنگی و تمدنی ایران اسلامی نامید. بر اساس تحقیق برخی از محققین که به تکاپوی ۱۴ قرن تمدن ایرانیان و مسلمانان از ظهور اسلام تا دوران معاصر پرداخته است، جشنواره علامه حلی (ره) به همراه تعداد دیگری از رویدادهای مهم و تأثیرگذار جمهوری اسلامی به عنوان یک رویداد فرهنگی و تمدنی برای ایران اسلامی معرفی شده است.^{۱۷} اثریادشده جزو دروس عمومی دانشگاه‌ها برای دانشجویان مقطع کارشناسی تمامی رشته‌ها است.

به سوی تعیین جهت پژوهش‌های آینده‌ی حوزه

یکی از وظایف معاونت پژوهش جهت‌بخشی به پژوهش‌های طلاب در رشته‌های مختلف علوم اسلامی ناظر به نیازهای جامعه، نظام اسلامی، جهان اسلام است. در این راستا جشنواره علامه حلی (ره) یکی از محمل‌هایی است که می‌تواند راه‌های جوان را برای پژوهش‌های آتی روشن کند. از این رو به منظور هدفمند شدن مطالعات و فعالیت‌های علمی طلاب، تحلیل وضعیت پژوهش‌های طلاب جوان شرکت‌کننده در جشنواره علامه حلی (ره) با

۱۵. شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی، مصوبه شماره ۱۵/۰۱ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۹. ۱۶. ر.ک. نامه شماره ۱۴/۳۰۸۲۸ معاون محترم پژوهش، مورخ ۱۴۰۲/۷/۱۲. ۱۷. ر.ک: محمد مصطفی اسعدی، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، ۱۴۰۱، ص ۲۲۸.

رویکرد جهت بخشی به پژوهش های آینده در دستور کار دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) قرار گرفته است. امید می رود با اجرایی شدن طرح «تحلیل وضعیت پژوهش های طلاب جوان شرکت کننده در جشنواره علامه حلی (ره)» که مقدمات آن انجام شده است، و می تواند برای پژوهش های آینده ی حوزه نیز جهت بخش باشد، گام مؤثر دیگری برداشته شود.

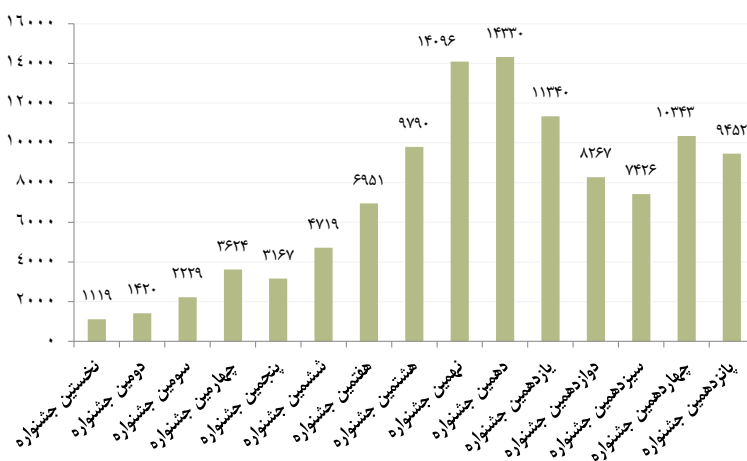
مروری بر آمار جشنواره در مرحله سوم

بر اساس مجموع آثار این مرحله طی دو سال، در قالب های مقاله، کتاب، تحقیق پایانی و پایان نامه بالغ بر ۳۳,۶۱۲ اثر ارائه شد که تفکیک آن به شرح جدول ذیل است.

دوره‌های جشنواره	مقاله		کتاب		تحقیق پایانی		پایان نامه		جمع
	برادر	خواهر	برادر	خواهر	برادر	خواهر	برادر	خواهر	
چهاردهمین جشنواره	۸۹۶۸	۷۹۱۰	۱۸۳	۴۷	۹۱۷	۲۱۴	۲۷۵	۳۳۲	۱۸۸۴۶
	۱۶۸۷۸		۲۳۰		۱۱۳۱		۶۰۷		
پانزدهمین جشنواره	۷۹۲۱	۱۰۵۵	۲۷۶	۱۹	۹۱۳	۱۸۹	۳۴۲	۶۳	۱۰۷۷۸
	۸۹۷۶		۲۹۵		۱۱۰۲		۴۰۵		

آمار آثار برادران در ادوار جشنواره

مجموع آثار برادران جشنواره علامه حلی در پانزده دوره به رقم ۱۱۰۶۷۱ رسیده است. فراوانی آن در ادوار مختلف جشنواره حاکی از آن است که کمترین حضور برادران در جشنواره به دوره نخست با رقم ۱۱۱۹ اثر و بیشترین رقم آن به دوره دهم با رقم ۱۴۳۳ اثر می رسد.

وضعیت کیفی آثار جشنواره:

از مجموع آثار ادوار مختلف جشنواره یک سوم آثار به مرحله اصلی رقابت جشنواره سراسری راه یافتند و باقیمانده در ارزیابی اجمالی متوقف شده و از ادامه رقابت بازماندند. از میان آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی، بخشی از آثار به ارزیابی دوم رسیدند تا وزان آنها بیشتر سنجیده شود و در نهایت، تعدادی از آثار، حائز رتبه شناخته شدند.

بررسی میزان رشد آثار در هر یک از گروه های علمی، از روند ثابت میزان اثر در گروه «اصول فقه» نویسندگان خواهر طرف پانزده دوره حکایت می کند؛ در حالی که نویسندگان برادر توجه شان به تولید اثر در این گروه رشد قابل توجهی دارد. در گروه «فقه و حقوق اسلامی» آثار برادران مسیر افزایشی و آثار خواهران مسیر کاهشی داشته است. رصد آمار خطی گروه های دیگر هم به کاهش درصد آثار خواهران اشاره دارد و آثار برادران را خصوصاً در گروه «علوم انسانی مرتبط با حوزه دین» دارای رشدی چشمگیر می داند.

علی رغم اینکه قریب به ۸۰ درصد آثار در قالب مقاله و کمتر از ۳ درصد در قالب پایان نامه ارائه شده است، با لحاظ نسبت برگزیدگی به تعداد آثار رسیده در هر قالب، مقاله ها، کمترین و پایان نامه ها بیشترین سهم برگزیدگی را کسب کردند.

بررسی خطی حرکت بر مبنای قالب اثر، روند منطقی و روبه رشد تولید اثر در قالب مقاله را نشان می دهد. در قالب کتاب، از دوره سوم شاهد افت عددی به نسبت کل آثار همان سال هستیم که از آن پس تا دوره اخیر این نسبت، رشد قابل توجهی نداشته است. بیشترین نوسان تولید اثر در تألیف پایان نامه دیده می شود.

سیر تحول جشنواره از نخستین دوره تا دوره پانزدهم حاکی از آن است که آثار جشنواره رو به تعالی کیفی بوده، به نحوی که به شهادت ارزیابان و اعضای گروه های علمی، برخی از آثاری که در مرتبه استانی پذیرفته شده و به جشنواره سراسری راه می یابند، در رقابت با آثاری که در دوره های نخستین جشنواره دارای رتبه شدند، از برتری قابل توجهی برخوردارند.

عوامل رشد کیفی آثار جشنواره:

چنانکه پیشتر گفته شد، آثار ادوار اخیر جشنواره نسبت به دوره های نخستین از رشد قابل توجه کیفی برخوردار بوده است، با بررسی عوامل رشد کیفی آثار جشنواره می توان به موارد ذیل اشاره کرد.

۱. برنامه ریزی معاونت پژوهش برای آموزش مهارت های پژوهشی، به ویژه برنامه پژوهش تابستانه که تعداد قابل توجهی از طلاب در این برنامه شرکت کرده و دارای گواهی قبول شده اند.
۲. برنامه ریزی برای تقویت اساتید واحدهای آموزشی که در سراسر کشور تحت برنامه ماده واحده آموزش مهارت های پژوهشی به اساتید اجرا شده است؛
۳. برنامه ریزی و اجرایی شدن برنامه درس مهارت های پژوهشی برای طلاب و تدوین درسنامه آن؛
۴. برگزاری دوره تربیت مدرس مهارت های پژوهشی برای تأمین مدرسان درس مهارت های پژوهشی، تقویت روشی آنان و ایجاد وحدت رویه در آموزش مهارت های پژوهشی؛
۵. اصلاح فرایندهای پژوهش درسی و کیفیت ارائه آن توسط طلاب؛

۶. اصلاح فرایندهای جشنواره علامه حلی و توسعه جشنواره به سه مرحله مدرسه و استان و سراسری که موجب تقویت انگیزه طلاب برای رقابت در جشنواره می‌شود.
۷. دقت قابل توجه در ارزیابی آثار جشنواره سراسری به‌ویژه دوره‌های اخیر و رعایت استاندارد علمی پژوهشی برای سطح سه و چهار و علمی ترویجی برای سطح یک و دو؛
۸. حضور میدانی و نظارتی در واحدهای آموزشی به‌ویژه در سفرهای استانی معاون محترم پژوهش و اهتمام قابل توجه ایشان به امر پژوهش واحدهای آموزشی.

شناسایی اشتباهات رایج در آثار طلاب:

از جمله اقدامات دبیرخانه جشنواره، شناسایی اشتباهات رایج در آثار پژوهشی طلاب است، بر این اساس از بررسی ارزیابی‌های انجام شده در ادوار مختلف جشنواره چنین بر می‌آید؛ آنچه از آثار حوزه علمیه قم به جشنواره سراسری راه می‌یابد، از کیفیت خوبی برخوردار است. اما مجموع آثار شهرستان‌ها که به دبیرخانه جشنواره سراسری راه یافته‌اند اگرچه واجد نقاط قوت می‌باشند، و چنانکه پیشتر گفته شد، حتی از آثار برگزیده ادوار نخست جشنواره با کیفیت‌تر است؛ اما از ضعف‌هایی نیز رنج می‌برند. از این رو به نظر رسید یکی از برنامه‌های دبیرخانه جشنواره، ضمن برشماری نقاط قوت، مبادرت به شناسایی اشتباهات رایج در آثار طلاب باشد.

پس از بررسی آثار جشنواره معین شد: عمده‌ی عناوین آثاری که به جشنواره ارسال شد، واجد استانداردهای لازم بوده است. نگارش «چکیده» آثار سطح سه و چهار، برادران خوب ارزیابی شد؛ ولی آثار سطح یک و دوی جشنواره نیاز به تقویت دارد. همچنین «کلیدواژه‌ها» نیز به دلایلی نظیر اختلاف در مبانی آموزش‌دهندگان و عدم توجیه فلسفه درج کلیدواژه با نوعی تشنیت محتوایی مواجه است. در خصوص «مقدمه» در آثار سطح یک و دو با آسیب‌هایی مواجه هستیم. «فهرست منابع» آسیب کمتری دارد، همچنین «ارجاع‌دهی واضح و شفاف» در سطح یک و دو دارای آسیب است. «نتیجه‌گیری» آثار جشنواره عمدتاً با سه آسیب مواجه است: رعایت نکردن حجم نتیجه، عدم اشاره به پاسخ سؤال اصلی در نتیجه‌گیری و مطرح کردن مباحثی که در مقاله به آن پرداخته نشده است. از جمله شاخص‌های جشنواره «شیوایی و رسایی متن» است که با اشکالاتی در سطوح یک و دو مواجه است. درباره‌ی «رعایت آیین نگارش» اشکالاتی ملاحظه می‌شود. همچنین در شاخص «تبیین و تحدید دقیق مسئله» به دلیل آشنا نبودن صاحبان آثار با شیوه‌ی تبیین و تحدید دقیق مسئله، کمتر اثری می‌تواند نمره کامل این بخش را دریافت نماید. «سازمان‌دهی و ترتیب منطقی مباحث» نیز مهم‌ترین اشکال آثار جشنواره علامه حلی (ره) است؛ به گونه‌ای که به جرئت می‌توان گفت حدود ۷۰ درصد آثار سطح یک استانی از این مشکل رنج می‌برند و علت ردّ بسیاری از آثار در جشنواره، عدم رعایت همین شاخص است. در خصوص «پرهیز از مطالب حاشیه‌ای و زائد» آثار جشنواره استانی مطلوب نیست. اما آثار جشنواره در خصوص شاخص «استفاده از منابع معتبر و متعدد» با آسیب چندانی مواجه نیست. شاخص «کیفیت تبیین و تحلیل مطالب و صحت استدلال» نیز به دلیل اینکه استنادات ارائه‌شده دارای منطق قوی است، عمدتاً رعایت شدند. آثار رسیده در شاخص «اهمیت مسئله و ابتناء آن بر نیاز» نیز نمره خوبی دریافت می‌کنند. شاخص «نوآوری

در تنظیم و ارائه مطالب» به دلیل عدم توانایی در تحلیل و آشنا نبودن صاحبان آثار با شیوهی تفکر میانگین مطلوبی ندارد. در شاخص «روشمندی اثر» غالب آثار سطح سه و چهار روشمند ولی آثار سطح یک و دو به روش توصیفی انجام می‌گیرد. همچنین «کیفیت استنتاج و دستیابی به اهداف پژوهش» با آسیب کمی مواجه است، فقط، همان آسیب‌هایی که در بخش نتیجه‌گیری مطرح شد، اینجا نیز صادق است. در شاخص «نقد و نوآوری علمی» تلاش‌هایی انجام می‌شود، اما چندان رضایت‌بخش نیست. شاخص «عدم رعایت اخلاق پژوهشی» که با امتیاز منفی مواجه است، فاقد ایراد است.

نتیجه‌گیری

بر اساس یافته‌های تحقیق حاضر، جشنواره علامه حلی (ره) به سه مرحله قابل تقسیم است: در نخستین مرحله که استقرار جشنواره و ترویج فرهنگ ادبیات آن نام گرفته است، جشنواره توانسته است جایگاه خویش را در میان طلاب جوان و اساتید و مدیران واحدهای آموزشی پیدا کند. به‌رغم توفیقات این دوره، اما نقصان ذخیره‌سازی اطلاعات بخش ویژه جشنواره به دلیل فقدان مدیریت دانش در سازمان، کاملاً مشهود است و اقدام متولیان می‌تواند این آسیب را حل نماید. در مرحله دوم نیز که به گسترش جشنواره به مراکز استانی و واحدهای آموزشی نام‌گذاری شده است، به دو مرحله‌ی خرد: «راه‌اندازی جشنواره در مراکز استانی» و «راه‌اندازی جشنواره‌ی مدرسه‌ای» تقسیم می‌شود. اطلاعات و آمار به‌دست‌آمده از اسناد جشنواره حاکی از آن است که تمامی استان‌ها و بخش قابل توجهی از واحدهای آموزشی جشنواره مدرسه‌ای را برگزار می‌کنند. ضمن اینکه اصلاح شیوه ارزیابی، اصلاح شیوه برگزیدگی، تقویت روشی ارزیابان، تجلیل از دبیرخانه‌های برگزیده استانی و مدرسه‌ی و طراحی اصول و مفروضات جشنواره، انجام طرح پژوهشی راهکارهای توسعه و تحول در جشنواره علامه حلی (ره) در این مرحله انجام شده است. در آخرین مرحله از مراحل جشنواره نیز که به «تثبیت جایگاه علمی و تمرکز بر کیفیت آثار جشنواره» نام‌گذاری شده است، توجه به کیفیت آثار، نقش‌آفرینی ارزیابان استانی در ارزیابی کشوری، تجدیدنظر در سن شرکت در جشنواره؛ توسعه گروه‌های علمی، تقویت حمایت‌ها و مشوق‌ها، راه‌اندازی سامانه ثبت‌نام و ارزیابی آثار جشنواره علامه حلی (ره)، تعیین جهت پژوهش‌های آینده‌ی حوزه باهدف نقش‌آفرینی مؤثر به‌عنوان یک رویداد تمدنی در جمهوری اسلامی ایران مدنظر است.

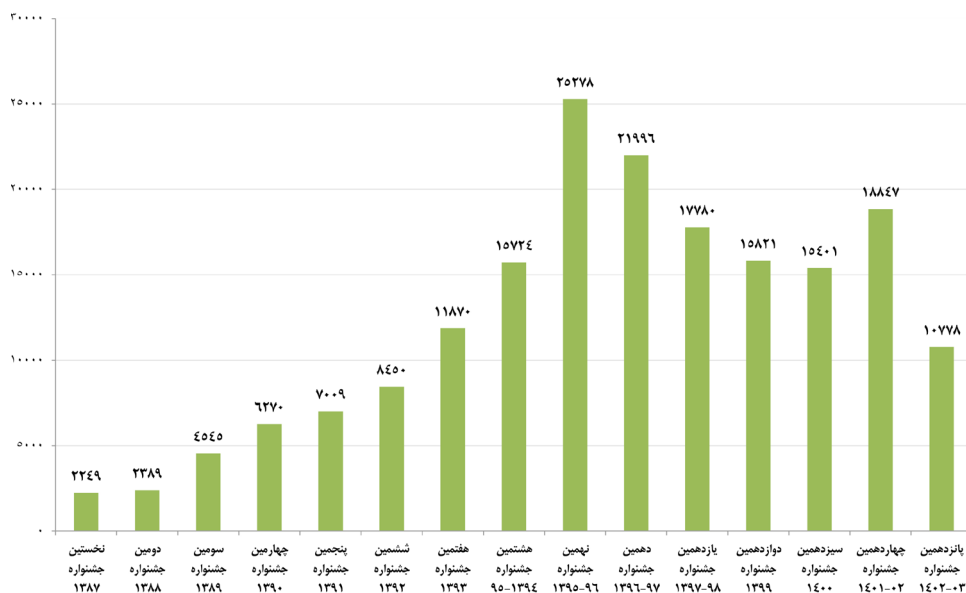
منابع

۱. ابروش، رضا، راهکارهای توسعه و تحول در جشنواره علامه حلی (ره)، برای معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، ۱۳۹۹.
۲. اسعدی، محمد مصطفی، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی، قم: معارف اسلامی، ۱۴۰۱.
۳. معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، آیین‌نامه‌ی ارزیابی جشنواره علامه حلی (ره).
۴. معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، آیین‌نامه‌ی جشنواره علامه حلی (ره).
۵. معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، مصوبات شورای سیاست‌گذاری جشنواره علامه حلی (ره).
۶. معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، مصوبات شورای علمی جشنواره علامه حلی (ره).
۷. معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، مکاتبات دبیرخانه‌ی جشنواره علامه حلی.
۸. معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، ویژه‌نامه‌های جشنواره علامه حلی (ره).

نمودارهای پانزدهمین جشنواره علامه حلی (ره)

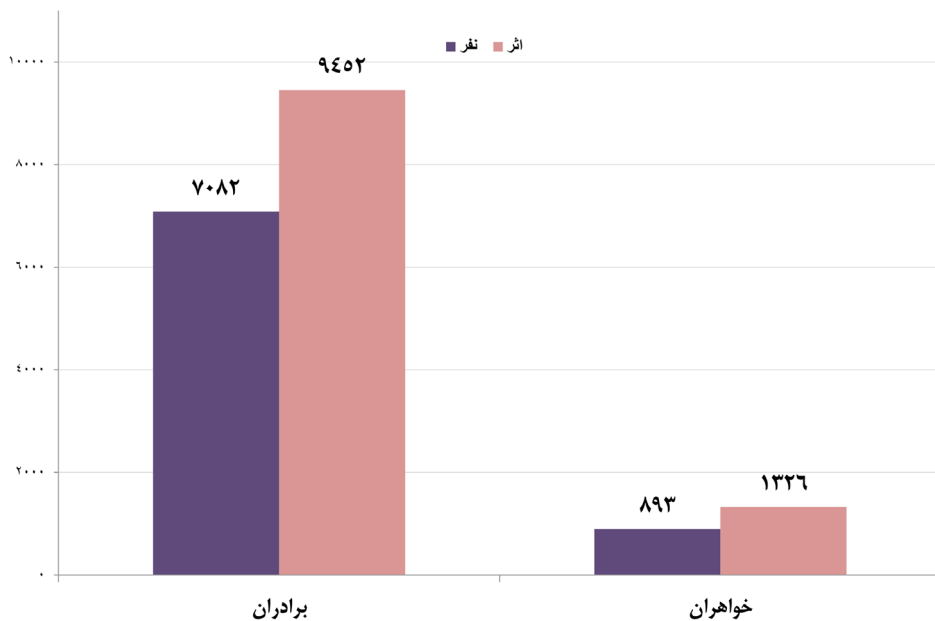
بخش سوم

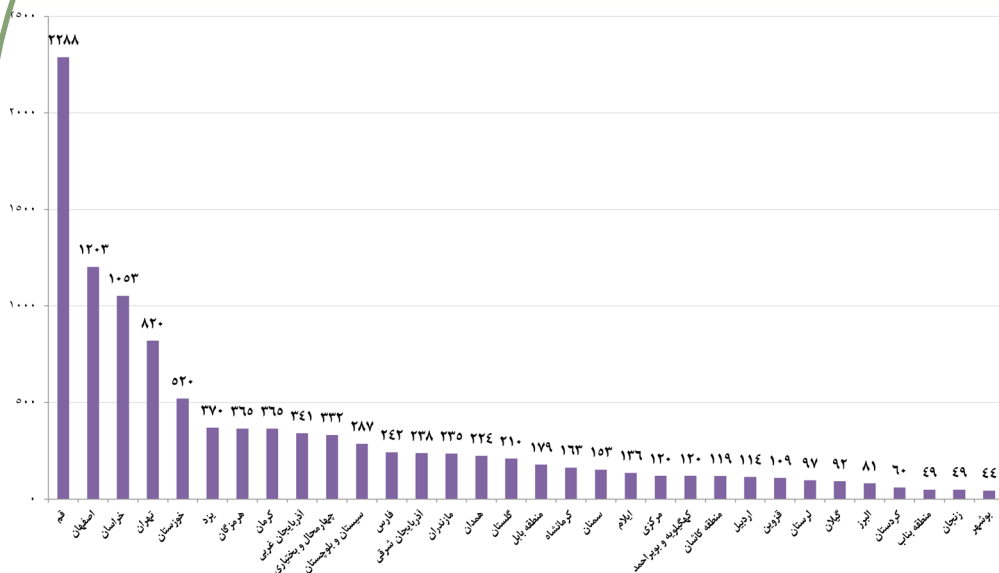
نمودار وضعیت آثار جشنواره علامه حلی (ره) در ادوار مختلف

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۴۴

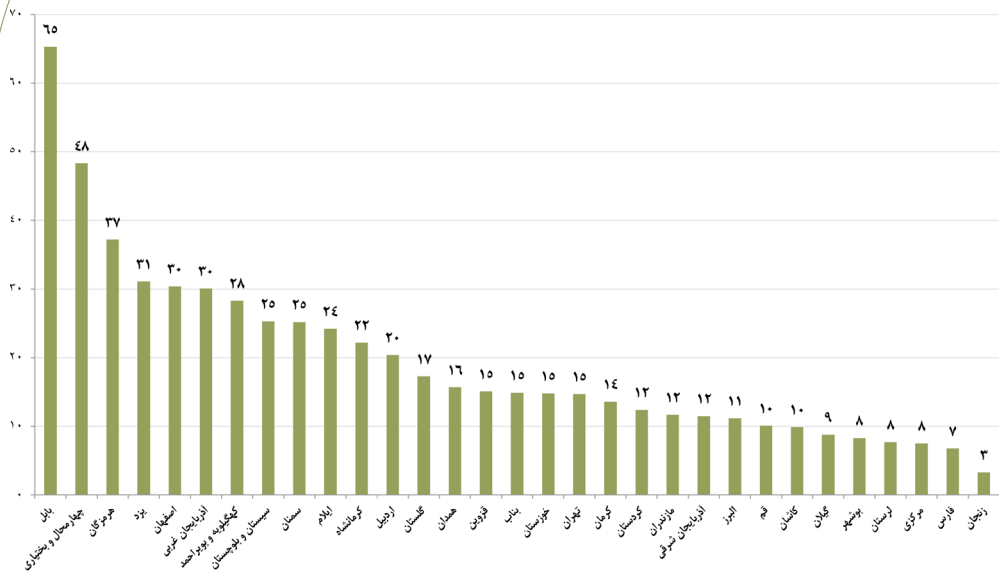
آثار پانزدهمین جشنواره
به تفکیک تعداد و جنسیت شرکت کنندگان

آثار پانزدهمین جشنواره به تفکیک دبیرخانه‌های استانی

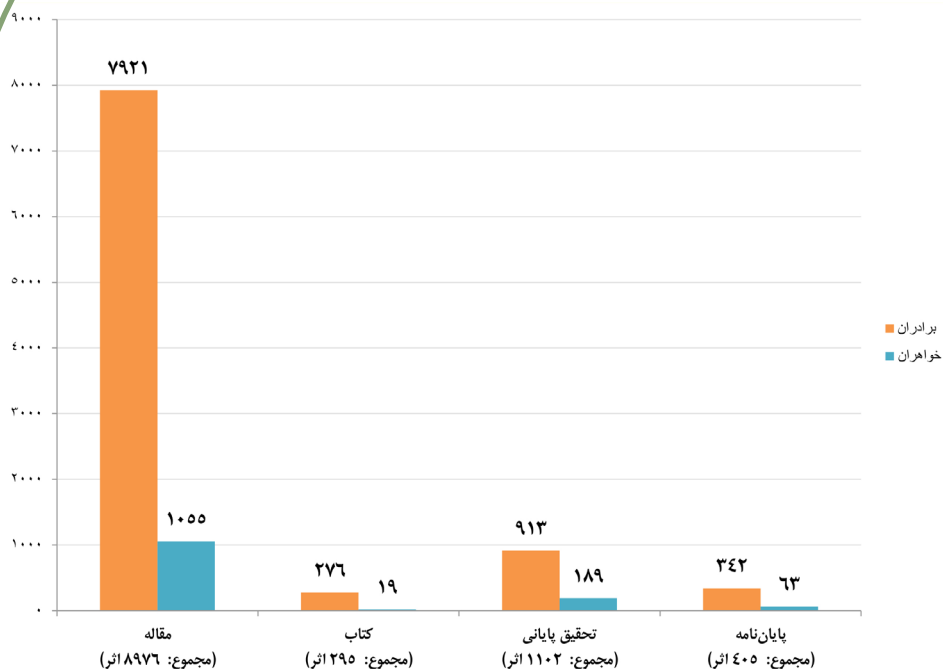
نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۴۶

درصد مشارکت طلاب جوان برادر
استان هادر پانزدهمین جشنواره

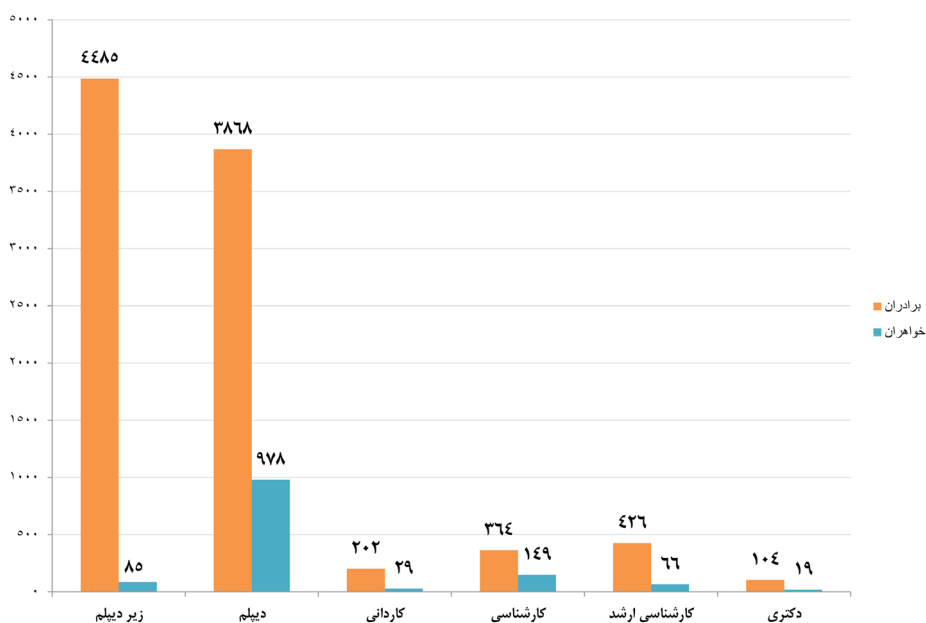
۴۷

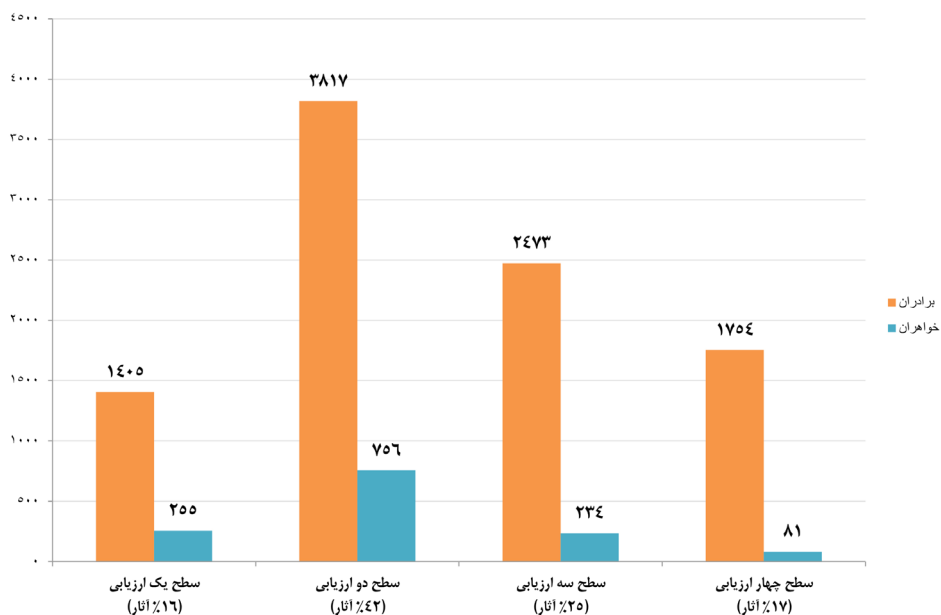
آثار پانزدهمین جشنواره به تفکیک جنسیت شرکت کنندگان و قالب اثر

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ه)

۴۸

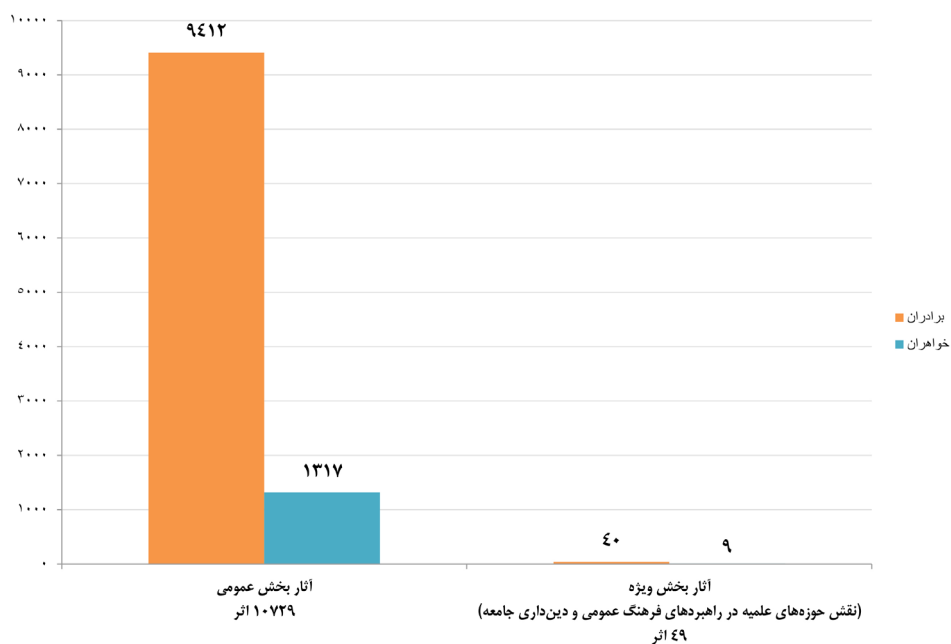
آثار پانزدهمین جشنواره
به لحاظ مدرک غیر حوزوی شرکت کنندگان
و به تفکیک جنسیت

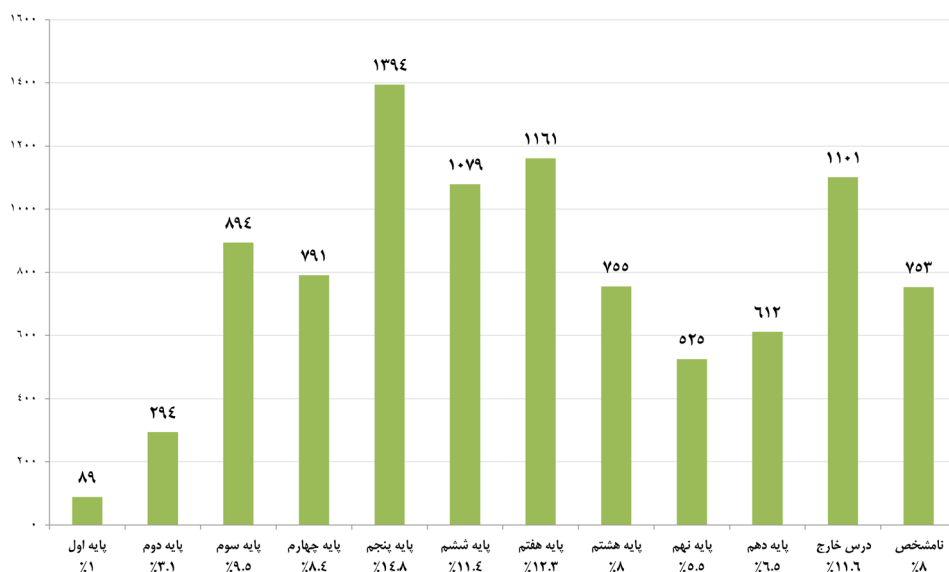
آثار پانزدهمین جشنواره بر اساس سطح ارزیابی جشنواره و به تفکیک جنسیت

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۵۰

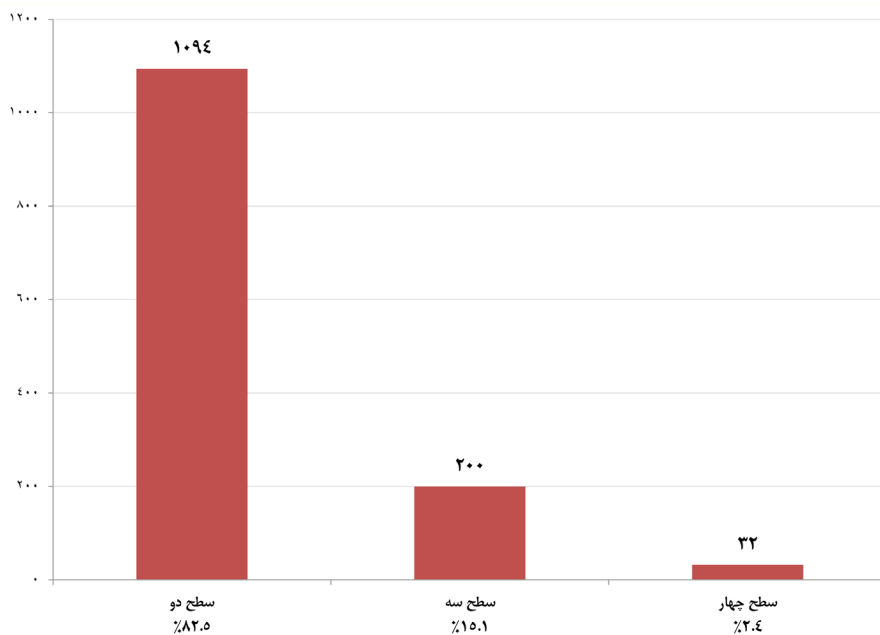
میزان مشارکت در بخش عمومی و بخش ویژه
پانزدهمین جشنواره به تفکیک جنسیت

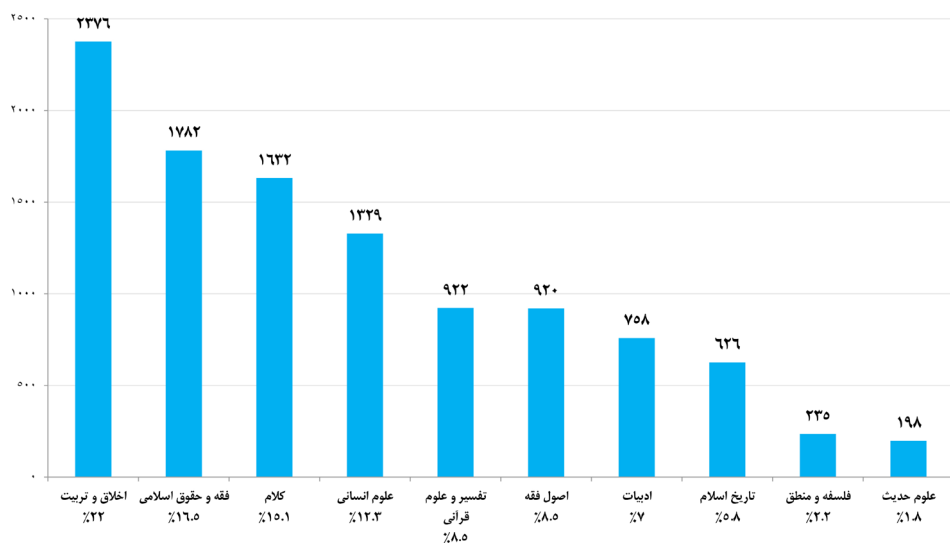
آثار طلاب جوان برادر به تفکیک پایه تحصیلی شرکت کنندگان

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۵۲

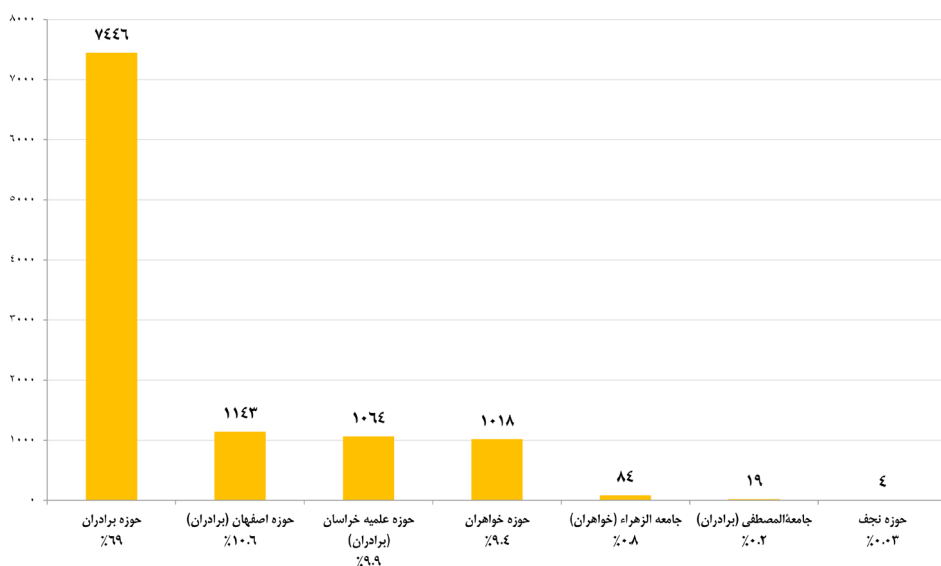
آثار طلاب جوان خواهر
به تفکیک سطح تحصیلی شرکتکنندگان

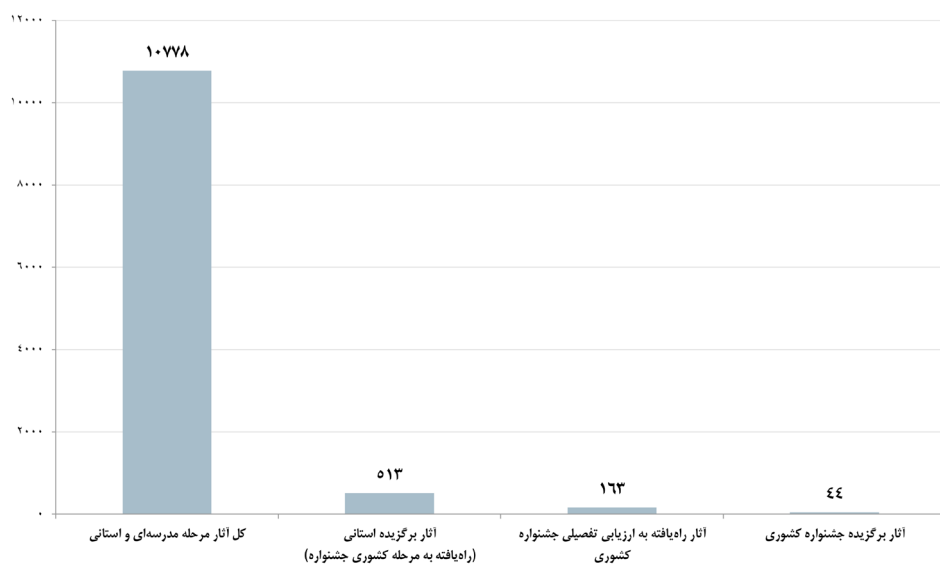
آثار پانزدهمین جشنواره به تفکیک گروه علمی

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۵۴

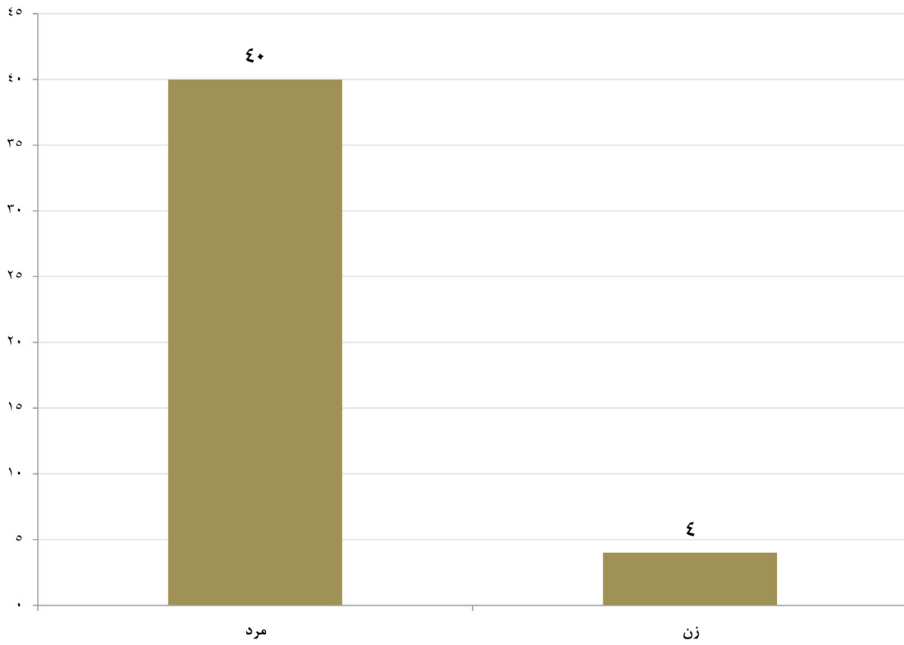
آثار پانزدهمین جشنواره
به تفکیک مراکز حوزوی شرکت کننده

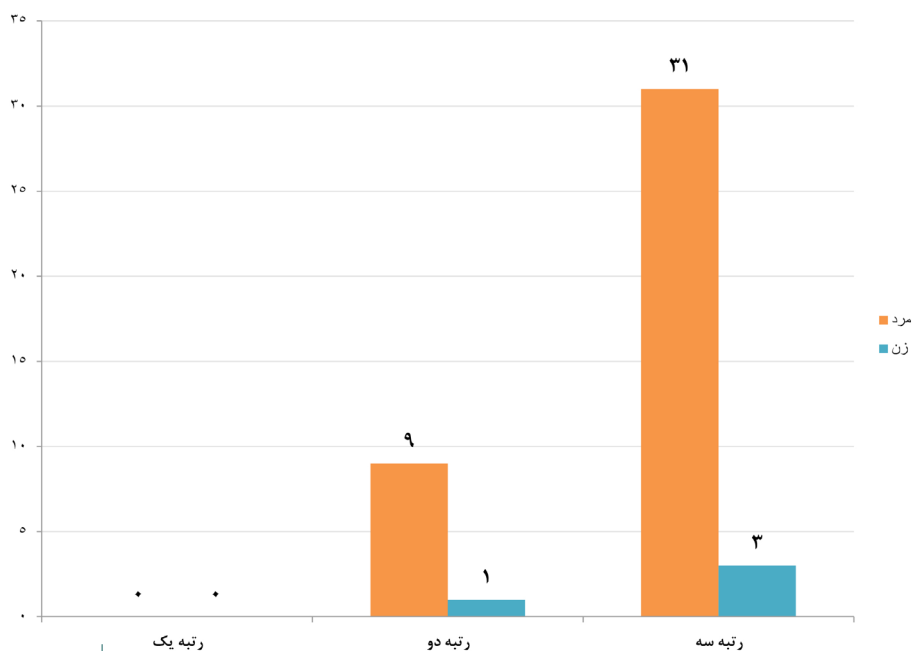
آثار پانزدهمین جشنواره به تفکیک مراحل برگزاری

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۵۶

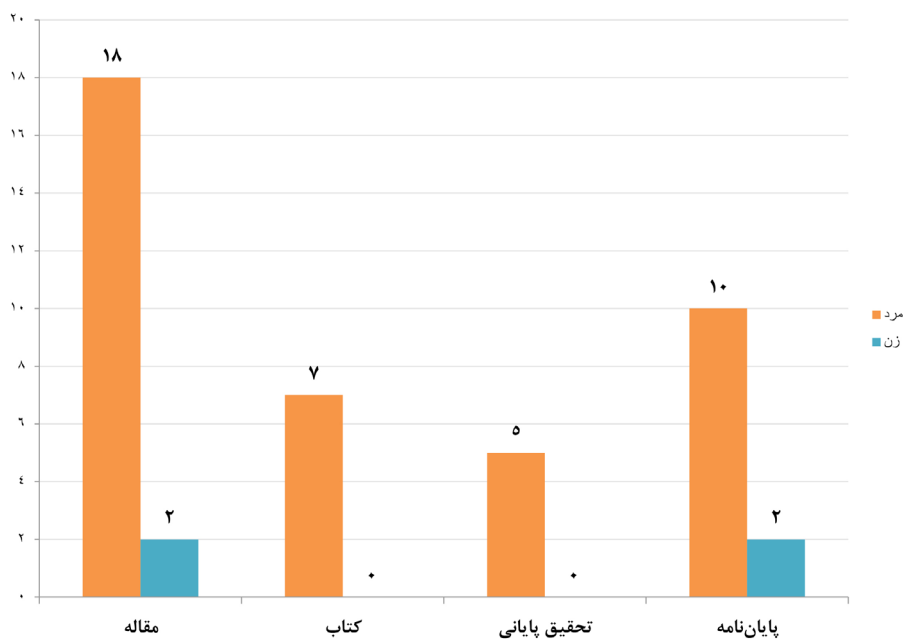
آثار برگزیده پانزدهمین جشنواره
به تفکیک جنسیت

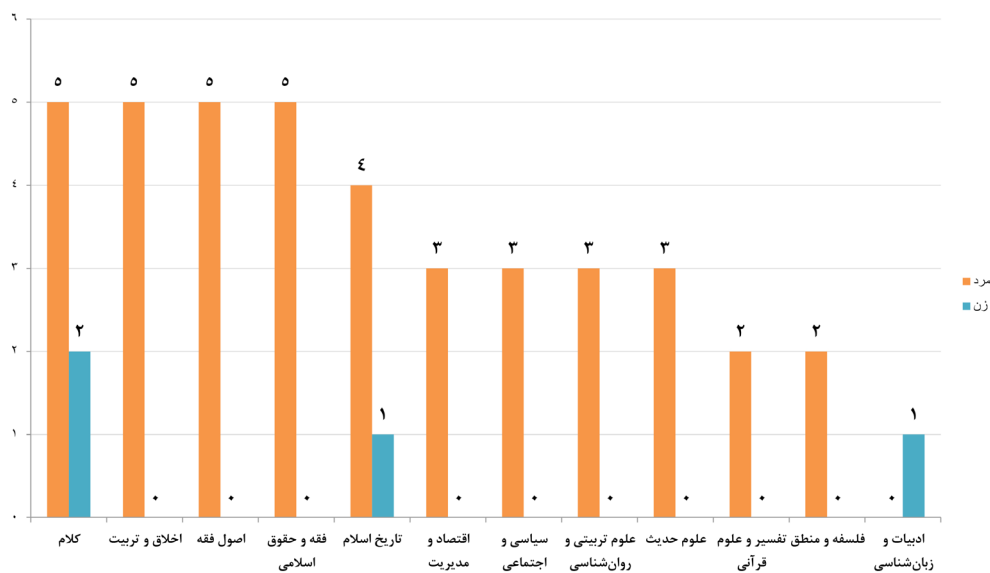
آثار برگزیده پانزدهمین جشنواره
به لحاظ رتبه و به تفکیک جنسیت

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۵۸

آثار برگزیده پانزدهمین جشنواره
به لحاظ قالب اثر و به تفکیک جنسیت

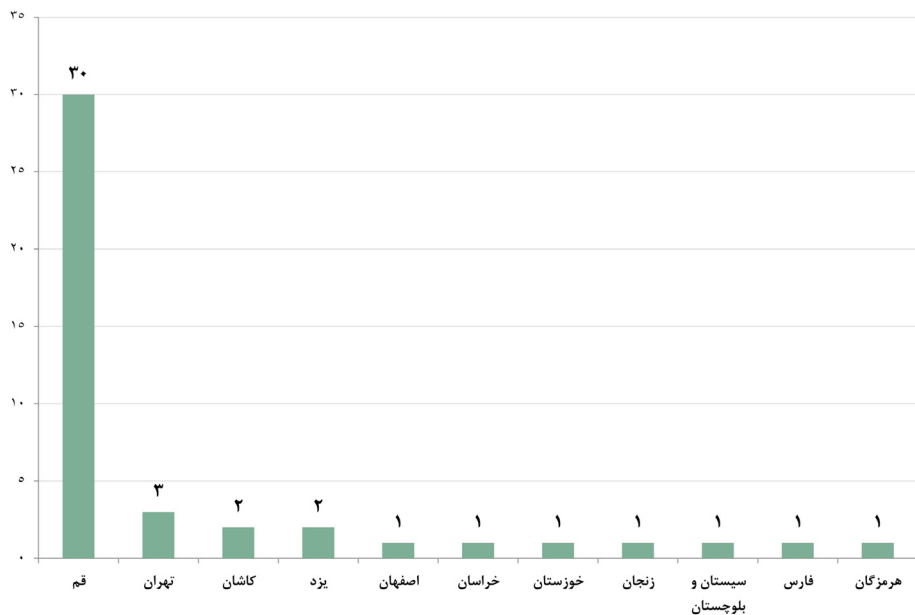
آثار برگزیده پانزدهمین جشنواره به لحاظ گروه علمی و به تفکیک جنسیت

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۶۰

آثار برگزیده پانزدهمین جشنواره
به لحاظ سطح ارزیابی جشنواره و به تفکیک جنسیت

آثار برگزیده پانزدهمین جشنواره بر اساس استان

نمودارهای پانزدهمین
جشنواره علامه حلی (ره)

۶۲

برگزیدگان پانزدهمین جشنواره علامه حلی (ره)

بخش چهارم

فهرست برگزیدگان پانزدهمین جشنواره علامه حلی (ره) بخش طلاب جوان

مقاله سطح ۲

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		مصطفی زنبیل پور علی آباد	راهبردهای مقابله با مؤلفه‌های میدان جنگ همه جانبه در اندیشه دفاعی امام خامنه‌ای با استفاده از روش تحلیل مضمون	سیاسی و اجتماعی	شفیعیه . یزد	برگزیده رتبه دو
۲		محمد مهدی محسنی	بررسی قاعده توثیق مشایخ بنی فضال	علوم حدیث	امام خمینی (ره) تهران	برگزیده رتبه سه
۳		مهران نوری	بررسی جریان قاعده طهارت در نجاسات ذاتیه	اصول فقه	حضرت مهدی (عج) مشهد	برگزیده رتبه سه
۴		محمد رضا هوشیاری	واکاوی حکم فقهی اعضای جدا شده از بدن در باب غسل مش میت	فقه و حقوق اسلامی	شهیدین . قم	برگزیده رتبه سه

۶۴

برگزیدگان
پانزدهمین
جشنواره
علامه حلی (ره)

مقاله سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		محمدجواد صادقی	کاوشی در قاعده مقتضی و مانع	اصول فقه	ائمه اطهار (ع). قم	برگزیده رتبه سه
۲		یاسین نوراها	شخصیت حدیثی رجال سکونی بر پایه منابع فریقین با تاکید بر میراث حدیثی او	علوم حدیث	امام محمد باقر (ع). قم	برگزیده رتبه سه
۳		محمد کوفی گر	تدوین برنامه معنوی با استناد به منابع شیعی با تکیه بر نمازهای یومیه	اخلاق و تربیت	صاحب الزمان (عج). اصفهان	برگزیده رتبه سه

مقاله سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		فاطمه رثوفی تبار	ارزیابی روشی عنوان «افسانه‌های حسین» از مدخل حسین بن علی (ع) دایرةالمعارف اسلام لایدن هلند بر اساس باورهای کلامی امامیه	کلام	مؤسسه جامعه الزهراء (س). قم	برگزیده رتبه دو
۲		سید علی رضا امین (با همکاری: حمیدرضا بصیری و غلامعلی معصومی نیا)	واکاوی فقهی موانع مشروعیت سببگردانی نهادهای مالی در بازار سرمایه	فقه و حقوق اسلامی	ائمه اطهار (ع). قم	برگزیده رتبه دو
۳		مسعود عطارمنش	بازشناسی متعلق رفع در حدیث رفع از گذر معناشناسی روشمند	اصول فقه	امام محمد باقر (ع). قم	برگزیده رتبه دو
۴		سید احمد حسینی سنگ چال	ناسازگاری‌ها در رهیافت صدرایی از قاعده فرعیه؛ برآیند جدال‌های دشتکی و دوانی	فلسفه و منطق	فقهی امیرالمؤمنین (ع). قم	برگزیده رتبه دو

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۵		محمد مهدی ولی زاده	مفهوم و مراتب شجاعت در اخلاق عرفانی به عنوان فضیلتی توحیدی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه
۶		حامد ساجدی	بررسی و نقد فرضیه پیدایش از «هیچ»	کلام	رضویه (ع) . قم	برگزیده رتبه سه
۷		زهرا صاحبی	مقایسه دو نوحه شاخص اربعینی فارسی و عربی معاصر با تأکید بر آموزه «مهدویت»	ادبیات	مؤسسه آموزش عالی حوزوی رفیعة المصطفی تهران .	برگزیده رتبه سه
۸		سعید سیویی جهرمی (با همکاری: رضا پورصدقی و سید رضا تقویان)	نگرشی انتقادی به قاعده «حذف المتعلق یفید العموم»	اصول فقه	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه
۹		احسان خلیلی	اثر ترس از مشکلات معیشتی در بی میلی به فرزندآوری و راهکار اخلاقی . تربیتی قرآن کریم با رویکرد فقهی	اخلاق و تربیت	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه
۱۰		محسن فاضل بخشایش	بازپژوهی آغازین ماه سال قمری بر پایه فرهنگ قرآنی . حدیثی و منابع تاریخی	تاریخ اسلام	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه
۱۱		علی اصغر علی دوست ابرقویی	چالش های بنیادین عنصر نفوذ در دلیل تقریر با تأکید بر «کتاب الفراند»	کلام	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه
۱۲		سعید محمدیگی	دین و رفاه ذهنی: شواهدی از رویکرد همسان سازی بر اساس نمره گرایش PSM (مقاله به زبان انگلیسی است)	سیاسی و اجتماعی	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه
۱۳		عباس یعقوب زاده مجرد	جایگاه عقد مراهجه و لوازم فقهی آن در مدیریت تحول نظام بانکی	فقه و حقوق اسلامی	طلبه آزاد . قم	برگزیده رتبه سه

تحقیق پایانی

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		رضا کشوری خرم	بررسی تحلیلی راه کارهای استمرار محبت میان زوجین از منظر سنت معصومین	اخلاق و تربیت	امام خمینی (ره) - کاشان	برگزیده رتبه سه
۲		مجتبی شیخی	حکم مخالفت التزامی از دیدگاه مرحوم شیخ، مرحوم آخوند، مرحوم اصفهانی و مرحوم امام خمینی	اصول فقه	امام جعفر صادق (ع) - زاهدان	برگزیده رتبه سه
۳		امیرحسین بهجتی اردکانی	خدمات فرهنگی آل بویه به تشیع و ایران	تاریخ اسلام	امام صادق (ع) - اردکان	برگزیده رتبه سه
۴		حسین محمدی	حمایت از سرمایه گذاری خارجی در اقتصاد ایران: با مطالعه تطبیقی قوانین ایران و سازمان تجارت جهانی	اقتصاد و مدیریت	رضویه (ع) - شیراز	برگزیده رتبه سه
۵		محمد مهدی علمداری	بررسی فقهی واردات و استفاده از کالاهای خارجی در شرایط تحریمی	اقتصاد و مدیریت	امیرالمؤمنین (ع) - آران و بیدگل	برگزیده رتبه سه

پایان نامه سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		سید محمد حسین میرشاهولایتی	عوامل پیدایش اضمار در احادیث و شیوه های تعامل با آن با تأکید بر کتاب وسائل الشیعه	علوم حدیث	جامعة المصطفی العالمیه (ص)	برگزیده رتبه دو
۲		سید مرتضی سعادت مند ایوری	عوامل موثر بر درگیری تحصیلی در منابع اسلامی و ساخت پرسشنامه اولیه آن	علوم تربیتی و روان شناسی	طلبه آزاد - قم	برگزیده رتبه دو
۳		احمد عالم زاده نوری	تحلیل عناصر روایت در ترسیم قرآنی حضور ابلیس در هستی	تفسیر و علوم قرآنی	خاتم الانبیاء (ص) - قم	برگزیده رتبه دو

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۴		سلمان فیاض	گونه‌شناسی دیدگاه مورخان مسلمان درباره سودمندی تاریخ	تاریخ اسلام	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه سه
۵		سعید حیدری	نقش راهبردی توحید افعالی در تربیت اخلاقی	اخلاق و تربیت	دارالهدی. قم	برگزیده رتبه سه
۶		امیر عرفانی نژاد	تبیین مؤلفه‌های ابراز وجود بر اساس منابع اسلامی و ساخت بسته آموزشی آن	علوم تربیتی و روان‌شناسی	معصومیه (س). قم	برگزیده رتبه سه
۷		مرضیه یحیائی	پیدایش و گسترش تمدن اسلامی از دیدگاه متفکران معاصر ایرانی (مقام معظم رهبری، شهید مطهری و علامه جعفری)	تاریخ اسلام	مؤسسه جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه سه
۸		محمد رضا محمودی ضامن جانی	مهندسی پیام در روش‌های تبلیغی مسیحیت تبشیری با تأکید بر بستر ماهواره، یوتیوب و فیسبوک	سیاسی و اجتماعی	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه سه
۹		کبری جباری	بررسی مبانی فلسفی ملا هادی سبزواری در تحلیل معراج جسمانی	کلام	عالی نورالزهراء (س) زنجان	برگزیده رتبه سه
۱۰		احمد فصیحی	تبیین مشارکت سیاسی در قرآن کریم بر اساس آیات مکی و مدنی	تفسیر و علوم قرآنی	جامعه المصطفی العالمیه (ص)	برگزیده رتبه سه
۱۱		محمد افشاری	بیعت در اندیشه و سیره امامان شیعه (علیهم السلام)	تاریخ اسلام	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه سه
۱۲		ایاد ساری	بررسی طرق تعیین امام نزد اهل سنت بر اساس کتاب الامامة العظمی عند اهل السنة والجماعة	کلام	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه سه

کتاب سطح ۳

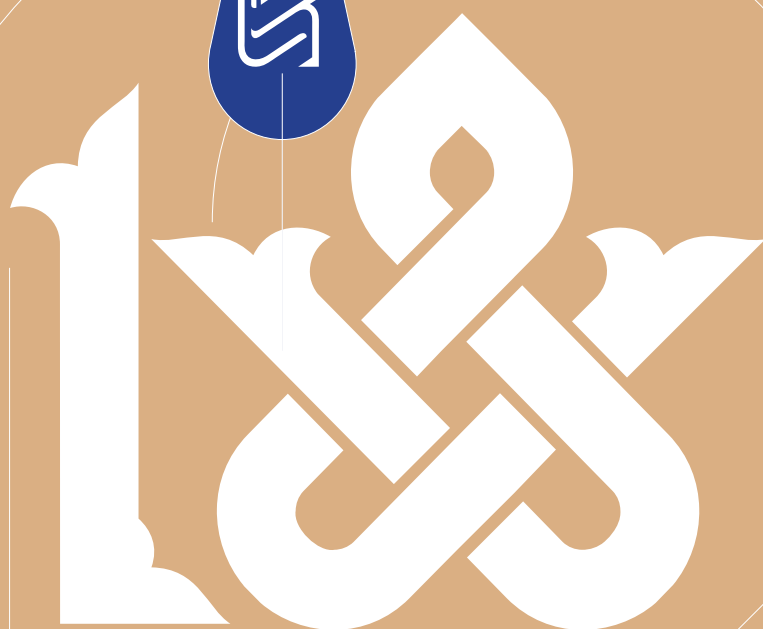
ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		میلاد مرادی	بررسی انتقادی بهتان برای حفظ نظام با تأکید بر دیدگاه امام خمینی (ره)	فقه و حقوق اسلامی	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه دو

کتاب سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		حسین مازوجی	حجاب های ظلمانی و نورانی در متون عرفان اسلامی	فلسفه و منطق	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه دو
۲		حامد ساجدی	طرح شکوهمند: بررسی تقابل برهان نظم و نئوداروینیسم	کلام	رضویه (ع). قم	برگزیده رتبه سه
۳		مجتبی فرهوش	کمال گرایی نسبت به همسر و درمان آن	علوم تربیتی و روان شناسی	طلبه آزاد. قم	برگزیده رتبه سه
۴		مسعود داوودی پور	مقایسه مکتبی الگوی مصرف در اقتصاد اسلامی و اقتصاد متعارف	اقتصاد و مدیریت	ائمه اطهار (ع). قم	برگزیده رتبه سه
۵		محسن بالدی	ایضاح الدلیل فی انفعال الماء القلیل	فقه و حقوق اسلامی	امام هادی (ع). اهواز	برگزیده رتبه سه

کتاب ترجمه

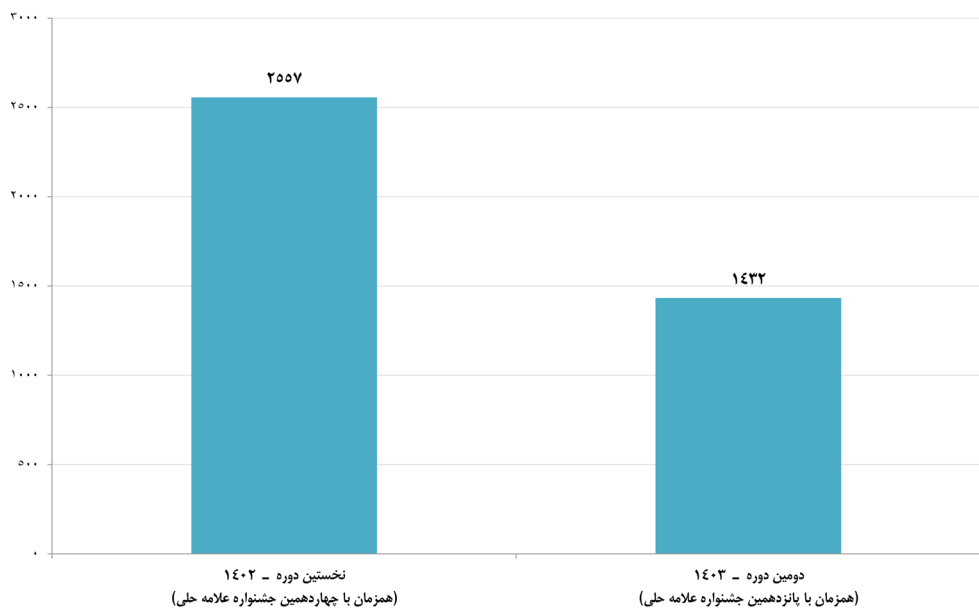
ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		علی مرادی	فرشتگان و فرشته شناسی در قرون وسطا	کلام	مروی. تهران	برگزیده رتبه سه

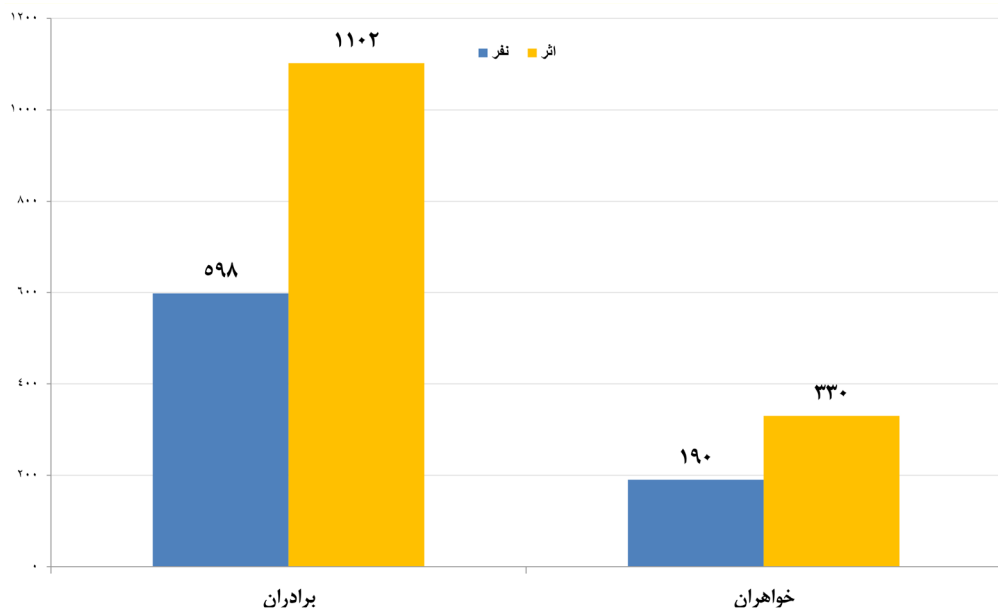
نمودارهای دومین
جشنواره پژوهشی
اساتید حوزه‌های علمیه

بخش چهارم

نمودار وضعیت آثار جشنواره اساتید در ادوار مختلف

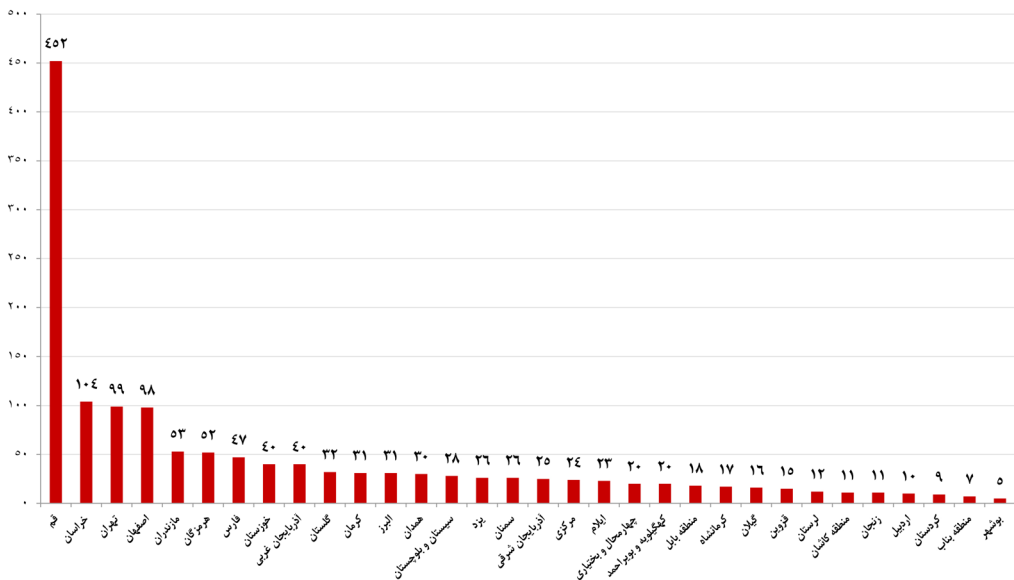

آثار دومین جشنواره اساتید به تفکیک تعداد و جنسیت شرکت‌کنندگان

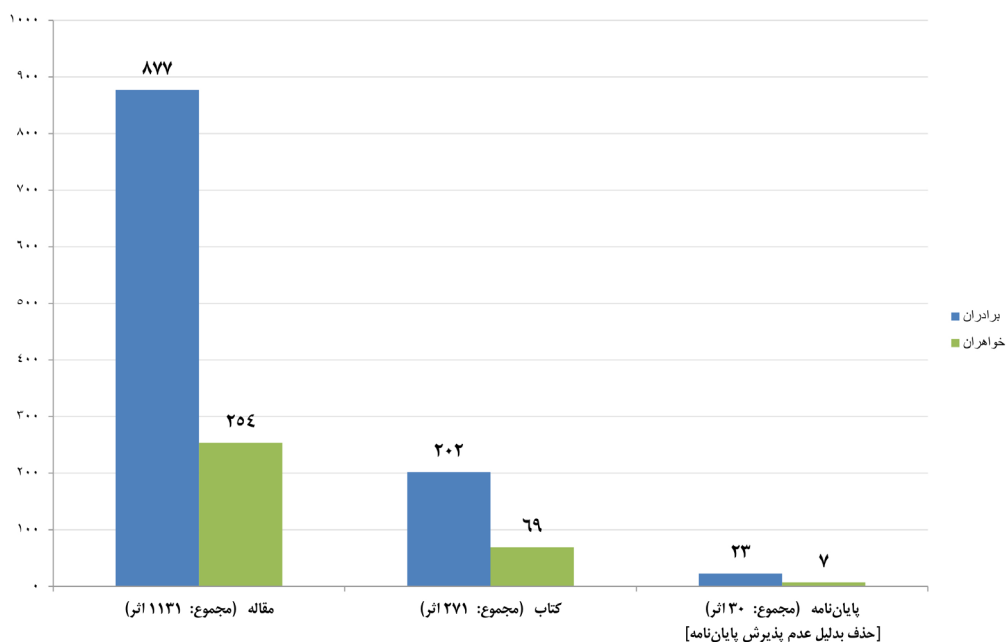

نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

آثار دومین جشنواره اساتید به تفکیک دبیرخانه‌های استانی

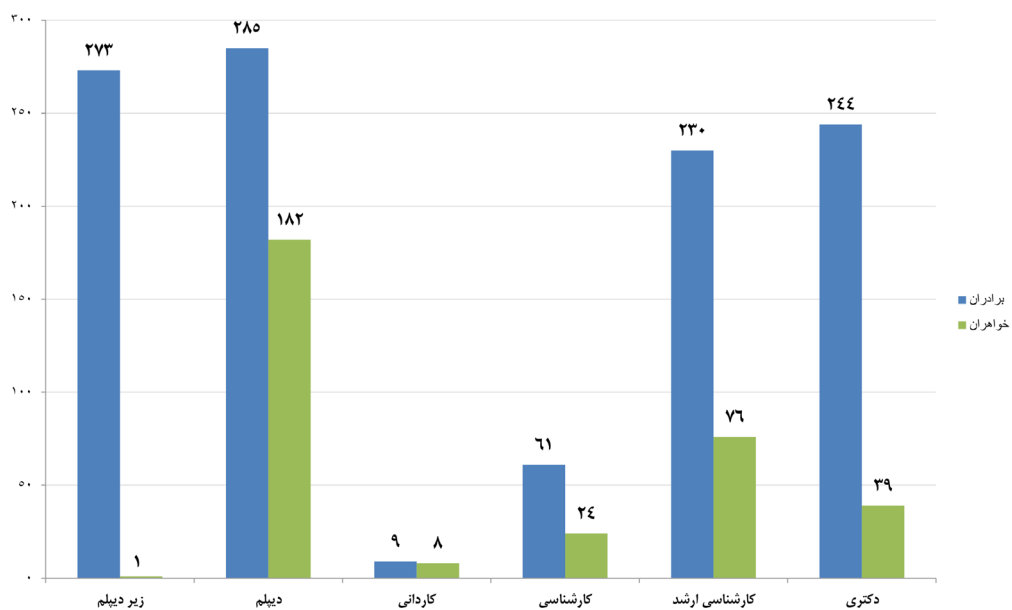

آثار دومین جشنواره اساتید به تفکیک جنسیت شرکت‌کنندگان و قالب اثر

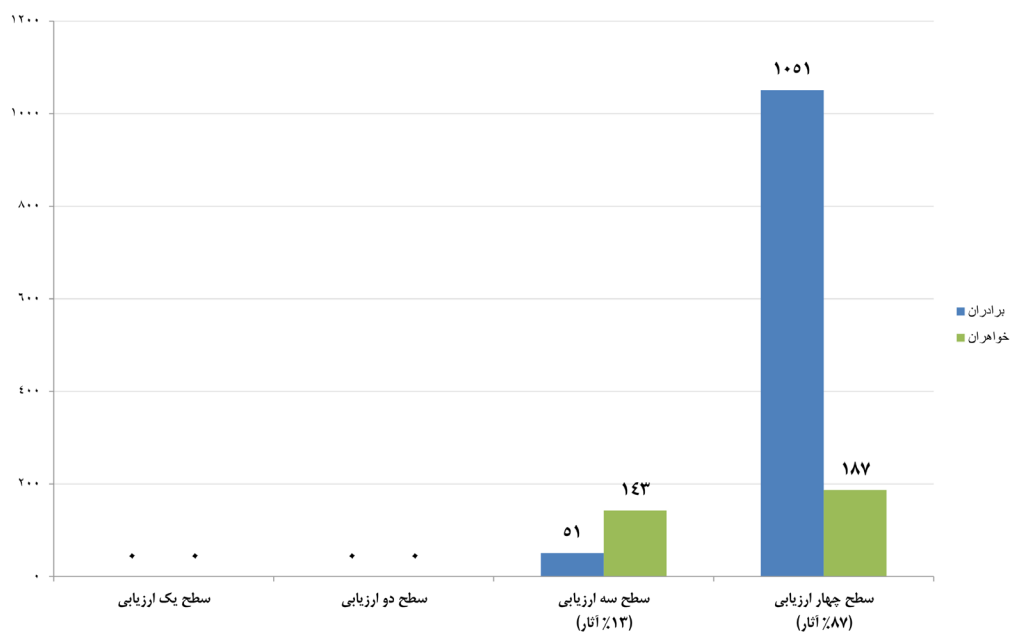

نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

آثار دومین جشنواره اساتید به لحاظ مدرک غیرحوزوی شرکت کنندگان و به تفکیک جنسیت

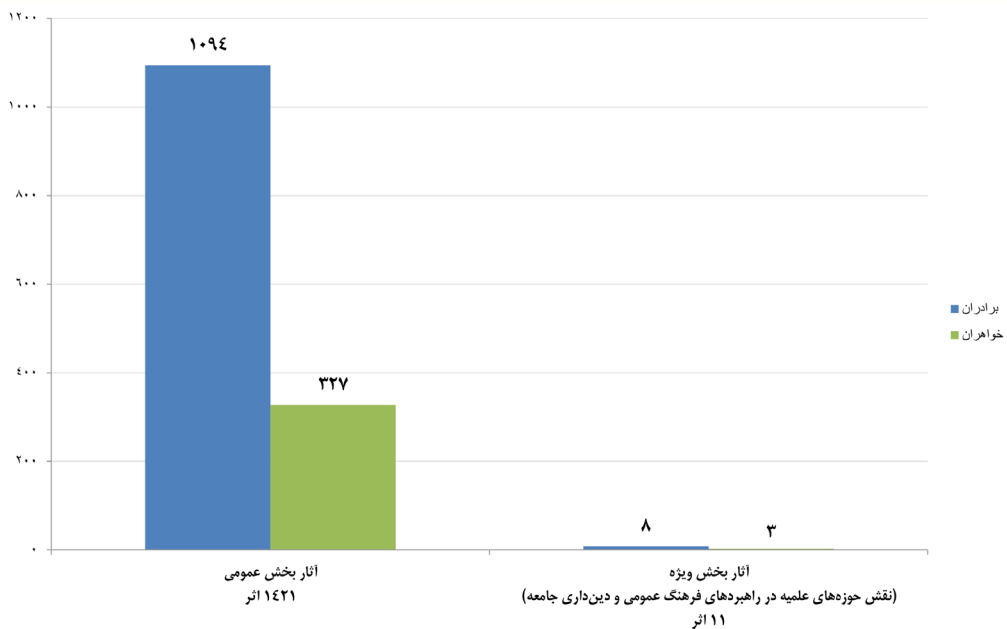

آثار دومین جشنواره اساتید بر اساس سطح ارزیابی جشنواره و به تفکیک جنسیت

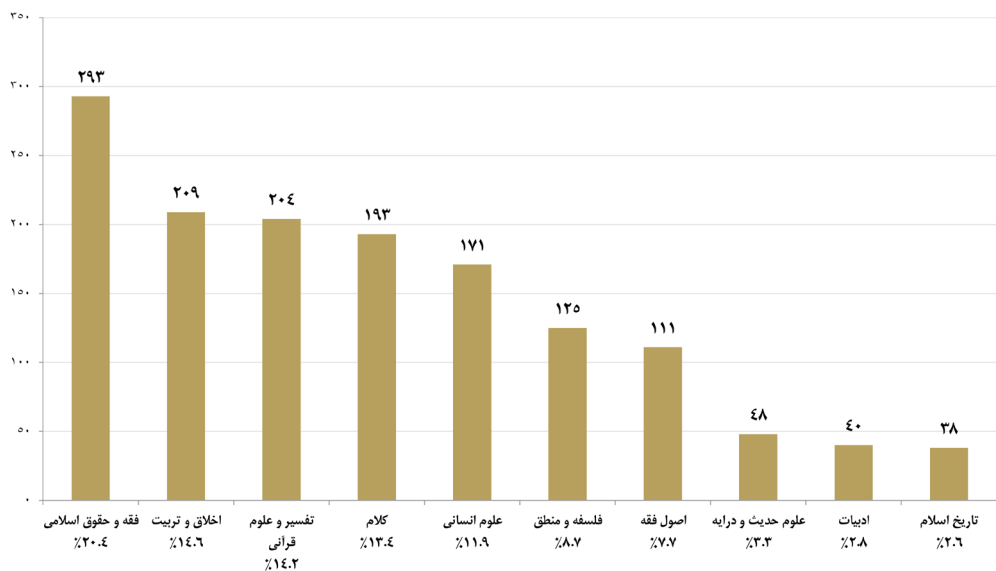

نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

میزان مشارکت در بخش عمومی و بخش ویژه دومین جشنواره اساتید به تفکیک جنسیت

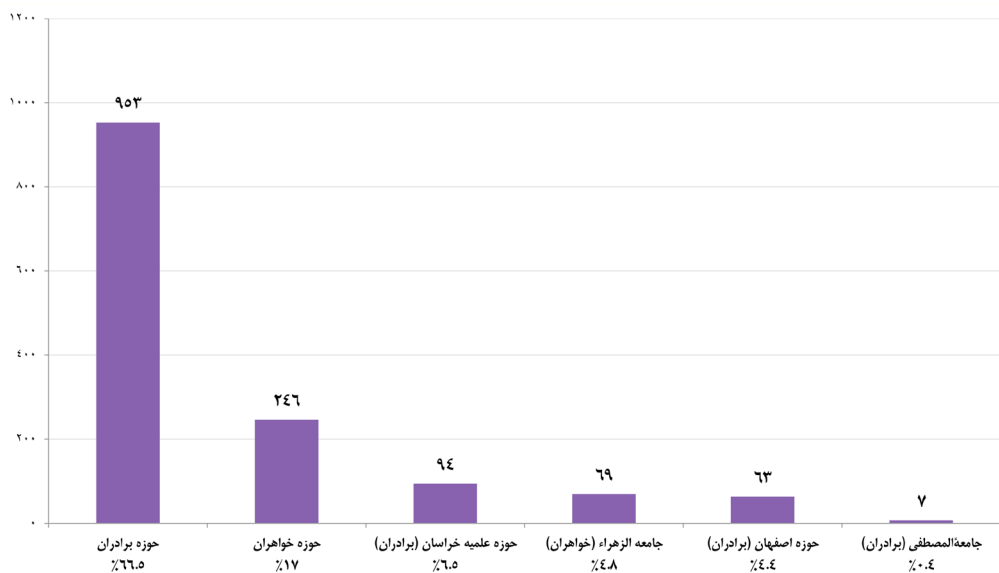
آثار دومین جشنواره اساتید به تفکیک گروه علمی

نمونه‌های دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

۷۸

آثار دومین جشنواره اساتید به تفکیک مراکز حوزوی شرکت کننده

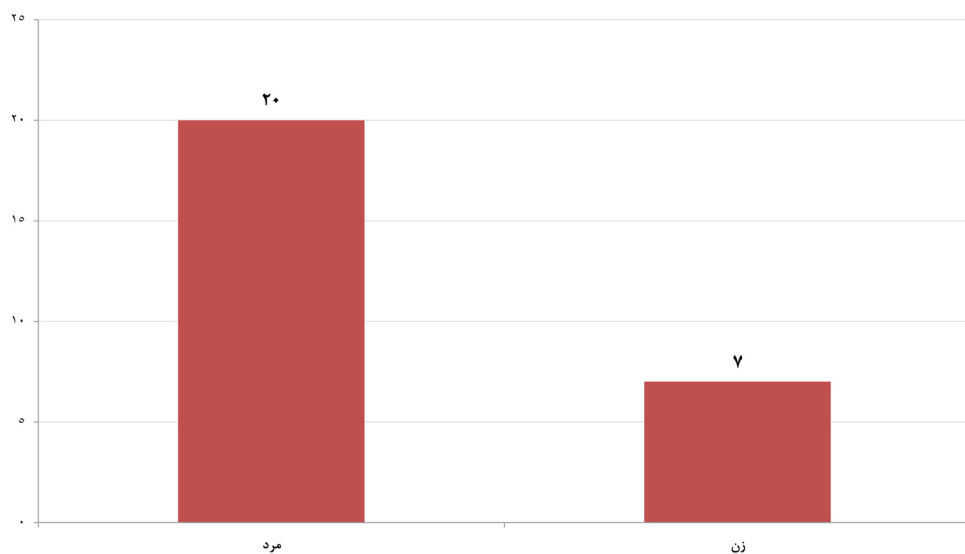
آثار دومین جشنواره اساتید به تفکیک مراحل برگزاری

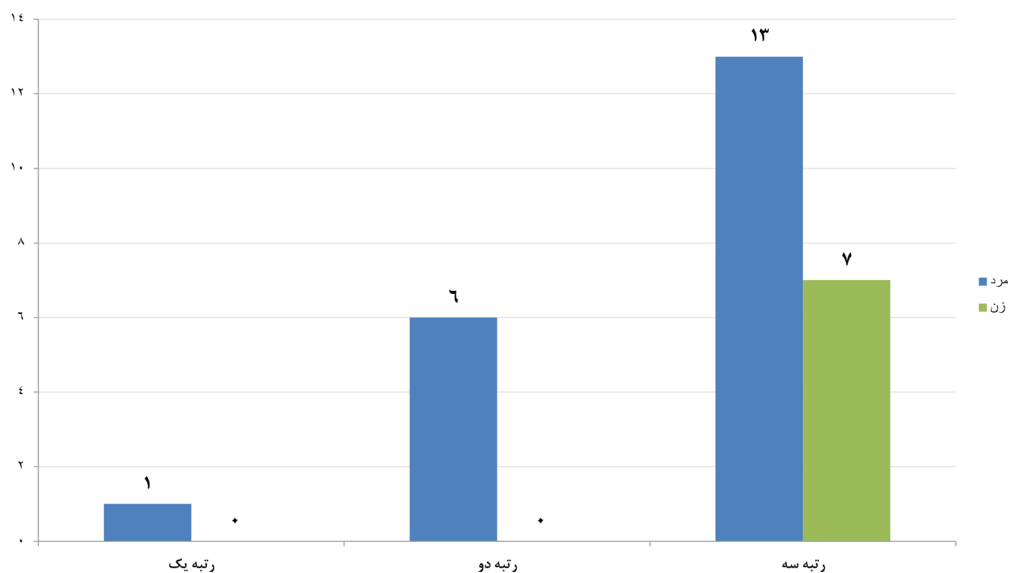
نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه های علمیه

۸۰

آثار برگزیده دومین جشنواره اساتید به تفکیک جنسیت

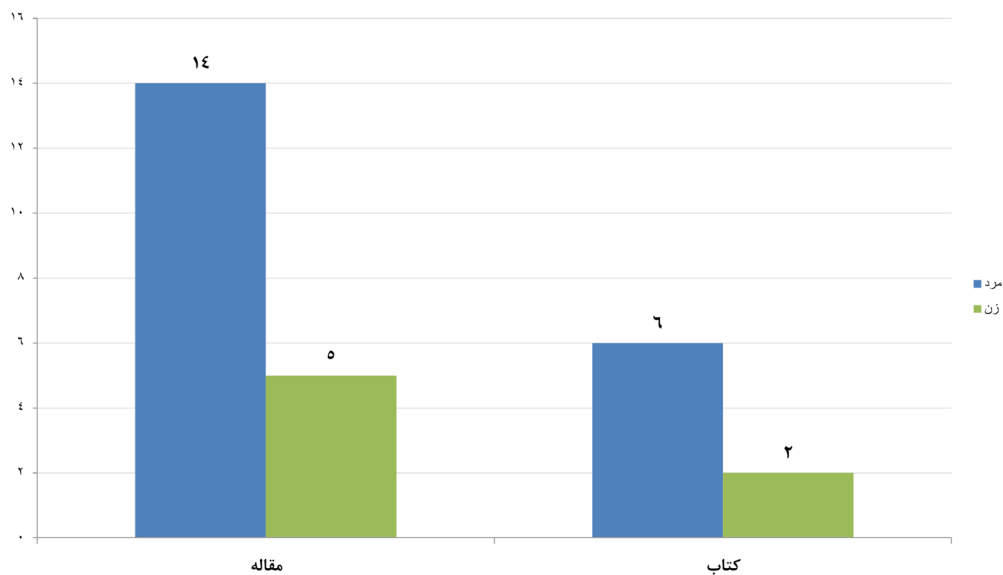

آثار برگزیده دومین جشنواره اساتید به لحاظ رتبه و به تفکیک جنسیت

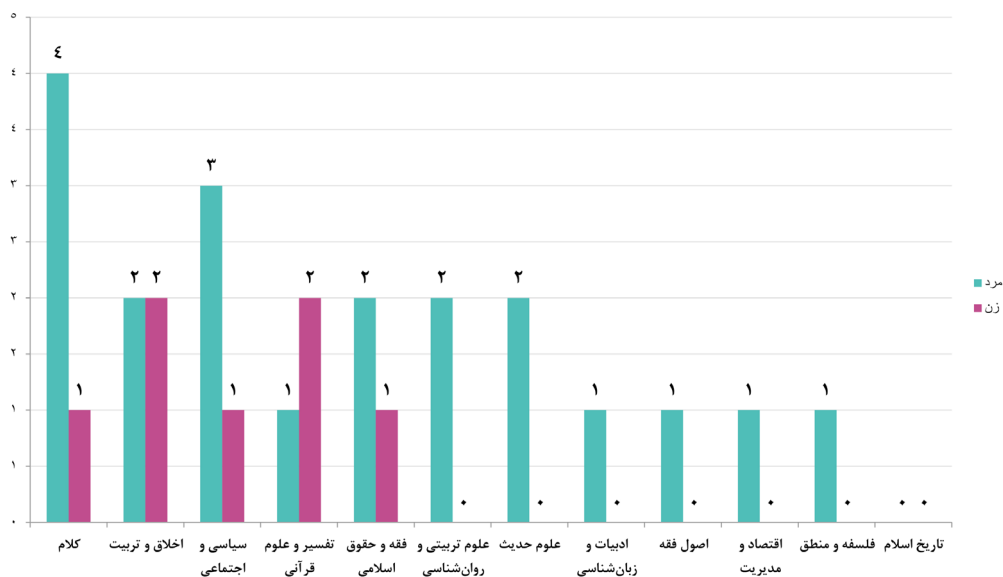

نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

آثار برگزیده دومین جشنواره اساتید به لحاظ قالب اثر و به تفکیک جنسیت

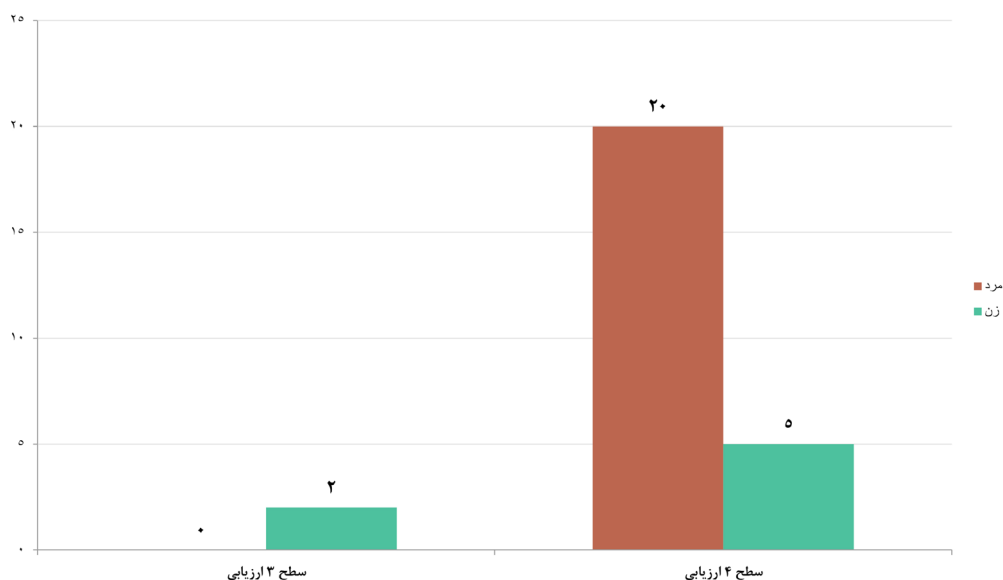

آثار برگزیده دومین جشنواره اساتید به لحاظ گروه علمی و به تفکیک جنسیت

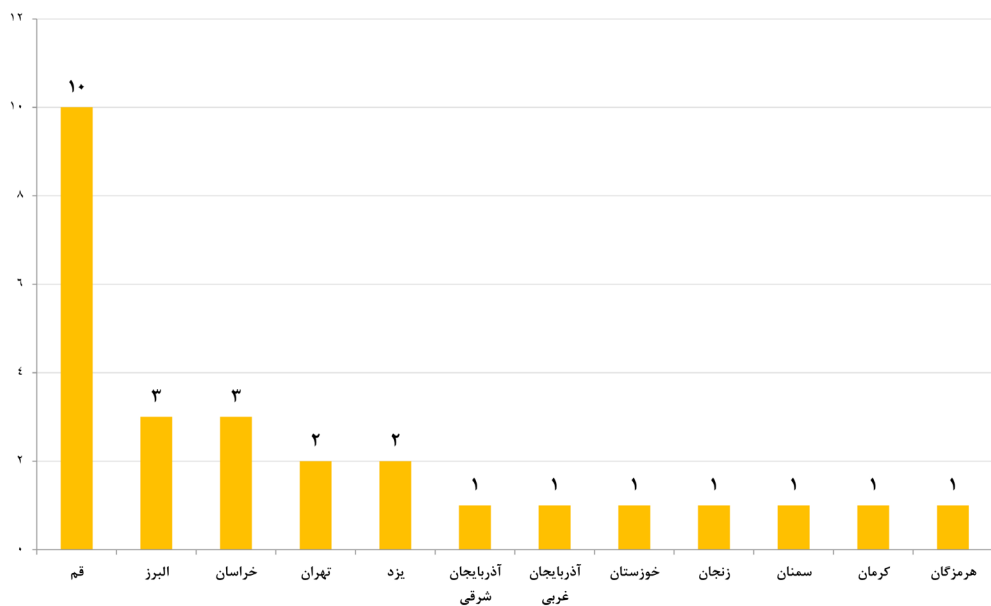

نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

آثار برگزیده دومین جشنواره اساتید به لحاظ سطح ارزیابی جشنواره و به تفکیک جنسیت

آثار برگزیده دومین جشنواره اساتید براساس استان

نمودارهای دومین
جشنواره اساتید
حوزه‌های علمیه

برگزیدگان دومین جشنواره
پژوهشی اساتید حوزه‌های علمیه

بخش ششم

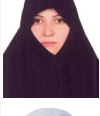
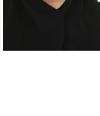
فهرست برگزیدگان دومین جشنواره پژوهشی اساتید حوزه‌های علمیه

مقاله سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		زهره فرزنانگان (با همکاری: احمد بهشتی مهر)	نقد تصویر استشراقی از آموزه «بداء» بر اساس منابع شیعیان امامی	کلام	مؤسسه جامعه الزهراء (س) قم	برگزیده رتبه سه

مقاله سطح ۴

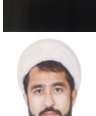
ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		وحید اخوت (با همکاری: مجتبی عبدخدایی)	کاربست منطق عقلایی جهاد ابتدایی برای ایجاد رابطه میان سنت علمی اسلامی و سنت علمی روابط بین الملل	سیاسی و اجتماعی	مشکات. کریمه اهل بیت (س). قم	برگزیده رتبه دو
۲		احمد ابراهیمی زاده	جایگاه مفاهیم علم و ظن در اعتبارسنجی خبر واحد	علوم حدیث	امام صادق (ع). الوان خوزستان	برگزیده رتبه دو
۳		علی ملکوتی نیا (با همکاری: مجتبی قرباغی)	شاخصه‌های طلبه تراز مبتنی بر اوصاف شهدای روحانیت در کلام امامین انقلاب	اخلاق و تربیت	آیت الله بهجت (ره) قم	برگزیده رتبه دو
۴		مجید قندی زاده	مدل مفهومی اراده بر اساس منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان شناسی	خاتم الاوصیاء (ص) تهران	برگزیده رتبه سه
۵		محمدحسین فایزی	روش برخورد با مخالفان از منظر اخلاق اسلامی	اخلاق و تربیت	رشد. قم	برگزیده رتبه سه
۶		حمید کمالی اردکانی	جایگاه اعلان برائت از مشرکان در سیاست خارجی حکومت اسلامی از منظر فقه اسلامی	سیاسی و اجتماعی	امام صادق (ع). اردکان	برگزیده رتبه سه
۷		محمدجواد محمدی	بازپژوهی کفر شک در الوهیت و رسالت	فقه و حقوق اسلامی	مدرسه عالی فقه و علوم اسلامی. قم	برگزیده رتبه سه

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۸		فرزانه کرمی	مقایسه محورهای کنوانسیون منع و مجازات نسل‌زدایی مصوب ۱۹۴۸ با اندیشه فقهی مقام معظم رهبری	فقه و حقوق اسلامی	جامعة المصطفی العالمیه (ص) مشهد	برگزیده رتبه سه
۹		مجتبی شیخی ده‌آبادی (با همکاری: سید محمدکاظم رجایی رامشه)	بررسی سیاست‌های مقاوم‌سازی تولید ملی در آمریکا و جمهوری اسلامی ایران	اقتصاد و مدیریت	حجت بن الحسن (عج)، مبد	برگزیده رتبه سه
۱۰		علی رئیسی	فرآیند فهم و تفسیر متن دینی از منظر حسن حنفی	کلام	النبی (ص)، بندرعباس	برگزیده رتبه سه
۱۱		علی بهادرزائی	بررسی تحلیلی و جوب‌طریقی از رهگذر مؤلفه‌ها، آثار و تطبیقات	اصول فقه	فاز ۵ شهید صدوقی قم	برگزیده رتبه سه
۱۲		مریم علی‌زاده	بررسی تطبیقی مؤلفه‌های پلورالیسم تفسیری در هرمنوتیک فلسفی و پایان‌ناپذیری تفسیر قرآن کریم	تفسیر و علوم قرآنی	مؤسسه آموزش عالی حوزوی زینبیه کرج	برگزیده رتبه سه
۱۳		اصغر آقایی	بررسی تاویلات آیات معاد در رساله آغاز و انجام خواجه نصیر طوسی	کلام	امام صادق (ع)، کرج	برگزیده رتبه سه
۱۴		حمیده تابعی (با همکاری: منصوره زارعان)	الگوی شخصیت زن مسلمان در اندیشه شهیده بنت‌الهدی صدر (مقاله به زبان انگلیسی است)	سیاسی و اجتماعی	بنت‌الهدی، قم	برگزیده رتبه سه
۱۵		سید ابوالفضل حسینی نسب (با همکاری: مهدی عباسی و رحیم میردیکوندی)	ساخت و اعتباریابی پرسش‌نامه غفلت بر اساس منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی	عالی نورالزهراء (س)، زنجان	برگزیده رتبه سه
۱۶		احسان نظری	ضوابط تأویل درست، راهکار تشخیص روایات جعلی	علوم حدیث	دانشگاه علوم اسلامی رضوی، مشهد	برگزیده رتبه سه
۱۷		رضا نیک‌بخت	موانع کارآمدی نهادهای فرهنگی در مراکز آموزش عالی	سیاسی و اجتماعی	دروس آزاد، قم	برگزیده رتبه سه
۱۸		فاطمه زنداقتاعی	نظریه شرم‌سازی در عدالت ترمیمی از نگاه قرآن	تفسیر و علوم قرآنی	رکن‌الهدی، کرمان	برگزیده رتبه سه

کتاب سطح ۳

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		فاطمه کاظمی	انگیزه‌های خیانت جنسی	اخلاق و تربیت	معصومیه (س) - محمدشهر کرج	برگزیده رتبه سه

کتاب سطح ۴

ردیف	تصویر	نام و نام خانوادگی	نام اثر	گروه علمی	مدرسه	نوع انتخاب
۱		مصطفی احمدی	تحصیح و تحقیق نهج المسترشدين فی اصول الدین (اثر علامه حلی)	کلام	امام رضا (ع) - تهران	برگزیده رتبه یک
۲		احمد خیرالدین (با همکاری: عمار پهلوان زاده و مهدی گودرزی و حنیف نصراللهی نسب)	دروس تمهیدیه فی فقه التریبه	فقه و حقوق اسلامی	معصومیه (س) - قم	برگزیده رتبه دو
۳		محمد مهدی کمالی	هیولای اولی از توهم تا واقعیت	فلسفه و منطق	مرکز تخصصی فقاقت - مشهد	برگزیده رتبه دو
۴		عبدالمجید علی محمدی	تفسیر روایی سوره نبأ	تفسیر و علوم قرآنی	سالار شهیدان (ع) - تبریز	برگزیده رتبه دو
۵		محمد مهدی عمرانی چهاربرج (با همکاری: توحید آذرپندار)	خداگونه بودن انسان (مقایسه تحلیلی از دیدگاه قرآن و عهدین)	کلام	رسول اکرم (ص) - تکاب	برگزیده رتبه سه
۶		مریم سعدی	رابطه با خود	اخلاق و تربیت	مرکز تخصصی امام جعفر صادق (ع) - شاهرود	برگزیده رتبه سه
۷		امین دانش محمودآباد	المنهاج فی التجزئة والإعراب	ادبیات	جامعه المصطفی العالمیه (ص)	برگزیده رتبه سه

دبیرخانه‌های برتر

بخش هفتم

به منظور قدردانی و ارج نهادن به همکاران فعال در دبیرخانه‌های استانی، دبیرخانه جشنواره علامه حلی (ره) اقدام به معرفی دبیرخانه‌های برتر هر دوره نموده است. این انتخاب بر اساس شاخص‌های زیر انجام می‌شود:

شاخص	ضعیف	متوسط	خوب	عالی
۱ سرانه دریافت آثار استان *	عملکرد	تا ۱۵	تا ۴۵	بالای ۴۵
۲ سرانه برگزیدگی در استان **	امتیاز	۵	۱۵	۲۰
۳ کسب رتبه برگزیدگی کشوری	عملکرد	کمتر از ۱	تا ۲	بالای ۴
۴ درصد رشد آثار استان نسبت به دوره گذشته	امتیاز	۲	۴	۸
۵ درصد آثار راه یافته به ارزیابی تفصیلی در دبیرخانه کشوری	عملکرد	بدون برگزیده	تا ۲ برگزیده	بالای ۴ برگزیده
۶ فاصله میانگین ارزیابی آثار برتر استان با میانگین ارزیابی تفصیلی کشوری	امتیاز	۰	۳	۶
۷ برگزاری جشنواره‌های مدرسه‌ای (مشروط به ارسال گزارش توسط استان) برادران و خواهران	عملکرد	منفی	تا ۲۵ درصد	تا ۵۰ درصد
۸ کیفیت اطلاع رسانی در استان (حضور دبیر در مدارس، فضای مجازی و...)	امتیاز	۰	۵	۱۰
۹ رعایت زمان بندی و ارسال به موقع آثار برتر	عملکرد	تا ۲۵ درصد	تا ۵۰ درصد	بالای ۷۵ درصد
۱۰ رعایت آیین نامه‌ها و نحوه تعامل با دبیرخانه مرکزی	امتیاز	۳	۶	۱۲
۱۱ برگزاری مراسم پایانی و وزانت آن	عملکرد	بالای ۱۵ امتیاز	کمتر از ۱۵ امتیاز	کمتر از ۱۰ امتیاز
	امتیاز	۰	۳	۹
	عملکرد	زیر ۵۰٪ مدارس	۵۰٪ مدارس	تمام مدارس
	امتیاز	۰	۴	۷
	امتیاز	۰	۱	۲
	امتیاز	۰	۲	۴
	امتیاز	۰	۱	۳
	امتیاز	۰	۱	۲

* سرانه آثار: (تعداد آثار استان تقسیم بر تعداد واجدین شرایط استان) $\times 100$
 ** سرانه برگزیدگی: (تعداد آثار برگزیده استان تقسیم بر تعداد آثار استان) $\times 100$

با پایان ارزیابی‌های مرحله کشوری پانزدهمین دوره جشنواره و بر اساس شاخص‌های فوق، پنج دبیرخانه «بابل»، «اصفهان»، «یزد»، «البرز» و «سیستان و بلوچستان» به ترتیب حائز بیشترین امتیاز شده و به عنوان دبیرخانه‌های برتر این دوره معرفی می‌شوند.

همچنین بر اساس گزارش‌های دریافتی و با معیارهایی نظیر کیفیت برگزاری جشنواره مدرسه‌ای، میزان مشارکت طلاب و درصد آثار راه یافته به مرحله استانی جشنواره، مدارس علمیه امام خمینی (ره) تهران، آخوند (ره) همدان، حقانی قم، امام خمینی (ره) ارومیه و امام صادق (ع) تالش به ترتیب حائز بیشترین امتیاز شده و به عنوان مدارس برتر این دوره معرفی می‌شوند.

عناوین آثار راه یافته
به ارزیابی تفصیلی
در جشنواره کشوری

بخش هشتم

در پانزدهمین جشنواره علامه حلی(ره) و دومین جشنواره اساتید حوزه‌های علمیه تعداد ۱۲۲۱۰ اثر از سوی طلاب خواهر و برادر زیر ۳۵ سال سراسر کشور و اساتید حوزه‌های علمیه به دبیرخانه‌های جشنواره ارسال شد و پس از برگزاری مراحل مدرسه‌ای و استانی، نهایتاً ۷۹۴ اثر توسط دبیرخانه‌های استانی جشنواره مورد تقدیر قرار گرفته و جهت رقابت کشوری به دبیرخانه مرکزی جشنواره ارسال شد.

پس از تشکیل گروه‌های ارزیابی دوازده‌گانه در دبیرخانه مرکزی، هر یک از آثار واصله بصورت مجزا توسط حداقل سه ارزیاب گروه مربوط مورد ارزیابی اجمالی جداگانه قرار گرفته و سپس در جلسات حضوری، راجع به راه‌یابی یا عدم راه‌یابی آن اثر به مرحله تفصیلی اجماع‌نظر حاصل شد. از مجموع آثار دریافتی توسط دبیرخانه مرکزی، تعداد ۵۰۰ اثر (۶۳ درصد) توسط ارزیابان گروه علمی مربوط در مرحله ارزیابی اجمالی متوقف شده و ۲۹۴ اثر (۳۷ درصد) نیز به ارزیابی تفصیلی راه پیدا کردند.

آنچه در می‌آید، عنوان آثار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی به تفکیک قالب/سطح آثار در دو جشنواره علامه حلی(ره) و اساتید است.

عناوین مقالات سطح یک راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی(ره)	
نام اثر	گروه علمی
آثار صدقه در دفع بلا در سبک زندگی اسلامی	تفسیر و علوم قرآنی
بدحجابی و بی‌حجابی و تأثیر آن بر انسجام اجتماعی ایران	اخلاق و تربیت
پیامدهای بداخلاقی همسران در آموزه‌های دینی	اخلاق و تربیت
تأثیر حکومت اسلامی بر خانواده از دیدگاه شهید مطهری(ره)	اخلاق و تربیت
علل ترویج بی‌حجابی و راهکارهای مواجهه با افراد در عرصه عفاف و حجاب	اخلاق و تربیت
مهارت ارتباط‌گیری والدین با کودکان پرخاشگر سنین ۳ تا ۶ ساله	اخلاق و تربیت
نقد ادله و مبانی نحات در مورد معنای فعل و اقتران زمانی	ادبیات
معنای الی با توجه به نظر زمخشری و شیخ طبرسی	ادبیات
فلسفه وجود و استمرار امام از منظر عقل با توجه به غیبت امام	کلام
بررسی ابعاد تمایز ادوات نفی زبان عربی از رهگذر نحو مفهومی	ادبیات
بازنگاری بخش خطابه المنطق	فلسفه و منطق
معانی افعال ثلاثی مزید در سوره مبارکه نور	ادبیات
معانی افعال ثلاثی مزید سوره مبارکه نحل	ادبیات
ویژگی‌های گفتار مؤثر در ارتباطات انسانی	سیاسی و اجتماعی

عناوین مقالات سطح دو راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی (ره)	
نام اثر	گروه علمی
واکاوی حکم فقهی اعضای جدا شده از بدن در باب غسل متین میت	فقه و حقوق اسلامی
بررسی تفاوت حال و مفعول مطلق با تطبیق بر آیه ۲۲ سوره رعد	ادبیات
تأثیر شاخصه های روان شناختی قوم یهود بر عدم حق پذیری از دیدگاه آیات و روایات	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی قاعده توثیق مشایخ بنی فضال	علوم حدیث و درایه
راهبردهای آیت الله خامنه ای در رشد اقتصادی ایران	اقتصاد و مدیریت
موارد استفاده حوزه علمیه از هوش مصنوعی برای دین دار کردن جامعه های بی دین	سیاسی و اجتماعی
بررسی جریان قاعده طهارت در نجاسات ذاتیه	اصول فقه
بررسی معنای ثبوت در صفت مشبهه از دیدگاه مرحوم رضی و عباس حسن	ادبیات
حجیت سیره متشرعه و تطبیق آن بر فقه	اصول فقه
راهبردهای مقابله با مؤلفه های میدان جنگ همه جانبه در اندیشه دفاعی امام خامنه ای با استفاده از روش تحلیل مضمون	سیاسی و اجتماعی
مؤلفه های مفهوم عرف در فقه با محوریت دیدگاه آیت الله علی دوست	اصول فقه
تساوی حجیت معرفتی قسم مدعی با بینه مدعی، اقرار منکر و یا استقلال ارزشی آن از منظر فقهی	فقه و حقوق اسلامی
رفتار منتظران در فتنه های عصر معاصر با تکیه بر آیه ۵۴ سوره مائده	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی تطبیقی معنای روح از نظر علامه طباطبایی و فخر رازی	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی کاربردهای صحیح بازی وارسازی در قرآن کریم	تفسیر و علوم قرآنی

عناوین مقالات سطح سه راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی (ره)	
نام اثر	گروه علمی
دیدگاه های کلامی خاندان صوحان بن حجر درباره امامت امام علی (ع)	کلام
کاوشی در قاعده مقتضی و مانع	اصول فقه
ارزیابی اشکالات آیت الله مصباح به تدوین علم فلسفه بر اساس ملاک عرض ذاتی	فلسفه و منطق
شخصیت حدیثی رجالی سکونی بر پایه منابع فریقین با تأکید بر میراث حدیثی او	علوم حدیث و درایه
معانی ثانویه استفهام در سوره ملک از منظر علامه طباطبایی و ابن عاشور	ادبیات
تفسیر آیه ۸۸ سوره نمل با نگاه به نظریه حرکت جوهری	تفسیر و علوم قرآنی
نقش ایران در افول آمریکا از نظر امام خامنه ای	علوم انسانی

نام اثر	گروه علمی
بررسی تطبیقی توابع در سوره مریم	ادبیات
بررسی قرار دادن یا ندادن ارز دیجیتال به عنوان مهریه	فقه و حقوق اسلامی
اثبات گستردگی و حاکمیت نقل لفظ بر حدیث شیعه در پرتو کتاب محور بودن آن	علوم حدیث و درایه
بررسی مؤلفه‌های اخلاقی برون‌سپاری پروژه‌های فناوری اطلاعات با استفاده از نهج البلاغه	اخلاق و تربیت
بررسی اجتهادی باب تمیز	ادبیات
واکاوی مشروعیت تکلیف ربات انسان‌نما بر اعیان اوامر توصلی	فقه و حقوق اسلامی
گونه‌شناسی روایات فقهی حسن بن زیاد صیقل در باب صلات و حج در کتب اربعه	فقه و حقوق اسلامی
تدوین برنامه معنوی با استناد به منابع شیعی با تکیه بر نمازهای یومیه	اخلاق و تربیت
بررسی گستره و شاخص‌های عدالت در حکومت حضرت مهدی (عج) با تکیه بر روایات اهل بیت (ع)	کلام

عناوین مقالات سطح سه راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره اساتید	
نام اثر	گروه علمی
ناکامی کانت در ناکامی تئودیه‌های فلسفی؛ نقد و بررسی رویکرد سلبی کانت به تئودیه	کلام
نقد تصویر استشراقی از آموزه «بداء» بر اساس منابع شیعیان امامی	کلام
بررسی سندی و محتوایی حدیث «المرأة شر کلها»	علوم حدیث و درایه
اقدامات شهید مطهری در راستای جهاد تبیین	علوم انسانی
واکاوی متعلّق و متعلّق ظروف در نمونه‌های قرآنی	ادبیات

عناوین مقالات سطح چهار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی (ره)	
نام اثر	گروه علمی
بررسی صدق قبض و اقباض بر انتقال الکترونیکی اعتبار بانکی	فقه و حقوق اسلامی
بررسی و نقد فرضیه پیدایش از «هیج»	کلام
مقایسه خوانش سلف و وهابیت در مسئله مفهوم ایمان	کلام
بازشناسی متعلق رفع در حدیث رفع از گذر معناشناسی روشمند	اصول فقه
نتیجه دلیل انسداد حجیت ظن به واقع یا ظن به طریق	اصول فقه

نام اثر	گروه علمی
واکاوی نقش معنویت در مدیریت انقلابی براساس دیدگاه رهبر معظم انقلاب با تأکید بر قرآن کریم و صحیفه سجادیه	اقتصاد و مدیریت
بازپژوهی آغازین ماه سال قمری بر پایه فرهنگ قرآنی، حدیثی و منابع تاریخی	تاریخ اسلام
ناسازگاری‌ها در رهیافت صدرايي از قاعده فرعيه؛ برآیند جدال‌های دشتکی و دوانی	فلسفه و منطق
ولایت فقیه در اندیشه سیاسی شهیدین	فقه و حقوق اسلامی
مبانی انسان شناختی فلسفه سیاسی ملارجبعلی تبریزی	علوم انسانی
واکاوی فقهی موانع مشروعیت سببگردانی نهادهای مالی در بازار سرمایه	فقه و حقوق اسلامی
خط‌مشی‌های تعاملی حوزه علمیه با رسانه ملی	اخلاق و تربیت
بررسی قابلیت خیال‌پردازی برای داستان دینی	علوم انسانی
تبیین قلمرو دین از منظر اصول کافی	کلام
مشروطه، حقوق ملت و نقش بی‌بدیل محقق نائینی در ادبیات نوین حق	تاریخ اسلام
تبیین «مدل عملکردی انفاق» در «کاهش حزن و خوف» بر اساس منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی
بررسی تطبیقی توحید از نگاه خواجه عبدالله انصاری در «منازل السائرین» و بحیا بن باقودا در «الهدایة الی فرائض القلوب»	کلام
بررسی تطبیقی توبه از نگاه خواجه عبدالله انصاری در «منازل السائرین» و بحیا بن باقودا در «الهدایة الی فرائض القلوب»	علوم انسانی
تحلیل نقش خداآوری در کارکردهای علوم انسانی دستوری از منظر آیت‌الله مصباح یزدی (ره)	علوم انسانی
چالش‌های بنیادین عنصر نفوذ در دلیل تقریر با تأکید بر «کتاب الفرائد» اثر «ابوالفضل گلپایگانی»	کلام
بررسی تطبیقی «مهدویت» در دو نوحه شاخص اربعینی فارسی و عربی معاصر	ادبیات
تجمع عامل؛ تحلیلی نو بر ماهیت جمهوری اسلامی ایران	سیاسی و اجتماعی
تحلیل سیره گفتاری و رفتاری ائمه اطهار در مواجهه با طبیبان	کلام
نقش حوزه علمیه قم در ارائه روش‌شناسی مطلوب در اقتصاد اسلامی	اقتصاد و مدیریت
بازشناخت مذهب حفص بن غیاث، بر پایه تحلیل متن‌شناسانه و تاریخی	علوم حدیث و درایه
حقوق سیاسی اقلیت‌های دینی در مناصب حکومتی با تأکید بر آیه ۲۱۳ بقره	فقه و حقوق اسلامی
نگرشی انتقادی به قاعده «حذف المتعلق یفید العموم»	اصول فقه
تحلیل انتقادی راهکار «عمل به ضد» در تربیت اخلاقی بر اساس دیدگاه غزالی	اخلاق و تربیت
واکاوی اعجاز علمی شیر (لَیْن) در قرآن کریم بر مبنای علم دامپزشکی	تفسیر و علوم قرآنی
Religion and Subjective Wellbeing Evidence from PSM Approach دین و رفاه ذهنی: شواهدی از رویکرد همسان‌سازی بر اساس نمره گرایش PSM	سیاسی و اجتماعی
اثبات تغییر در عوالم فوق طبیعت بر اساس دو مبنای مختلف	فلسفه و منطق
بررسی اسناد نظریه تکامل برزخی به ابن‌سینا	فلسفه و منطق
راهبردهای ارتقاء امنیت در حکومت اسلامی بر اساس تحلیل محتوای سوره توبه	تفسیر و علوم قرآنی
اعتبارسنجی طولانی‌ترین گزارش حذیفه پیرامون منافقین و نقش آنان در صدر اسلام	تاریخ اسلام

نام اثر	گروه علمی
اثر ترس از مشکلات معیشتی در بی میلی به فرزندآوری و راهکار اخلاقی. تربیتی قرآن کریم با رویکرد فقهی	اخلاق و تربیت
ارزیابی روشی عنوان «افسانه‌های حسین» از مدخل حسین بن علی (ع) دایرةالمعارف اسلام لایدن هلند بر اساس باورهای کلامی امامیه	کلام
جایگاه عقد مرابحه و لوازم فقهی آن در مدیریت تحول نظام بانکی	فقه و حقوق اسلامی
مفهوم و مراتب شجاعت در اخلاق عرفانی به عنوان فضیلتی توحیدی	اخلاق و تربیت
نقدی بر کریسلام	کلام

عناوین مقالات سطح چهار راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره اساتید	
نام اثر	گروه علمی
امکان سنجی وقف مراتع و جنگل‌ها با رویکرد تطبیقی در فقه امامی و حنفی	فقه و حقوق اسلامی
رهیافت قرآنی و روایی بر حقیقت ادراکی نفس با تبیین‌های صدرایی	تفسیر و علوم قرآنی
نهضت ترجمه و تأثیر آن بر اعتبارسنجی ظنون	اصول فقه
جایگاه مفاهیم علم و ظن در اعتبارسنجی خبر واحد	علوم حدیث و درایه
شاخصه‌های طلبه تراز مبتنی بر اوصاف شهدای روحانیت در کلام امامین انقلاب	اخلاق و تربیت
مؤلفه‌های ارتباطات همسایگی در زندگی شهری با رویکرد اسلامی	علوم انسانی
بررسی اعتبار استدلال انباشتی فیلیپ کوبین بر اثبات وجودشناسانه اراده‌گرایی الهیاتی	علوم انسانی
تحلیل انتقادی حیثیت مذاق شریعت در استنباط احکام شرعی	اصول فقه
تبیین نظام اندیشه اصولی شهید صدر در تعارض‌انگاری تزاحم امتثالی	اصول فقه
اثبات وجود امام عصر (عج) در پرتو روایات لیلة القدر	کلام
بررسی و نقد نظریه افضلیت ابوبکر بر پایه حدیث خَلْت	کلام
بررسی و نقد افضلیت قرآن بر امام از دیدگاه ملا اسماعیل خواجه‌ی	کلام
چیستی و مناسبات اراده الهی از نگاه شیخ مفید و معتزله بغداد	کلام
جایگاه حسن فعلی و حسن فاعلی در ارزشمندی اخلاقی افعال از منظر آیت‌الله مصباح یزدی (ره)	فلسفه و منطق
عوامل سیاسی گسترش و تثبیت تشیع امامیه در مازندران (۹۰۷.۶۵۶ق)	تاریخ اسلام
بررسی کارکردهای جامعه‌شناختی سرگرمی با رویکرد اسلامی	علوم انسانی
واکاوی مفهومی فراغت و سرگرمی از دیدگاه اسلامی	علوم انسانی
بررسی اصولی آثار و احکام تجری از منظر شیخ انصاری (ره)	اصول فقه

نام اثر	گروه علمی
راهکار رفع تعارض عقل و نقل بر مبنای ابن رشد	تفسیر و علوم قرآنی
مدل مفهومی اراده بر اساس منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی
کارکردهای معرفتی بعد جسمانی انسان از دیدگاه ابن عربی و ملاصدرا	فلسفه و منطق
تنگ‌نای ادراک ذات الهی در عرفان اسلامی و راه برون‌رفت از آن	فلسفه و منطق
برون‌رفت نهایی حکمت متعالیه از چالش ارتباط متغیر با ثابت، برپایه اندیشه استاد جوادی آملی	فلسفه و منطق
امکان سنجی فقهی و حقوقی عناصر غصب بر حقوق مالکیت فکری	فقه و حقوق اسلامی
واکاوی نظریه امامت نزد محدثان قم	کلام
نقد مقاله سرعت نور در قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
چالش‌های بی‌توجی به موضوع له الفاظ و قصد مآتن	اصول فقه
نقد و بررسی ماهیت معنا در نظریه کاربردی معنای ویتگنشتاین با رویکرد اسلامی	فلسفه و منطق
نهاد ناظر، برآیند بهبود یافته هیئت منصفه در ساختار قضای اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
پرداخت رشوه به منظور احقاق حق (نقد دیدگاه مشهور با رویکرد حکومتی به فقه)	فقه و حقوق اسلامی
بررسی تاویلات آیات معاد در رساله آغاز و انجام خواجه نصیر طوسی	کلام
تعبدستیزی به بهانه دفاع از عقلانیت	کلام
اثربخشی آموزش حل مسئله و خودتنظیمی در بهبود استرس، اضطراب و پیشرفت تحصیلی طلاب حوزه علمیه	علوم تربیتی و روان‌شناسی
رابطه هوش هیجانی و ثبات هیجانی با پیشرفت تحصیلی طلاب شیراز	علوم تربیتی و روان‌شناسی
نگرشی متفاوت در مباحث فلسفه زمان؛ تبیین سازگاری دیدگاه حکمت متعالیه با شواهد فیزیک مدرن در واقعیت رویدادهای آینده	فلسفه و منطق
تاملی در تناقضات حاصل از تحقق نامتناهی شی بالفعل	فلسفه و منطق
اقسام و مراتب معرفت (دانشنامه ای)	تفسیر و علوم قرآنی
الگوی حاکمیت الهی در قرآن با تکیه بر تفسیر المیزان فی تفسیر القرآن	تفسیر و علوم قرآنی
شیوه استدلالی علامه طباطبائی در المیزان با محوریت آیات توحید ذاتی	تفسیر و علوم قرآنی
واکاوی کارکردهای فلسفه آموزش زبان عربی در تعلیم و تربیت رسمی عمومی ایران	ادبیات
تحلیل ادله و دیدگاه اندیشمندان اسلامی پیرامون آفرینش کنونی بهشت و جهنم با تکیه بر آراء معتزله، امامیه و اشاعره	تفسیر و علوم قرآنی
آسیب‌شناسی دیدگاه هرمنوتیکی مجتهد شبستری در برداشت از قرآن کریم	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی تطبیقی مؤلفه‌های پلورالیسم تفسیری در هرمنوتیک فلسفی و پایان‌ناپذیری تفسیر قرآن کریم	تفسیر و علوم قرآنی
مهابت امر مینوی؛ سنجش دیدگاه رودلف اتو و حکمت متعالیه	فلسفه و منطق
تقدم حق الناس بر حق الله در آیات و سنت	علوم حدیث و درایه
جایگاه اعلان برائت از مشرکان در سیاست خارجی حکومت اسلامی از منظر فقه اسلامی	سیاسی و اجتماعی

نام اثر	گروه علمی
بررسی فقهی اقتدای به اهل تسنن در حرمین شریفین	فقه و حقوق اسلامی
مدل مفهومی معناداری زندگی براساس آموزه‌های اسلامی	اخلاق و تربیت
رهیافتی نو در حل معضل ربط ثابت به متغیر	فلسفه و منطق
رابطه فقر با فساد در تعالیم علوی	تفسیر و علوم قرآنی
جایگاه لذت در نظریه اخلاقی قرب الهی	اخلاق و تربیت
بررسی تحلیلی روش تمثیلی تفسیر کتاب مقدس تأکید بر عصر آباء کلیسا	کلام
دیدگاه‌های مسئله دین پیامبر (ص) پیش از بعثت	کلام
شناسایی و سنجش مولفه‌های نگرش به خانواده در حیطه همسرداری بر اساس منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی
تبیین رابطه ذهن و ماده در فلسفه ملاصدرا و امکان سنجی آن در فیزیک کوانتومی بوهم	فلسفه و منطق
سنت گرایی از نظر تا عمل با تأکید بر سیره عملی شوآن	علوم انسانی
نظریه شرمساری در عدالت ترمیمی از نگاه قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
تحلیل شیوه‌ها و کارکردهای عبرت‌دهی در تربیت اسلامی از منظر قرآن و حدیث	اخلاق و تربیت
واکاوی مبانی «اصل دادرسی تشخیصی» از منظر فقه و حقوق	فقه و حقوق اسلامی
تحلیل قرآنی رابطه انتظار و مقاومت اسلامی در مکتب شهید سلیمانی	تفسیر و علوم قرآنی
واکاوی فقهی حقوقی لقطه در فضای مجازی	فقه و حقوق اسلامی
پژوهشی در دیه اعضای داخلی بدن	فقه و حقوق اسلامی
بازپژوهی کفر شک در الوهیت و رسالت	فقه و حقوق اسلامی
بررسی ابعاد وجودی انسان از دیدگاه شهید مطهری و سارتر	کلام
الگوی شخصیت زن مسلمان در اندیشه شهید بنت‌الهدی صدر (به زبان انگلیسی)	سیاسی و اجتماعی
فرآیند فهم و تفسیر متن دینی از منظر حسن حنفی	کلام
تحلیل و بررسی زمانه و زمینه‌های آیت الله سید محسن حکیم در باره گروه‌های چپ در عراق	کلام
انواع خودنمایی و حکم مصادیق رایج آن در آیات و روایات اسلامی با تأکید بر نقش نیت فاعل	اخلاق و تربیت
شیوه‌های طهارت نفس از دیدگاه علامه حسن زاده	اخلاق و تربیت
بررسی مسندالیه اسم اشاره در آیات قرآن با غرض تعظیم	ادبیات
تبیین اجمالی نظریه طراحی هوشمند ناظر به نظریه تکامل داروینی	کلام
تبیین رابطه نفس و بدن؛ رهیافتی جهت درک رابطه خدا و انسان مبتنی بر اصل امکان فقری و بسیط الحقیقه کل الاشياء	فلسفه و منطق
ساخت و اعتباریابی پرسش‌نامه غفلت بر اساس منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی

نام اثر	گروه علمی
نقش بلاغی فاء در قرآن	ادبیات
اقسام فاء و مصادیق آن در قرآن	ادبیات
رویکردی تحلیلی به تبیین آموزه «فطرت» و رابطه آن با «سازمان شناختی» انسان در «دست‌یابی به کمال و سلامت روان» مبتنی بر آموزه‌های اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی
روش برخورد با مخالفان از منظر اخلاق اسلامی	اخلاق و تربیت
کاربست نظریه روح معنا در جلوه‌های حقیقی الله و تطبیق موردی واژگان بقیة الله، وجه الله، نورالله و نظائر آن بر حضرت قائم (عج)	تفسیر و علوم قرآنی
کارکرد استعاره مفهومی در تحلیل چالش کلامی آیه ۱۱۶ سوره مائده	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی انتقادی نظریه اخلاقی واقع‌گرایی تجویزی جنگ	اخلاق و تربیت
هستی‌شناسی «منشأ اختلاف و تکرر دینی» و تحلیل معرفت‌شناختی آن	کلام
موانع کارآمدی نهادهای فرهنگی در مراکز آموزش عالی	سیاسی و اجتماعی
بررسی راهکارهای کاهش بدحجابی در جامعه	اخلاق و تربیت
بررسی سیاست‌های مقاومت‌سازی تولید ملی در آمریکا و جمهوری اسلامی ایران	اقتصاد و مدیریت
بررسی تحلیلی وجوب طریقی از رهگذر مؤلفه‌ها، آثار و تطبیقات	اصول فقه
دراسة نقدیة لنظرية الانصراف إلى الفرد الغالب ونظرية عدم المفهوم فی الوصف الغالبی وتبیین استحالة الجمع بينهما	اصول فقه
بازخوانی تحلیل فلسفی از اراده در فرآیند یادگیری	فلسفه و منطق
اثبات دللیت وجدان در نظام ادله اصولی، آثار و کاربرد های آن (با تأکید بر دیدگاه اخوند خراسانی)	اصول فقه
امکان سنجی فسخ نکاح به علت برص زوج از دیدگاه فقه امامیه	فقه و حقوق اسلامی
مقایسه محورهای کنوانسیون منع و مجازات نسل‌زدایی مصوب ۱۹۴۸ با اندیشه فقهی مقام معظم رهبری (مد ظله العالی)	فقه و حقوق اسلامی
نقش آموزه مهدویت در تفاوت رویکرد شیعه به مسأله جهاد ابتدایی در مقایسه با سایر مذاهب اسلامی	کلام
انتصابی بودن یا انتخابی بودن کارگزار	علوم انسانی
تفاوت نتایج نظریه اعتباریات علامه طباطبایی ره با نظرات مرحوم آخوند خراسانی ره در مباحث الفاظ با محوریت کتاب حاشیه الکفایه	اصول فقه
ضوابط تأویل درست، راهکار تشخیص روایات جعلی	علوم حدیث و درایه
مقاله تبیین منطق جهاد ابتدایی در چارچوب نظریه اعتباریات علامه طباطبایی	علوم انسانی
کاربست منطق عقلایی جهاد ابتدایی برای ایجاد رابطه میان سنت علمی اسلامی و سنت علمی روابط بین‌الملل	سیاسی و اجتماعی

عناوین تحقیق‌های پایانی سطح دوراه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی (ره)

نام اثر	گروه علمی
خدا و کیهان‌شناسی معاصر	کلام
حکم مخالفت التزامی از دیدگاه مرحوم شیخ، مرحوم آخوند، مرحوم اصفهانی و مرحوم امام خمینی	اصول فقه
اعتبارسنجی عین بودن مبیع در عقد بیع	فقه و حقوق اسلامی
بررسی فقهی واردات و استفاده از کالاهای خارجی در شرایط تحریمی	اقتصاد و مدیریت
تبیین مصادیق جنگ نرم در نهضت عاشورا از نگاه تاریخ	تاریخ اسلام
بررسی تطبیقی صفات صرفی در دستور زبان فارسی و عربی	ادبیات
بررسی تطبیقی عملیات استشهادی و انتحاری از منظر آیات و روایات	فقه و حقوق اسلامی
موضوع: حقوق متقابل کارگر و کارفرما در فقه شیعه و حقوق موضوعه	فقه و حقوق اسلامی
خدمات فرهنگی آل‌بویه به تشیع و ایران	تاریخ اسلام
حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی در اقتصاد ایران: با مطالعه تطبیقی قوانین ایران و سازمان تجارت جهانی	اقتصاد و مدیریت
بررسی راهبرد های سیاسی اسلام در مواجهه با قدرت‌های استکباری با تکیه بر سوره توبه	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی رابطه ی گناه و نزول بلا و راهکارهای مقابله با آن از دیدگاه قرآن و روایات	تفسیر و علوم قرآنی
متواپی یا مشکک بودن منا اهل‌البیت در روایات	علوم انسانی
اختلاف و تعدد دستگاه‌های منطقی در باب قیاس اقترانی حملی و بررسی یک راه حل	فلسفه و منطق
بررسی تطبیقی مسأله رجعت از دیدگاه اسلام و ادیان دیگر	کلام
منشا تعمیم تحریفات عاشورا	تاریخ اسلام
جریان باب‌تزامم در مدیریت خانواده	اصول فقه
نقد و بررسی شبهات خلافت و امامت کتاب سرخاب و سفیدآب	کلام
آثار همنشینی در سعادت و شقاوت انسان از دیدگاه آیات و روایات	اخلاق و تربیت
بررسی تحلیلی راه‌کارهای استمرار محبت میان زوجین از منظر سنت معصومین	اخلاق و تربیت
آثار و زمینه‌های تکبر در آیات و روایات	اخلاق و تربیت
عوامل و موانع یاد مرگ از دیدگاه آیات و روایات	اخلاق و تربیت
تعیین نمره ی ارزیابی مبلغ دینی با استفاده از تابع پیشنهادی چند متغیره مبتنی بر پارامترهای مثبت و منفی موثر بر مبلغ و ارائه ی نمودار ارزیابی مبلغ	اخلاق و تربیت
بررسی اثر غفلت در ورود به جهنم در آیه ۹۷۱ اعراف	تفسیر و علوم قرآنی

عناوین پایان‌نامه‌های سطح سه راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی (ره)

نام اثر	گروه علمی
گونه‌شناسی دیدگاه مورخان مسلمان درباره سودمندی تاریخ	تاریخ اسلام
مبانی و شاخصه‌های غُر آیات از منظر مفسران با رویکرد تفسیر المیزان	تفسیر و علوم قرآنی
بیعت در اندیشه و سیره امامان شیعه (ع)	تاریخ اسلام
بررسی تاریخی و کلامی مسئله نص خفّی و جلیّی در بحث امامت در کلام امامیه.	کلام
بررسی تحلیلی مفهوم ایمان در الهیات لیبرال مسیحی از منظر علامه طباطبایی	کلام
تبیین مؤلفه‌های ابراز وجود بر اساس منابع اسلامی و ساخت بسته آموزشی آن	علوم تربیتی و روان‌شناسی
تبیین مشارکت سیاسی در قرآن کریم بر اساس آیات مکی و مدنی	تفسیر و علوم قرآنی
ظرفیت‌ها و بایسته‌های دیپلماسی رسانه‌ای جمهوری اسلامی ایران در کشورهای روس‌زبان با تأکید بر فدراسیون روسیه	علوم انسانی
پیدایش و گسترش تمدن اسلامی از دیدگاه متفکران معاصر ایرانی (مقام معظم رهبری، شهید مطهری و علامه جعفری)	تاریخ اسلام
تدوین مدل مفهومی مسئولیت‌پذیری اجتماعی مبتنی بر منابع اسلامی	علوم انسانی
عوامل موثر بر درگیری تحصیلی در منابع اسلامی و ساخت پرسشنامه اولیه آن	علوم تربیتی و روان‌شناسی
معناشناسی واژگان معرّب فارسی قرآن کریم (مطالعه‌ی موردی ده واژه‌ی آب‌ریق، اُرانک، اِسْتَبْرَق، بَرزخ، برهان، تَنور، جَنّاح، جُنْد، دین، رزق)	تفسیر و علوم قرآنی
فرهنگ خودتحقیق در ایران پس از انقلاب اسلامی در حوزه رسانه (زمینه‌ها، اهداف، پیامدها، راهکارها)	علوم انسانی
تحلیل و بررسی مسائل پیش روی مبلغان دینی در نگاه رهبر معظم انقلاب براساس روش تحلیل لایه‌ای علت‌ها (CLA) و راهبردهای مواجهه با آنها	علوم انسانی
ساخت پرسشنامه سلامت جنسی همسران بر اساس منابع اسلامی و بررسی رابطه آن با رضایت زناشویی و سلامت روان	علوم تربیتی و روان‌شناسی
تبیین راهکار تواتر شهودات در حجیت غیری شهود در فلسفه‌ی سهروردی	فلسفه و منطق
سبک زندگی اسلامی در پرتو سوره مریم	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی مبانی فلسفی ملاهادی سبزواری در تحلیل معراج جسمانی	کلام
کارکرد افعال گفتاری در دراماتیزه کردن ایده‌ی ناظر در فیلم‌نامه با رویکرد دینی	علوم انسانی
نقد معنویت درمانی پارگامنت از طریق منابع اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی
اصول حاکم بر سیره سیاسی امامین انقلاب در مواجهه با مخالفین نظام جمهوری اسلامی ایران	سیاسی و اجتماعی

نام اثر	گروه علمی
مفاهیم اساسی در مدل خانواده‌درمانی موری بوئن و نقد و بررسی آن از منظر اندیشه اسلامی	علوم تربیتی و روان‌شناسی
تحلیل عناصر روایت در ترسیم قرآنی حضور ابلیس در هستی	تفسیر و علوم قرآنی
بررسی مبانی کلامی قاعده «عدم خلو واقعه از حکم» و تأثیر آن در اصول فقه	کلام
درآمدی بر فقه الاولویات	اصول فقه
بررسی طرق تعیین امام نزد اهل سنت بر اساس کتاب الامامة العظمی عند اهل السنة والجماعة	کلام
نقش راهبردی توحید افعالی در تربیت اخلاقی	اخلاق و تربیت
دیدگاه مرحوم ملکی تبریزی درباره ارزش اخلاقی	اخلاق و تربیت
تبدل دینی: بررسی هویت و انسجام نوکیشان مسلمان با جامعه مسلمانان	علوم انسانی
مراتب نیت و راهکارهای دستیابی به مراتب عالی آن از دیدگاه قرآن و روایات	اخلاق و تربیت
نظام‌نامه تهذیب حوزه‌های علمیه کشور بر اساس مکتب تهذیبی امامین انقلاب اسلامی	اخلاق و تربیت
عوامل پیدایش اضمحلال در احادیث و شیوه‌های تعامل با آن با تأکید بر کتاب وسائل الشیعه	علوم حدیث و درایه
مهندسی پیام در روش‌های تبلیغی مسیحیت تبشیری با تأکید بر بستر ماهواره، یوتیوب و فیس‌بوک	سیاسی و اجتماعی
تبیین و ارزیابی ادله‌ی ضدالهیات قیاسی چند خصیصه‌ای؛ با محوریت خصیصه‌ی قدرت	کلام
ارزیابی دیدگاه علامه طباطبایی درباره شبهه هیوم در اصل علیت	فلسفه و منطق
تحلیل و بررسی سنتهای اقتصادی قرآن و روایات و نقش آن بر نهادینه کردن اخلاق اقتصادی در جامعه	اقتصاد و مدیریت

عناوین کتاب‌های سطح سه راه یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی (ره)	
نام اثر	گروه علمی
ردپای یک جاذبه	علوم انسانی
فرایند یک بنیاد (درسنامه فرایندشناسی علم اجتماعی اسلامی)	سیاسی و اجتماعی
بررسی انتقادی بهتان برای حفظ نظام با تأکید بر دیدگاه امام خمینی (ره)	فقه و حقوق اسلامی

۱۰۴

عناوین آثار راه یافته
به ارزیابی تفصیلی
در جشنواره کشوری

عناوین کتاب‌های سطح سه راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره اساتید	
نام اثر	گروه علمی
بررسی فقهی حضور زنان در ورزشگاه‌ها	اصول فقه
سرگذشت حضرت آدم(ع) از دیدگاه قرآن و احادیث	تفسیر و علوم قرآنی
آثار تربیتی نیایش بر رشد معنوی انسان در آموزه‌های اسلامی	تفسیر و علوم قرآنی
تأثیر نظام فکری غرب در کاهش زاد و دلد در کشور ایران و راهکار مقابله با آن	علوم انسانی
انگیزه‌های خیانت جنسی	اخلاق و تربیت

عناوین کتاب‌های سطح چهار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره علامه حلی(ره)	
نام اثر	گروه علمی
طرح شکوهمند؛ بررسی تقابل برهان نظم و نئوداروینیسم	کلام
اصول فقه تحلیلی	اصول فقه
فرشتگان و فرشته‌شناسی در قرون وسطا	کلام
قربانی در آیین زرتشتی	علوم انسانی
ظرفیت‌های منابع اسلامی در طراحی مدرسه	علوم انسانی
مسیحیت و کُتُب مقدس	کلام
کمال‌گرایی نسبت به همسر و درمان آن	علوم تربیتی و روان‌شناسی
تحلیل مسئولیت ولایتی جمهوری اسلامی ایران در صیانت از مسلمین در عرصه بین‌الملل بر پایه فقه و حقوق سیاسی	فقه و حقوق اسلامی
تاریخ کودکی و نوجوانی امام حسن و امام حسین علیهما السلام (مطالعه، نقد و بررسی گزارش‌ها)	تاریخ اسلام
سنت اهل سنت در آمریکای لاتین	علوم انسانی
مقایسه مکتبی الگوی مصرف در اقتصاد اسلامی و اقتصاد متعارف	اقتصاد و مدیریت
حجاب‌های ظلمانی و نورانی در متون عرفان اسلامی	فلسفه و منطق
حکم شرعی اعتراضات مردمی با توجه به امر بهدمعروف و نهی از منکر	فقه و حقوق اسلامی
تبلیغ و تربیت تخصصی کودک و نوجوان	علوم تربیتی و روان‌شناسی
ایضاح الدلیل فی انفعال الماء القلیل	فقه و حقوق اسلامی
نقد عرفان‌واره حلقه	فلسفه و منطق

عناوین کتاب‌های سطح چهار راه‌یافته به ارزیابی تفصیلی در مرحله کشوری

جشنواره اساتید	
نام اثر	گروه علمی
درآمدی بر اخلاق همسایگی بر اساس آموزه‌های اسلامی	اخلاق و تربیت
انواع اجتهاد در فقه اسلامی	فقه و حقوق اسلامی
بررسی و نقد کتاب العثمانیه	کلام
تحلیل روش‌های رایج در مطالعات روان‌شناختی قرآن بنیان و ارائه روش مطلوب	علوم تربیتی و روان‌شناسی
موضوع‌شناسی مقادیر شرعی	فقه و حقوق اسلامی
نگرش به فرزندآوری براساس منابع اسلامی و ساخت پرسشنامه اولیه آن	اخلاق و تربیت
پژوهش‌هایی درمورد ادیان	علوم انسانی
آرای کلامی امام خمینی و قاضی سعید قمی	کلام
اتان کلبرگ و حدیث امامیه	علوم حدیث و درایه
خداگونه بودن انسان (مقایسه تحلیلی از دیدگاه قرآن و عهدین)	کلام
آثار ایمان به خدا در سلامت روان از دیدگاه قرآن	تفسیر و علوم قرآنی
المنهاج في التجزئة والإعراب	ادبیات
دروس تمهیدیه فی فقه التریبیه	فقه و حقوق اسلامی
هیولای اولی از توهم تا واقعیت	فلسفه و منطق
درآمدی تحلیلی بر رونق تولید از منظر آیات و روایات	تفسیر و علوم قرآنی
پیشگیری از بدترین مرگ، پیشگیری از خودکشی با تکیه بر آیات و روایات	علوم انسانی
تفسیر روایی سوره نبأ (بررسی سندی و تحلیل دلالتی روایات تفسیری سوره نبأ)	تفسیر و علوم قرآنی
فیلسوف توحید	کلام
نقد و بررسی کاربرست عقلانیت خودبنیاد (سوبجکتیویسم) و اومانیزم در پلورالیسم دینی	کلام
کرامت انسان و تفاوت‌های زن و مرد از منظر قرآن و حدیث	تفسیر و علوم قرآنی
تربیت فرزند با محوریت قرآن کریم و نامه ۳۱ نهج‌البلاغه	اخلاق و تربیت
رابطه با خود	اخلاق و تربیت
تحصیح و تحقیق نهج‌المسترشدين في اصول الدين	کلام

نگاهی گذرا به مراسم چهاردهمین جشنواره

مراسم اختتامیه چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره) و نخستین جشنواره اساتید حوزه‌های علمیه، صبح روز شنبه ۲۰ آبان ماه ۱۴۰۲ با حضور مدیران حوزه‌های علمیه، منتخبین جشنواره و جمعی از طلاب و فضلاء حوزه در سالن همایش‌های مدرسه علمیه معصومیه (س) قم برگزار شد.

در ابتدای این مراسم حجت‌الاسلام والمسلمین محمد صالح مازنی، دبیر چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره)، گزارشی از فرایند برگزاری جشنواره ارائه کرد.

ارائه گزارش اثر برتر توسط یکی از خواهران برگزیده، سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی، رئیس شورای سیاست‌گذاری جشنواره، تقدیر از دبیرخانه‌های برتر این دوره و سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران از دیگر برنامه‌های آیین اختتامیه جشنواره بود.

همچنین آیت‌الله علی‌رضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه، به عنوان سخنران ویژه مراسم سخنانی ایراد کرد و در انتهای مراسم از ۵۲ نفر از برگزیدگان جشنواره طلاب جوان و ۳۰ نفر از برگزیدگان جشنواره اساتید این دوره با اهدای جوایز تقدیر به عمل آمد.

در حاشیه این مراسم، نمایشگاهی از آثار منتخب این دوره از جشنواره برپا شده بود.

تأکید مدیر حوزه‌های علمیه بر انجام پژوهش‌های معطوف به زمان و نیازهای تبلیغی

آیت‌الله علیرضا اعرافی، مدیر حوزه‌های علمیه طی سخنانی در آیین اختتامیه چهاردهمین جشنواره علمی علامه حلی(ره) که در سالن همایش‌های مدرسه علمیه معصومیه(س) برگزار شد، با اشاره به جنایات رژیم غاصب صهیونیستی در غزه اظهار کرد: پیش از هرچیزی از خداوند می‌خواهیم جبهه حق را بر جبهه کفر پیروز کند.

وی در ادامه با اشاره به ایام ارتحال صاحب تفسیر المیزان، ضمن گرامیداشت یاد و خاطره علامه طباطبایی(ره)، با بیان اینکه مرحوم علامه انسانی جامع در اضلاع و ابعاد مختلف علوم اسلامی بود، گفت: ضمن آنکه تخصص را مهم می‌دانیم و حرکت حوزه را به سمت این تخصص‌ها مهم و محترم می‌شماریم که نشانه آن تدوین درختواره رشته‌ها و گرایش‌های علوم اسلامی است، ولی نباید غافل شویم که دستیابی به یک نتیجه دقیق و دارای حجیت، نیازمند حد نصابی از تخصص است.

مدیر حوزه‌های علمیه افزود: در دنیای امروز تخصص‌گرایی مطرح است و در قرن اخیر علوم بشری به این سمت پیش رفته است تا جایی که تعلیم و تربیت که یک فن بود به علوم مختلف تبدیل شده است یا پزشکی ده‌ها رشته و گرایش دارد.

وی اضافه کرد: تخصص‌گرایی افراطی باعث غفلت از عناصر مشترک در منظومه یک علم یا علوم می‌شود که آسیب‌رسان است؛ مثلاً پزشکی وقتی چشم را مطالعه می‌کند باید حواسش به تأثیر آن در سایر ابعاد بدن انسان هم باشد. ضمن اینکه آثار روحی و روانی پیامدهای آن قابل انکار نیست. راه حل نسبی رفع این آسیب‌ها این است که حد نصاب امور مشترک لحاظ شود و متخصص باید توجه کند که گرایش او به عرصه تخصص باعث نادیده‌گرفتن مسائل مشترک نشود.

مدیر حوزه‌های علمیه با اشاره به اینکه در علوم اسلامی این موضوع حساسیت بیشتری دارد، گفت: در این علوم سخنانی را به خداوند و شریعت و معصومین (ع) استناد می‌دهیم. ضمن اینکه خروجی این علوم با سعادت بشر مرتبط است.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه گفت: در پژوهش‌های دینی از یک سو با خدا سروکار داریم و از سوی دیگر نسخه‌ای را برای سعادت بشر ارائه می‌دهیم و این امر اهمیت اجتهاد را افزایش می‌دهد. برخی بزرگان مانند علامه طباطبایی به سبب هوش فراوان از این جامعیت برخوردار بودند. کسی که در حوزه علوم عقلی، نقلی، فلسفه و تفسیر و کلام متبحر است وقتی وارد یک رشته تخصصی شود، تأثیر دیگری در این علم خواهد داشت و بین نخبگان حوزه نیازمند چنین افرادی هستیم تا نظریه‌پردازی کلان صورت بگیرد.

آیت‌الله اعرافی با بیان اینکه علامه در تراز یک مجتهد تمام‌عیار وارد مباحث فقهی می‌شد، گفت: البته تمرکز ایشان در فلسفه و تفسیر بود، ولی در فقه و اصول و کلام هم متبحر بود. مرحوم شهید صدر یکی دیگر از نمونه‌هاست که در بیشتر علوم اسلامی تضرع داشت، ولی در برخی امور متمرکز شد. خواهران و برادران طلبه و استاد باید این مسیر را طی کنند.

وی با اشاره به اینکه نگاه برون‌حوزی از دیگر ویژگی‌های علامه طباطبایی بود، بیان داشت: افرادی در تراز علامه و فقیه و فیلسوف داشتیم، ولی چون ذهنشان محدود به حوزه بود برون‌داد بیرونی و بین‌المللی نداشتند. زمانی حوزه می‌تواند مؤثر باشد که در عین ریشه‌دار بودن در سنن اصیل، افق راهگشایی به بیرون داشته باشد. مرحوم علامه طباطبایی در روزگاری که رفت و آمد از تهران به قم با دشواری همراه بود هر هفته به تهران می‌رفت و جلسات علمی را با گروهی از علاقه‌مندان برگزار می‌کردند که ۵ تا ۱۵ نفر بودند. عقل فراحوزی و نگاه به مخاطبان بیرون حوزه ایشان را به علامه تبدیل کرد.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه اگر این جلسات علمی نبود، ایشان نمی‌توانست المیزان و النهایه را تدوین کند، اظهار کرد: ویژگی دیگر علامه طباطبایی شناسایی مسائل دوره و عصر خود بود و مرحوم شهید صدر در بین علمای نجف متوجه شد که موج مارکسیسم در حال نفوذ به کشورهای اسلامی به ویژه حوزه نجف است. لذا معطوف به آن نظریه‌ای را ارائه کرد و همین رویکرد شهید صدر را متمایز کرد. البته برخی نگاه به بیرون دارند، ولی چون علومشان

ریشه در سنت اصیل حوزه ندارد در بحران‌های علمی غرق می‌شوند. بنابراین عقل مسئله‌یاب برای اندیشمند بسیار مهم است.

وی با ذکر اینکه این سه ویژگی سبب شده است تا بیشتر آثار علامه طباطبایی و شهید مطهری امروز هم مفید باشد، اضافه کرد: در برخی از سفرهای اروپا اندیشمندانی را دیده‌ام که تحت تأثیر اندیشه هانری کربن و شاگردان ایشان و شاگردان شاگردان ایشان بودند. او در محضر علامه طباطبایی علوم و معارف ناب اسلامی را تلمذ کرد.

عضو فقهای شورای نگهبان نوشتن و قلمی کردن اندیشه را از دیگر ویژگی‌های علامه طباطبایی برشمرد و گفت: ایشان فرمودند بیش از ۲۰ بار گلستان سعدی را خوانده‌ام. همچنین مطول را چندین بار تدریس کردند. ایشان قلمی متناسب با زمان داشت؛ گرچه قلم فارسی ایشان به خوبی عربی نبود و عربی ایشان هم خالی از اشکال نیست، ولی کمتر کتابی چون المیزان داریم که واجد این همه مطلب باشد. همچنین ویژگی دیگر ایشان متن‌نویسی در فلسفه است و اگر ایشان نبود، در این زمینه خلأ جدی داشتیم. اخلاص و صبوری علامه زبانزد است و برای نگارش ۲۰ جلد المیزان در طول چند دهه به فردی شکوفا مانند علامه نیاز است. البته می‌توان ۵۰ جلد کتاب نوشت ولی کاری در تراز المیزان شوخی و آسان نیست.

وی با بیان اینکه طبق فرمایش رهبر معظم انقلاب، پژوهش ما ضمن اینکه علوم اسلامی را توسعه می‌دهد، باید بخش بسیاری از آن معطوف به زمان از جمله نیازهای تبلیغی باشد، تصریح کرد: اکنون به قواعد اجتماعی، سیاسی و فقهی نیاز داریم که جای آن در حوزه خالی است. با وجود اینکه حوزه در این چند دهه گام‌های بلندی برداشته است، بسیاری از نیازها با تلاش موجود پاسخ داده نمی‌شود و هنوز بسیاری از نیازها بی‌پاسخ است و پاسخ با شعار ممکن نیست، بلکه نیازمند زیرساخت است.

آیت‌الله اعرافی با اشاره به درختواره دانشی حوزه گفت: این درختواره می‌تواند سبب شود تا تولیدات حوزه در طبقه‌بندی منسجمی قرار بگیرد و در طول چند سال برای این کار زحمت کشیده شده است، ولی باید تلاش دیگری صورت بگیرد.

وی ادامه داد: تسلط طلاب به ادبیات عرب از جمله صرف و نحو و همه علوم ادبی اهمیت دارد. عربی زبان علوم اسلامی است و طلاب باید برای تسلط به آن تلاش کنند، زیرا در این عرصه عقب هستیم.

مدیر حوزه‌های علمیه با بیان اینکه علم اصول نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است و علم اصول منهج اجتهاد است گفت: علم اصول برخلاف نظر برخی از اساتید متورم نیست و زیربنای هر تحقیق معتبری در علوم اسلامی است. ادبیات عرب، علم اصول و تفکر عقلی سه ضلع اصلی برای موفقیت یک طلبه پژوهشگر و محقق است و باید در این باره بیشتر تلاش کنیم.

طلاب باید

مانند علامه

طباطبایی(ره)

تخصص‌گرا،

جامع علوم

و دارای نگاه

برون‌حوزوی

بوده و با

شناسایی

مسائل زمانه،

اندیشه‌های

خود را به نگارش

درآورند.

حجت الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل

برای پژوهش در فردا آماده شویم

سوتیتتر:

مانیازمند

همافزایی

وهمکاری

هرچه بیش‌تر

مجموعه‌ها در

عرصه پژوهش

هستیم و فردای

پژوهش با امروز

پژوهش باید

تفاوت جدی و

اساسی داشته

باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مجتبی فاضل، مدیر حوزه‌های علمیه خواهران در سخنان کوتاهی در آیین اختتامیه چهاردهمین جشنواره علامه حلی(ره) اظهار داشت: امروز حوزه علمیه وظیفه دارد الگوی درست و مناسبی را برای کارآمدی برخی مجموعه‌ها ارائه کند. وی با اشاره به اینکه امروز زمینه‌ها برای فقها و اجتهاد مهیا است، مطرح کرد: امروز شبهات بسیاری در جامعه وجود دارد که نیازمند تلاش طلاب، حوزویان، پژوهشگران و علما برای پاسخ‌گویی به این شبهات باشیم.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران با بیان اینکه در نخستین سند چشم‌انداز حوزه سه میان‌برنامه تدوین شد، عنوان کرد: در این سند به امر پژوهش نیز مانند تبلیغ و آموزش توجه شده است.

وی با اشاره به اینکه نیازمند هم‌افزایی و هم‌کاری هرچه بیش‌تر مجموعه‌ها در عرصه پژوهش هستیم، خاطرنشان کرد: فردای پژوهش با امروز پژوهش باید تفاوت جدی و اساسی داشته باشد.

حجت‌الاسلام والمسلمین فاضل با بیان اینکه مجموعه‌ای از عناصر در امر پژوهش اثرگذار هستند، تصریح کرد: باید برنامه‌ریزی به گونه‌ای صورت بگیرد تا تمام این عناصر در دنیای فردا آماده باشند.

وی با اشاره به اینکه در دنیای فردا با پدیده‌های متعددی از جمله هوش مصنوعی مواجه خواهیم شد، یادآور شد: نباید از این پژوهش‌ها از این پدیده جا بمانند و برای این موضوع باید تدابیر لازم صورت بگیرد.

مدیر حوزه‌های علمیه خواهران تأکید کرد: امیدواریم در دوره‌های بعدی جشنواره‌ها شاهد عناوین کاربردی‌تر در پژوهش‌ها باشیم.

حجت الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی

**ورود اساتید به جشنواره
علامه حلی گام مبارکی بود**

حجت‌الاسلام والمسلمین ابوالقاسم مقیمی حاجی، معاون پژوهش حوزه‌های علمیه و رئیس شورای سیاستگذاری جشنواره علامه حلی(ره) در آیین اختتامیه چهاردهمین جشنواره علامه حلی(ره) با اشاره به اینکه حضور اساتید در چهاردهمین دوره جشنواره گام مبارکی بوده است، گفت: هرچه اساتید بتوانند ورود بهتری داشته باشند، طبیعتاً طلاب نیز با شور بیش‌تری در این جشنواره شرکت خواهند کرد.

وی اظهار کرد: ارسال حدود ۲۱ هزار اثر به دبیرخانه این جشنواره حاصل تلاش مجموعه همکاران در حوزه علمیه است.

رئیس شورای سیاستگذاری جشنواره علامه حلی(ره) با اشاره به اینکه در پژوهش پیرو دغدغه مقام معظم رهبری به دنبال انتقال پیام دین به مخاطب هستیم، مطرح کرد: مقام معظم رهبری در دیدار با اعضای کنگره علامه طباطبائی مجدداً بر تبلیغ تهاجمی تأکید داشتند. معاون پژوهش حوزه‌های علمیه با بیان اینکه اگر بخواهیم به سمت تبلیغ تهاجمی حرکت کنیم باید تولیدات خود را متناسب با زمان، فوریت و مخاطبین منتشر کنیم، عنوان کرد: در حوزه علمیه جشنواره علامه حلی(ره) نقش اساسی در ترغیب طلاب و اساتید دارد.

وی با اشاره به اینکه حضور اساتید در چهاردهمین دوره گام مبارکی بوده است، خاطرنشان کرد: هرچه اساتید بتوانند ورود بهتری داشته باشند، طبیعتاً طلاب نیز با شور بیش‌تری در این جشنواره شرکت خواهند کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین مقیمی حاجی با بیان اینکه به سمت کیفی‌سازی آثار حرکت کرده‌ایم، تصریح کرد: اهتمام مدیر حوزه‌های علمیه و همکاری بخش نخبگان حوزوی نیز در مسیر حمایت از پژوهش است.

وی با اشاره به اینکه گام‌های موثری را در مسیر پژوهش خواهیم داشت، یادآور شد: حمایت از پژوهش‌گران و جهت‌دهی به پژوهش‌ها دو رویکردی است که در دستور کار قرار دارد. معاون پژوهش حوزه‌های علمیه با بیان اینکه پژوهش‌ها باید متناسب با سطوح تحصیلی طلاب باشد، ابراز کرد: برخی از طلاب اشتیاق ورود زود هنگام به کلان موضوع‌های اجتماعی دارند که موجب می‌شود سطح پژوهش‌ها از نظر کیفی مطلوب نباشد.

گزارش تصویری اختتامیه چهاردهمین جشنواره علامه حلی (ره)

